

Заштита података о личности:
Ставови, мишљења и пракса Повереника

Издавач
Повереник за информације од јавног значаја
и заштиту података о личности
Булевар краља Александра бр. 15, 11000 Београд
Тел: +381113408900
Факс: +381113343379
Е-маил: office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

За издавача
Милан Мариновић

Уредница
Сања Унковић

Лекџура, дизајн и њрелом
Службени гласник

Штамџа
Службени гласник

Тираж
0 примерака

ISBN 978-86-82712-05-3

Београд, 2025.

Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности

Заштита података о личности: Ставови, мишљења и пракса Повереника

Садржај

Уводна реч	11
1. Утврђивање чињеничног стања у поступцима надзора	13
1.1 Објављивање акта на огласној табли послодавца који садржи адресу и јединствени матични број грађана	14
1.2 Давање пристанка у оквиру креирања профила	15
1.3 Давање пристанка лица на које се подаци односе за потребе директног маркетинга	17
1.4 Повреда безбедности података о личности	19
1.5 Непредузимање одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера.	22
1.6 Информације које се пружају кад се подаци о личности не прикупљају од лица на које се односе	26
1.7 Јавно предузеће је уз рачуне за комуналне услуге својим корисницима доставило рекламни флајер за правно лице које је родитељима нудило услугу чувања/продуженог боравка деце узраста од шест до десет година.....	28
1.8 Руковалац је покренуо дисциплински поступак против запослене због напуштања радног места 15 минута пре прописаног времена и као доказ у поступку користио снимке са надзорних камера.....	29
1.9 Видео надзор-камере које снимају просторије казнено поправног завода чиме се потенцијално нарушава приватност запослених	30
1.10 Дом здравља је у извештај о привременој спречености за рад уносио дијагнозе пацијената	32
1.11 Коришћење снимака са камера за видео надзор у сврху доказивања у дисциплинском поступку против двојице запослених	33
1.12 Руковалац (здравствена установа) не спроводи мере заштите података о личности бележењем активности у здравственом информационом систему. Руковалац је претходно обавестио Повереника да је дошло до повреде података о личности, тј. да је запослена код Руковаоца преко свог пуномоћника, у поступку пред основним судом доставила списак пацијената који су боравили на рехабилитацији код руковаоца, а који су били заражени Ковидом 19.	36

- 1.13 Опомена изречена болници, као Руковаоцу, јер су, у периоду од неколико месеци, увид у податке о здрављу пацијента у оквиру здравственог информационог система Heliant Health те болнице, извршили лекари и остали здравствени радници оних одељења болнице на којима се пацијент никада није лечио, односно, чији пацијент није био38
- 1.14 Спортски центар је у циљу реализације бесплатне обуке за децу, која су непливачи, на друштвеним мрежама и на својој интернет презентацији објавио документе са следећим подацима: име и презиме свих полазника обуке-деце, име родитеља, контакт телефон и годину рођења полазника, за свако дете43
- 1.15 Руковалац је уградио систем за сателитско праћење возила (ГПС), без одговарајућег обавештавања запослених, што је Поверенику пријављено од стране репрезентативног синдиката Руковаоца44
- 1.16 Руковалац је на својој интернет презентацији објавио скениран акт Основног јавног тужилаштва – Наредбу о одлагању кривичног гоњења, без анонимизације података о личности.45
- 1.17 Стамбена заједница на огласној табли објављује неизмирене финансијске обавезе станара.46
- 1.18 Достављање медијима кореспонденције у којој су садржана документа која нису анонимизована47
- 1.19 У програму Управе, приликом издавања електронских уверења, објављени и јединствени матични бројеви грађана50
- 1.20 Чињење доступним трећој страни од стране Руковаоца података о личности истицањем списка који поред имена и презимена садржи и јединствени матични број грађана, на улазним вратима самачког смештаја53
- 1.21 Чињење доступним трећој страни података о личности од стране Руковаоца54
- 1.22 Непредузимање одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера – руковалац није извршио анонимизацију података о личности.56
- 1.23 Сумња на неосновано обрађивање података о личности58
- 1.24 Неовлашћено откривање података о личности из досијеа корисника услуга социјалне заштите60
- 1.25 Обрада података о личности у оквиру геодетског катастарског информационог система62
- 1.26 Стамбена заједница је на званичној интернет презентацији објавила списак станара који садржи податке о личности станара, поставила камере у лифтове зграде и преко мобилне апликације омогућила свим станарима зграде праћење слике из система видео надзора у реалном времену64

2. ПОСТУПАЊЕ ПО ПРИТУЖБИ	67
2.1 Тест балансирања између права на слободу изражавања и права на заштиту података о личности	68
2.2 Поступак приступа налогу на друштвеној мрежи се не може изједначити са поступком остваривања права лица у вези са обрадом података о личности.	72
2.3 Нечији наводи да су се десили одређени догађаји везани за притужбоца, а за које он наводи да нису истините, не представљају податке о личности у смислу Закона о заштити података о личности	73
2.4 Притужба је основана јер Руковалац притужбоцу није доставио копију тражених података о личности	75
2.5 Притужба је делимично основана	77
2.6 Иако је поднета „жалба против одлуке руковоаца“ Повереник је по истој поступао као по притужби с обзиром на њену садржину	83
2.7 Подаци о личности који се односе и на треће лице.	85
2.8 Закон о заштити података о личности не познаје повреду права у вези са „пасивизирањем“ података о личности	87
3 Питања и одговори	91
3.1 Када је потребно поново спровести процену утицаја обраде на заштиту података о личности - видео надзор у пословном простору.	92
3.2 Могућност имплементације технолошког система који укључује обраду отиска прста	94
3.3 Транспарентност у обради података о личности - начин пружања информација лицу приликом регистрације/куповине на интернет продавници.	97
3.4 Могућност увођења снимања телефонских разговора између пацијената и запослених у служби за здравствену заштиту одраслих са хитном медицинском помоћи	99
3.5 Прикупљање фотографије личне карте, возачке дозволе и фотографије корисника услуге путем апликације за мобилни телефон од стране привредног друштва за изнајмљивање моторних возила	102
3.6 Обавеза одређивања лица за заштиту података о личности, да ли се могу одредити две особе, да ли то може бити лице које се бави радним односима, достављање контакт података Поверенику и сл.	105
3.7 Правни основ обраде података о личности од стране Комисије за унутрашњи стручни надзор у здравственој установи.	107
3.8 Начин потписивања Стандардних уговорних клаузула	110
3.9 Пружање услуге чувања података на бази „cloud“ сервиса	111
3.10 Одређивање представника „страног“ привредног друштва које нема седиште у Републици Србији	114
3.11 Оцене студената о наставницима- да ли представљају податак о личности?	115

3.12	Рок чувања „писане комуникације“ бивших запослених	116
3.13	Обрада података о запосленима у поступку реорганизације привредног друштва; закључење уговора о обради података уколико привредно друштво има ангажоване консултанте и правне саветнике .	118
3.14	Мере заштите података о личности - члан 42. Закона о заштити података о личности	121
3.15	Могућност „преслушавања разговора“ у вези са потрошњом корисника мобилне телефоније и остваривање права лица у складу са Законом о заштити података о личности	124
3.16	Обавеза вршења процене утицаја обраде на заштиту података о личности у случају статусне промене припајања предузећа	125
3.17	Шта се сматра основним активностима руковоаца у смислу обавезе одређивања лица за заштиту података о личности	127
3.18	Поступање здравствене установе у вези са захтевом послодавца за достављање извештаја лекара у циљу вођења дисциплинског поступка против запосленог	129
3.19	Боравиште, као услов за одређивање лица за заштиту података о личности	130
3.20	Правни основ обраде података о личности у вези са саопштавањем резултата оцењивања запослених у поступку решавања вишка запослених и могућност коришћења легитимног интереса	133
3.21	Могућност примене Стандардних уговорних клаузула које је донео Повереник на пренос података када је обрађивач у Србији а руковалац у трећој земљи	135
3.22	Обрада података о личности од стране адвоката прикупљањем података од државних органа и других субјеката	136
3.23	Поступање органа власти у вези са захтевима лица за издавање потврда да су уписана у регистар лица оболелих од ретких болести	139
3.24	Могућност фотокопирања друге стране студентске картице приликом куповине ски карата	141
3.25	Уписивање шифре болести детета на дознакама.	143
4.	Процесуирање прекршаја	147
4.1	Обрада се врши у различиту сврху од оне за коју је одређена - повреда начела обраде података о личности – законитост, поштење и транспарентност и ограничење у односу на сврху обраде	148
4.2	Незаконита обрада података о личности; Повреда начела обраде података о личности и непредузимање мера заштите – минимизације података и интегритета и поверљивости	149
4.3	Повереник је поднео захтев за покретање прекршајног поступка, издао прекршајне налоге и закључио споразуме о признању прекршаја	150

4.4	Обавезу да одреде лице за заштиту података о личности имају и национални грански савези чланови Спортског савеза Србије, који на основу Закона о спорту („Службени гласник РС“ број 10/16) имају надлежности које представљају јавна овлашћења.	151
5.	Текст акционог плана за Стратегију заштите података о личности 2023-2030.	155

УВОДНА РЕЧ

Поштовани читаоци,

Ево, коначно, дочекасте да у рукама држите јубиларну, десету, публикацију Повереника из области заштите података о личности. Посебност ове публикације је и у томе што је објављујемо у години још једног вредног јубилеја: двадесет година формирања службе Повереника. На овај начин настављамо низ јубилеја које смо обележили на измаку прошле године (двадесет година од успостављања Повереника као независног и самосталног државног органа, петнаест година од почетка примене првог Закона о заштити података о личности у Републици Србији и пет година од почетка примене новог Закона о заштити података о личности који је усаглашен са одговарајућом европском регулативом).

Иако јубиларна и ова публикација, по својој садржини, следи добро утабани пут својих девет претходница. Тако и у њој можете пронаћи најсвежије примере из праксе Повереника у заштити података о личности. Статистика за протеклу годину јасно показује да је, од почетка примене новог Закона о заштити података о личности, започет и окончан највећи број предмета из области заштите података о личности до сада. Поред тзв. „класичних“ предмета из ове области, у које спадају инспекцијски надзори (којих је протекле године обављен рекордан број од како Повереник врши надзоре), поступање по притужбама и представкама грађана и давање мишљења на предлоге закона и других прописа као и на захтеве грађана и других заинтересованих корисника и обвезника Закона, истичу се и бројне активности Повереника у мисији подизања свести о значају права на заштиту података о личности и начинима његове заштите међу којима посебно место заузимају бројне обуке, трибине, округли столови, учешће у кратким програмима студија и студијама за иновацију знања, израда промотивног и едукативног материјала и многе друге.

Као и увек, попут претходних, ова публикација садржи карактеристичне примере аката проистеклих из обављених инспекцијских надзора, поступања по притужбама грађана, одговоре на питања и затражена мишљења и, како је то логично, на крају, праксу сектора за процесуирање прекршаја.

Када је реч о примерима из ове публикације, моја препорука вам је да свакако прочитате све, од првог до последњег, а посебно обратите пажњу на то како је Повереник, вршећи инспекцијски надзор,

реаговао у случајевима обраде података путем система видео надзора у више различитих ситуација, недозвољене обраде здравствених података лица и недозвољене обраде података о личности запослених од стране послодавца. Такође, сазнајте како је Повереник, приликом поступања по притужби, дефинисао тест балансирања између права на слободу изражавања и права на заштиту података о личности; затим, како је поступио Повереник у случају када Руковалац није, лицу које му је поднело захтев а чије је податке обрађивао, доставио копију тражених података о личности; како је Повереник одлучио по поднеску названом „жалба“ који је по својој садржини притужба и како је решена ситуација по притужби која се односила и на податке о личности трећег лица. У намери да изглед обрасца што више прилагоди потребама, Повереник је направио нови образац Захтева за остваривање права у вези са обрадом података о личности, који чини саставни део публикације. Поред наведеног, публикација садржи и одговоре на многа питања која су у протеклој години постављали како лица чији се подаци о личности обрађују тако и Руковаоци тих података, а који одговори су од значаја за установљивање праксе заштите података о личности по наведеним питањима. И на крају, настављено је оно што је започето прошле године а односи се на поступање Повереника у случајевима када је Повереник дошао до закључка да је Руковалац учинио неки од прекршаја прописаних у закону и о којим прекршајима се ради.

Прошле године на овај дан представила сам вам публикацију која је, између осталог, садржала и текст Стратегије заштите података о личности до 2030. године а која је усвојена у 2023. години. Ове године са великим задовољством саопштавам да текст Акционог плана, који је израдила радна група у којој су представници Повереника играли веома активну улогу, очекује усвајање на некој од предстојећих седница Владе. Овим Акционим планом предвиђене су активности и мере које треба да предузму надлежни органи којима су наметнуте обавезе из Стратегије а, са поносом и великим осећајем одговорности, истичем да је Поверенику поверен већи број активности које ћемо, у то уопште не треба да сумњате, обавити успешно и у планираним роковима.

Сагласно духу модерног времена које осликава свеобухватни и убрзани развој савремених технологија, а посебно вештачке интелигенције, које се све више користе за обраду података о личности, саветујем вам да ову публикацију, као што сам сигурна да сте учинили и са њеним претходницама, сачувате као сведочанство времена у којем су овакви садржаји прављени у штампаном, јер можда ће већ следећа бити у дигиталном или неком још савременијем облику.

Уредница
Сања Унковић

1. УТВРЂИВАЊЕ ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА У ПОСТУПЦИМА НАДЗОРА

Повереник за информације од јавној значаја и заштити података о личности (у даљем тексту: Повереник) врши надзор и обезбеђује примену Закона о заштити података о личности (Службени гласник РС“, број 87/2018; примена Закона је почела 22.8.2019. године)¹ (у даљем тексту: ЗЗПЛ) у складу са својим овлашћењима.

Чланом 79. ЗЗПЛ Повереник је овлашћен да предузме следеће корективне мере: да упозори руковођа и обрађивача достављањем писменој мишљења да се намераваним радњама обраде могу повредити одредбе овог закона у складу са чланом 55. став 4 овог закона; да изрекне опомену руковођу, односно обрађивачу ако се обрадом повређују одредбе овог закона; да наложи руковођу и обрађивачу да поступи по захтеву лица на које се подаци односе у вези са остваривањем његових права, у складу са овим законом; да наложи руковођу и обрађивачу да ускладе радње обраде са одредбама овог закона, на штачно одређени начин и у штачно одређеном року; да наложи руковођу да обавести лице на које се подаци о личности односе о повреди података о личности; да изрекне привремено или трајно ограничење вршења радње обраде, укључујући и забрану обраде; да наложи исправљање, односно брисање података о личности или ограничи вршење радње обраде, у складу са чл.29.до 32. овог закона, као и да наложи руковођу да обавести о томе другој руковођу, лице на које се подаци односе и примаоце којима су подаци о личности откривени у складу са чланом 30.став3 и чл.33. и 34. овог закона; да укине сертифицирање или да наложи сертификационом телу укидање сертификација који је издао у складу са чл. 61. и 62. овог закона, као и да наложи сертификационом телу да одбије издавање сертификација ако нису испуњени услови за његово издавање; да изрекне новчану казну на основу прекршајној налоја ако је приликом инспекцијској надзора утврђено да је дошло до прекршаја за који је овим законом прописана новчанна казна у фиксном износу, уместо других мера прописаних овим ставом или уз њих, а у зависности од околности конкретне случаја; да обустави пренос података о личности примаоцу у другој држави или међународној организацији. Уколико приликом инспекцијској надзора утврди да је дошло до повреде ЗЗПЛ Повереник подноси захтев за прекршајне прекршајној поступи, а за прекршаје за које је прописана казна у фиксном износу изриче новчану казну на основу прекршајној налоја.

1 ЗЗПЛ (Службени гласник РС“, број 87/2018)

Примена Закона је почела 22.8.2019. године

1.1 Објављивање акта на огласној табли послодавца који садржи адресу и јединствени матични број грађана

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац, јер је објављивањем акта о достављању упозорења запосленом за непоштовање радне дисциплине на огласној табли руковоаоца, који поред имена и презимена садржи и друге податке о личности: ЈМБГ и адресу лица, извршио обраду података о личности супротно:

- одредби члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, која прописује да подаци о личности морају се обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе, чиме је повређено начело „законитости, поштења и транспарентности“, а у вези са одредбом члана 90. ЗЗПЛ која прописује да се на обраду јединственог матичног броја грађана, примењују одредбе закона којим се уређује јединствени матични број грађана, односно другог закона, уз примену одредби овог закона које се односе на заштиту права и слобода лица на које се подаци односе;
- одредби члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, која прописује да подаци о личности морају бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде, чиме је повређено начело „минимизације података“,

Део утврђеног чињеничног стања:

Руковалац је на огласној табли јавно објавио акт који се односи на запосленог, који поред осталих података о личности садржи и податак о ЈМБГ и адреси тог лица. Предметни акт је објављен након немогућности уручења Решења о привременом удаљењу са рада, а, према наводима, по налогу Инспектората за рад, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Одредбом члана 12. став 1. ЗЗПЛ прописано је да је обрада законит ако је испуњени један услова из тог члана ЗЗПЛ.

Уз наведено, када се ради о обради податка о јединственом матичном броју грађана, одредбама члана 90. ЗЗПЛ је прописано да се на обраду јединственог матичног броја грађана, примењују одредбе закона којим се уређује јединствени матични број грађана, односно другог закона, уз примену одредби овог закона које се односе на заштиту права и слобода лица на које се подаци односе.

Када је у питању обрада података о личности у области рада и запошљавања, одредбом члана 91. став 1. је прописано да се на обраду у области рада и запошљавања примењују одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање и колективни уговори, уз примену одредби овог закона.

С тим у вези, Закон о јединственом матичном броју грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/2018) не уређује обраду података о личности у погледу предметне представке. Одредбом члана 185. став 3. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење) прописано је да ако послодавац запосленом није могао да достави решење у смислу става 2. овог члана, који прописује да се решење мора да достави запосленом лично, у просторијама послодавца, односно на адресу пребивалишта или боравишта запосленог, дужан је да о томе сачини писмену белешку. Одредбом става 4. истог члана Закона о раду утврђено је да у случају из става 3. овог члана решење се објављује на огласној табли послодавца и по истеку осам дана од дана објављивања сматра се достављеним.

Имајући у виду наведено, у поступку предметног инспекцијског надзора утврђено је да је Руковалац на својој огласној табли за одређеног запосленог, супротно одредбама члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ и одредби члана 90. ЗЗПЛ, објавио акт који садржи податак о ЈМБГ. Такође, Руковалац је за исто лице објавио на огласној табли и податке о адреси пребивалишта и то: улица и кућни број, чиме је, у смислу одредаба члана 185. Закона о раду, чиме је поступио супротно одредби члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ.

Поступање Руковаоца:

У вези са тим, Руковалац је обавестио Повереника и навео да су предузели следеће мере: уклоњен је акт са огласне табле Руковаоца; Руковалац је извршио едукацију запослених у одељењу за људске ресурсе у циљу подсећања на важност правилне заштите података о личности и обавеза утврђених ЗЗПЛ; Руковалац је извршио побољшање процедура и безбедносних мера у смислу тога што су ревидиране интерне процедуре и појачане безбедносне мере како би се осигурало да лични подаци запослених буду адекватно заштићени; Руковалац је у поступку увођења додатне контроле како би се спречило објављивање осетљивих информација на непримерен начин у складу са ЗЗПЛ.

Број: 072-04-1714/2024-07

1.2 Давање пристанка у оквиру креирања профила

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац јер је за процес креирања профила захтевао давање пристанка за обраду података о личности у сврху учешћа у наградној игри, при чему та обрада није неопходна у сврху пружања

услуга корисницима платформе, чиме је Руковалац поступио супротно одредбама члана 15. ст. 1 - 4. ЗЗПЛ, у вези члана 4. став 1. тачка 12) и члана 12. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, услед чега је поступио супротно начелу „законитост, поштење и транспарентност” из члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ.

Део утврђеног чињеничног стања:

Повереник је примио представку у којој се наводи да су на одређеној интернет адреси, у вези са креирањем профила и давањем пристанка за обраду података о личности у сврху учешћа у наградној игри, објављени подаци о личности учесника наградног извлачења.

Увидом у интернет страницу руковаоца утврђено је да се за процес креирања профила захтева давање сагласности за учешће у предметној наградној игри.

Одредбом члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ прописано је да се подаци о личности морају обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе („законитост, поштење и транспарентност”), а да је законита обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада.

Услови који морају бити испуњени за законитост обраде утврђени су чланом 12. ЗЗПЛ, па је тако у ставу 1. тачка 1) истог члана ЗЗПЛ прописано да је обрада законита само ако је испуњен услов да је лице на које се подаци о личности односе пристало на обраду својих података о личности за једну или више посебно одређених сврха.

У вези са тим, чланом 15. став 1. ЗЗПЛ прописано је да ако се обрада заснива на пристанку, руковалац мора бити у могућности да предочи да је лице пристало на обраду својих података о личности. Ставом 2. истог члана ЗЗПЛ прописано је да ако се пристанак лица на које се подаци односе даје у оквиру писмене изјаве која се односи и на друга питања, захтев за давање пристанка мора бити представљен на начин којим се издваја од тих других питања, у разумљивом и лако доступном облику, као и уз употребу јасних и једноставних речи, а да део писмене изјаве који је у супротности са овим законом не производи правно дејство. Ставом 3. истог члана ЗЗПЛ је прописано да лице на које се подаци односе има право да опозове пристанак у сваком тренутку, као и да опозив пристанка не утиче на допуштено обраде која је вршена на основу пристанка пре опозива, те да пре давања пристанка лице на које се подаци односе мора бити обавештено о праву на опозив, као и дејству опозива, а да опозивање пристанка мора бити једноставно, као и давање пристанка.

Ставом 4. овог члана ЗЗПЛ прописано је да се приликом оцењивања да ли је пристанак за обраду података о личности слободно дат, посебно мора водити рачуна о томе да ли се извршење уговора, укључујући и пружање услуга, условљава давањем пристанка који није неопходан за његово извршење.

Имајући у виду наведено, у поступку инспекцијског надзора утврђено је да је пристанак за обраду податка о личности у сврху организовања наградне игре прибављен од лица која су креирала профил, при чему давање пристанка на обраду података о личности у наведену сврху није издвојено од обраде која је неопходна у сврху пружања услуга корисницима платформе. Пристанак који је од лица прибављен на наведени начин се не може сматрати као добровољно, одређено, информисано и недвосмислено изражавање воље тог лица, којим то лице, изјавом или јасном потврдном радњом, даје пристанак за обраду података о личности који се на њега односе. Из тих разлога је утврђено да је руковалац поступио супротно у изреци наведеним одредбама члана 15. ст. 1 - 4 ЗЗПЛ, а у вези са чланом 4. став 1. тачка 12) и чланом 12. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, чиме је поступио супротно начелу „законитост, поштење и транспарентност” из члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ.

Поступање Руковаоца:

Поводом наведене Опомене, Руковалац је доставио писано изјашњење наводећи да је поступио по Опомени, те да је конкретно у делу прибављања сагласности учесника у наградној игри, уведен „checkbox” на трећем кораку у креирању профила, тако да корисник који жели да учествује у наградној игри експлицитно означи то поље. У прилогу изјашњења је достављена Процедура за спровођење наградне игре која је допуњена у складу са Опоменом.

Број: 072-21-612/2024-07

1.3 Давање пристанка лица на које се подаци односе за потребе директног маркетинга

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац јер обраду података о личности учесника игара на срећу, који су креирали налог код Руковаоца, врши супротно начелу „законитости, поштења и транспарентности” из члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ и с тим у вези члана 5. став 2. ЗЗПЛ, јер обраду података о личности у сврху директног оглашавања, врши без претходно прибављеног пристанка лица на која се подаци односе, односно без одговарајућег правног основа, чиме повређују одредбе члана 15. ЗЗПЛ и члана 12. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ.

Део утврђеног чињеничног стања:

Повереник је примио представку у којој се наводи да је подносилац представке на свој број мобилног телефона примио позив са

одређеног броја телефона од лица које га је позвало и представило се као запослени руковођа, којом приликом је рекао да је сврха позива да га обавесте да према њиховој евиденцији у дужем временском периоду није користио њихове услуге, те желе да сазнају разлог тога. Даље је наведено да подносилац представке није корисник њихових услуга, као и да није дао пристанак да користе његове податке како би му нудили производе и услуге, а нарочито не број телефона, услед чега сматра да је повређено његово право на заштиту података о личности.

Чланом 12. став 1. ЗЗПЛ прописано је да је обрада законита само ако је испуњен један од услова из тог члана ЗЗПЛ.

Када је у питању давање пристанка за обраду, члан 15. став 1. ЗЗПЛ прописује да, ако се обрада заснива на пристанку, руковођа мора бити у могућности да предочи да је лице пристало на обраду својих података о личности. Следећа два става претходно наведеног члана ЗЗПЛ прописују:

„Ако се пристанак лица на које се подаци односе даје у оквиру писмене изјаве која се односи и на друга питања, захтев за давање пристанка мора бити представљен на начин којим се издваја од тих других питања, у разумљивом и лако доступном облику, као и уз употребу јасних и једноставних речи. Део писмене изјаве који је у супротности са овим законом не производи правно дејство.

Лице на које се подаци односе има право да опозове пристанак у сваком тренутку. Опозив пристанка не утиче на допуштеност обраде која је вршена на основу пристанка пре опозива. Пре давања пристанка лице на које се подаци односе мора бити обавештено о праву на опозив, као и дејству опозива. Опозивање пристанка мора бити једноставно, као и давање пристанка.”

Приликом оцењивања да ли је пристанак за обраду података о личности слободно дат, посебно се мора водити рачуна о томе да ли се извршење уговора, укључујући и пружање услуга, условљава давањем пристанка који није неопходан за његово извршење, како је то прописано чланом 15. став 4. ЗЗПЛ.

С тим у вези, Законом о оглашавању („Службени гласник РС“, бр. 6/16 и 52/19 – др. закон), у члану 62. став 1., прописано је да је директно оглашавање упућивање огласне поруке именованом или на други начин појединачно одређеном лицу. У члану 63. тог закона утврђено је да је за директно оглашавање (упућивање огласне поруке) према физичким лицима потребна њихова претходна сагласност, која се може опозвати у сваком моменту, а оглашивач, односно преносилац огласне поруке, мора то да омогући. Утврђено је, такође, да се директно оглашавање према физичким лицима врши у складу са правилима о оглашавању путем средстава комуникације на даљину у складу са прописом који уређује заштиту потрошача.

Чланом 37. став 1. Закона о заштити потрошача („Службени гласник РС“, бр. 88/2021) утврђено је да је забрањено непосредно оглашавање телефоном, факсом, електронском поштом, и другим средствима комуникације на даљину, без претходног пристанка потрошача.

Према утврђеном чињеничном стању, у поступку инспекцијског надзора Руковалац није предочио да су учесници игара на срећу који су креирали налог код руковаоца пристали на обраду својих података о личности у сврху директног оглашавања, јер не постоји адекватан писани доказ о датој сагласности. Сходно томе, руковалац наведену обраду података о личности врши супротно члану 15. ЗЗПЛ, односно без одговарајућег правног основа, супротно члану 12. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, чиме поступа и супротно начелу „законитости, поштења и транспарентности“ из члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ и с тим у вези члана 5. став 2. ЗЗПЛ, јер није предочио примену наведеног начела.

Поступање Руковаоца:

Поводом наведене Опомене, Руковалац је обавестио Повереника да је предузео мере у циљу поступања по Опомени, те је у достављеном писаном изјашњењу навео да су обрисани подаци учесника игара на срећу који су креирали налог код Руковаоца у сврху директног оглашавања. Такође, у прилогу електронске поште достављен је Записник трочлане комисије, у коме се, између осталог, наводи да комисија констатује да је Руковалац поступио по Опомени Повереника, те да су обрисани подаци играча који нису имали било какву активност на налогу.

Број: 072-21-1190/2024-07

1.4 Повреда безбедности података о личности

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац зато што није у складу са одредбама чл. 42. и 50. ЗЗПЛ преузео одговарајуће техничке мере заштите и техничке мере безбедности обраде података о личности, како би се достигао одговарајући ниво безбедности у односу на ризик по права и слободе лица на које се подаци односе.

Део утврђеног чињеничног стања:

Руковалац је доставио Поверенику Обавештење о повреди података о личности у вези са безбедносним инцидентом.

Током поступка надзора представници Руковаоца су се изјаснили на следећи начин:

- Да је утврђено, према подацима са сервера, да је до повреде дошло тако што се напад десио преко „user“ налога, што је описано и у достављеном Обавештењу о повреди података о личности. Извршен напад је примећен тако што је на имејл адресу стигао имејл у виду обавештења у којем се наводи „да је објављена табела трансакција са вашег портала која између осталог садржи и осетљиве податке о личности.“ Након чега је извршен увид и утврђено је да је у апликацији „Telegram“, преко групе „Leakbase Official“, објављен фајл са подацима о личности руковоаца. На рачунару који је је нападнут коришћен је „ESET Endpoint Antivirus“. Приступ админ налогу, као налогу са највећим бројем привилегија, има само једно лице;
- Да је поднета кривична пријава надлежном тужилаштву - Вишем тужилаштву Београду, посебном одељењу за високотехнолошки криминал, о чему је Повереник уједно обавештен. Такође, представници руковоаца су навели да је ангажована фирма у циљу форензичке анализе и консалтинга, а у вези отклањања сигурносних ризика. Утврђено је да је до упада у систем дошло, јер инсталирани антивирусни софтвер као мера заштите (ESET Endpoint Antivirus), није детектовао вирус, инсталацијом новог антивирусног софтвера, вирус је детектован и обрисан, док је оперативни систем реинсталиран. Налог са којег је повреда настала је укинут. Представници руковоаца су пријавили насталу повреду и преко Телеграм канала, где су захтевали брисање података од стране лица одговорног за заштиту података испред руковоаца. Такође, извршена је ревизија постојећег уговора у циљу обезбеђивања додатних мера заштите мреже;
- Да се сви подаци налазе на једном серверу, као и да су исти криптовани. Налозима који запослени користе приступа се преко „username“ и на основу уноса лозинке, која се периодично мења (месечно). Лозинке се креирају тако да садрже комбинацију слова, бројева и посебног знака. Сви запослени пролазе обуку у циљу појачавања мера заштите и подизања свести у погледу очувања прикупљених података. Такође, руковалац је Политиком приватности уредио прикупљање и обраду података о личности. Представници руковоаца су истакли, да су одређене IP адресе блокиране у циљу филтрирања и заштите од напада који долазе из одређених држава;
- Да су повређени следећи подаци о личности: име и презиме потрошача, адреса испоруке и имејл адреса;
- Да се приликом наручивања производа прикупљају следећи подаци о личности: име и презиме, имејл адреса, број телефона и адреса становања. Уколико купац креира налог приликом прве

куповине, подаци се чувају трајно, док купац не избрише налог или затражи брисање од стране руковођа. Ово купцу омогућава једноставније наручивање следеће поруџбине, пошто не мора да уноси поново све наведене податке и омогућава увид у све досадашње поруџбине. У другој опцији, када купац не креира налог и купује као гост, подаци о трансакцији се чувају две године, док траје законска саобразност за купљени производ.

Одредбом члана 42. став 1. ЗЗПЛ прописано је да је узимајући у обзир ниво технолошких достигнућа и трошкове њихове примене, природу, обим, околности и сврху обраде, као и вероватноћу наступања ризика и ниво ризика за права и слободе физичких лица који произилазе из обраде, Руковалац је приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде, дужан да: 1) примени одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере, као што је псеудонимизација, које имају за циљ обезбеђивање делотворне примене начела заштите података о личности, као што је смањење броја података; 2) обезбеди примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани овим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе.

Чланом 50. ст. 1-3. ЗЗПЛ предвиђено је да у складу са нивоом технолошких достигнућа и трошковима њихове примене, природом, обимом, околностима и сврхом обраде, као и вероватноћом наступања ризика и нивоом ризика за права и слободе физичких лица, руковалац и обрађивач спроводе одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере како би достигли одговарајући ниво безбедности у односу на ризик. Према потреби, мере из става 1. овог члана нарочито обухватају: 1) псеудонимизацију и криптозаштиту података о личности; 2) способност обезбеђивања трајне поверљивости, интегритета, расположивости и отпорности система и услуга обраде; 3) обезбеђивање успостављања поновне расположивости и приступа подацима о личности у случају физичких или техничких инцидената у најкраћем року; 4) поступак редовног тестирања, оцењивања и процењивања делотворности техничких, организационих и кадровских мера безбедности обраде. Приликом процењивања одговарајућег нивоа безбедности из става 1. овог члана посебно се узимају у обзир ризици обраде, а нарочито ризици од случајног или незаконитог уништења, губитка, измене, неовлашћеног откривања или приступа подацима о личности који су пренесени, похрањени или обрађивани на други начин.

Након извршеног инспекцијског надзора, увидом у документацију, утврђено је да „на самом сPanelу на Hetzneru није била укључена заштита, да је након погрешног покушаја logina на сPanel, адреса са

које је покушана login била блокирана...“, као и да је „до упада у систем дошло услед чињенице да инсталирани антивирусни софтвер као мера заштите (ESET Endpoint Antivirus), није детектовао вирус.“ (Интерни извештај о повреди података о личности). Руководилац је сазнао за напад тако што је обавештен од стране компаније путем мејла где је достављен линк са подацима који су доступни преко Телеграм апликације. Каснијом анализом сервера утврђено је да је до упада дошло дан раније.

Узимајући у обзир целокупно чињенично стање, као и да је руководилац у складу са чланом 50. став 1. тач. 4. ЗЗПЛ дужан да спроводи поступак редовног тестирања, оцењивања и процењивања делотворности техничких, организационих и кадровских мера безбедности обраде, а како је настала повреда директна последица пропуста у анти-вирусној заштити, Повереник је изрекао Опомену.

Поступање Руководилаца:

Руководилац је поступајући по Опомени доставио обавештење да су предузете следеће мере и активности како се утврђене повреде ЗЗПЛ не би поновиле: налог који је компромитован конкретном приликом је угашен; на свим другим налозима су измењене приступне шифре; на С-panelu је подешена опција да услед погрешног покушаја логовања, адреса са које је покушано логовање буде блокирана (чиме је отклоњен пропуст који је утврђен спроведеним надзором); сви приступи корисничких и администраторских налога су могући само са дефинисаних IP адреса; промењен је антивирус софтвер, тако што је уместо ESET антивирус софтвера, постављен SantinelOne End point protection.

Број: 072-04-499/2024-07

1.5 Непредузимање одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руководилац, јер није предузео одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере и није вршио њихово преиспитивање и ажурирање како би обезбедио одговарајућу заштиту података о личности, чиме су повређени:

- начело „интегритета и поверљивости“ из члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ, којим је утврђено да се подаци о личности морају обрађивати на начин који обезбеђује одговарајућу заштиту података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и

од случајног губитка, уништења или оштећења применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера;

- одредбе члана 5. став 2. ЗЗПЛ, којим је утврђено да је Руковалац одговоран за примену одредаба из члана 5. став 1. ЗЗПЛ у вези са којим мора бити у могућности да предочи њихову примену и
- одредбе члана 41. ст. 1. и 2. ЗЗПЛ, којим је прописано да је Руковалац дужан да предузме одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере како би обезбедио да се обрада врши у складу са овим законом и био у могућности да то предочи, узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, као и вероватноћу наступања ризика и ниво ризика за права и слободе физичких лица, а одредбама става 2. истог члана ЗЗПЛ да се мере из става 1. истог члана преиспитују и ажурирају, ако је то неопходно.

Део утврђеног чињеничног стања:

Повереник је примио Обавештење о повреди безбедности података о личности, у којем је, између осталог, наведено да се за повреду безбедности података сазнало 02.02.2024. године, а да је „истрагом“ утврђено да се повреда десила 06.11.2023. године када је запослени „послао податке клијената на свој приватни маил“. Поред тога у Обавештењу је даље наведено да је број лица на која се подаци односе 1230 и да су то следећи подаци о личности: број рачуна, име и презиме, мобилни телефон клијента, интерна шифра клијента и е-маил. Као мере које је руковалац предузео наведено је: „налог запосленог је суспендован и не може да приступи информационом систему“, док је за опис могућих последица повреде наведено „потенцијално откривање података о клијентима трећим лицима“.

Начела обраде података о личности прописана су одредбама члана 5. став 1. ЗЗПЛ, на основу ког подаци о личности морају: 1) се обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе („законитост, поштење и транспарентност“). Законита обрада је обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада; 2) се прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама („ограничење у односу на сврху обраде“); 3) бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде („минимизација података“); 4) бити тачни и, ако је то неопходно, ажурирани. Узимајући у обзир сврху обраде, морају се предузети све разумне мере којима се обезбеђује да се нетачни подаци о личности без одлагања избришу или исправе („тачност“); 5) се чувати у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за

остваривање сврхе обраде („ограничење чувања“); 6) се обрађивати на начин који обезбеђује одговарајућу заштиту података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и од случајног губитка, уништења или оштећења применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера („интегритет и поверљивост“). Одредбом става 2. истог члана ЗЗПЛ прописано је да је руковалац одговоран за примену одредаба става 1. овог члана и да мора бити у могућности да предочи њихову примену („одговорност за поступање“).

Одредбом члана 42. став 1. ЗЗПЛ прописано је да је, узимајући у обзир ниво технолошких достигнућа и трошкове њихове примене, природу, обим, околности и сврху обраде, као и вероватноћу наступања ризика и ниво ризика за права и слободе физичких лица који произилазе из обраде, руковалац приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде, дужан да: примени одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере, као што је псеудонимизација, које имају за циљ обезбеђивање делотворне примене начела заштите података о личности, као што је смањење броја података; обезбеди примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани овим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе. Руковалац је дужан да сталном применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера обезбеди да се увек обрађују само они подаци о личности који су неопходни за остваривање сваке појединачне сврхе обраде и да се та обавеза примењује у односу на број прикупљених података, обим њихове обраде, рок њиховог похрањивања и њихову доступност, како је то прописано ставом 2. наведеног члана ЗЗПЛ.

Даље, одредбом члана 50. ст. 1. и 2. ЗЗПЛ прописано је да у складу са нивоом технолошких достигнућа и трошковима њихове примене, природом, обимом, околностима и сврхом обраде, као и вероватноћом наступања ризика и нивоом ризика за права и слободе физичких лица, руковалац и обрађивач спроводе одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере како би достигли одговарајући ниво безбедности у односу на ризик, те да, према потреби, предметне мере нарочито обухватају: 1) псеудонимизацију и криптозаштиту података о личности; 2) способност обезбеђивања трајне поверљивости, интегритета, расположивости и отпорности система и услуга обраде; 3) обезбеђивање успостављања поновне расположивости и приступа подацима о личности у случају физичких или техничких инцидената у најкраћем року; 4) поступак редовног тестирања, оцењивања и процењивања делотворности техничких, организационих и кадровских мера безбедности обраде. Ставом 3. истог члана ЗЗПЛ утврђено је да

приликом процењивања одговарајућег нивоа безбедности из става 1. овог члана ЗЗПЛ посебно се узимају у обзир ризици обраде, а нарочито ризици од случајног или незаконитог уништења, губитка, измене, неовлашћеног откривања или приступа подацима о личности који су пренесени, похрањени или обрађивани на други начин.

Имајући у виду наведено, односно то да се код руковаоца 06.11.2023. године десила повреда безбедности података о личности, да је руковалац сазнао за поведу 02.02.2024. године, а о истој обавести Повереника 06.02.2024. године, као и то да се повреда безбедности података о личности десила унутар организационе и кадровске структуре руковаоца, до које је дошло слањем података о личности 1230 клијената банке на своју „приватну“ имејл адресу, која није део система руковаоца, Повереник је изрекао ову опомену. Наиме, таквим поступањем руковалац није спроводио одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере, односно није спроводио поступак редовног тестирања, оцењивања и процењивања делотворности техничких, организационих и кадровских мера безбедности обраде података о личности, како би минимизовао могућност настанка повреде безбедности података о личности, да би уколико дође до повреде благовремено сазнао и поводом исте даље поступио у складу са ЗЗПЛ. Тиме је руковалац угрозио поверљивост података о личности у смислу начела „интегритета и поверљивости“ из члана 5. став 1. тачка б) ЗЗПЛ, које подразумева да се подаци о личности морају чувати, односно обрађивати, на начин да се осигура заштита података о личности од њихове даље неовлашћене обраде.

Поступање Руковаоца:

Поводом изречене Опомене Руковалац је документовао и изјаснио се да је запосленом одмах искључен налог и приступ систему; да је покренут дисциплински поступак који је довео до раскида уговора о раду; да су запослени прошли одговарајуће тренинге; да је запослени потврдио да имејлове није слао или открио трећим лицима; да је ограничено слање имејлова од стране запослених, искључиво уз обавезну сагласност Руковаоца; да су у претходном периоду периодично слати имејлови са циљем подизања свести о теми; да је активирано пет полиса система за спречавање губитка података и врши се њихово унапређење и да је започето тестирање и унапређење аутоматског блокирања слања имејлова.

Број: 072-04-615/2024-07

1.6 Информације које се пружају кад се подаци о личности не прикупљају од лица на које се односе

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац због тога што није у складу са одредбом члана 21. став 1. ЗЗПЛ предузео одговарајуће мере како би лицу на које се подаци односе пружио све информације из члана 23. ЗЗПЛ, на сажет, транспарентан, разумљив и лако доступан начин, коришћењем јасних и једноставних речи и то у тренутку прикупљања података о личности.

Део утврђеног чињеничног стања:

Повереник је примио представку у којој се наводи да се на веб-сајту, приликом гласања, прикупља податак о имејл адреси, а да се на истом не налази Политика приватности.

Поводом наведене представке, овлашћено лице Повереника упутило је Захтев за писано изјашњење и тражено је изјашњење на питања: да ли је веб-сајт <https://.....> део званичног веб-сајта <https://www.....> односно да ли је удружење Руковалац података о личности прикупљених путем гласања на адреси <https://.....> и да ли се прикупљени податак о имејл адреси лица које је гласало на адреси <https://.....> користи за још неке сврхе осим за гласање и, ако да, у које и по ком правном основу у смислу ЗЗПЛ.

Поступајући по Захтеву за писано изјашњење, Руковалац је доставио писано изјашњење где је наведено да је удружење власник домена који је званични веб-сајт удружења, као и домена, који је званични веб-сајт манифестације коју су организовали једанаести пут заредом. Удружење је једини руковалац података о личности који се прикупљају на обе веб адресе. На веб-сајту www..... се од 16.11. до 23.11.2023. године реализовало гласање за друштвено-одговорну акцију. За потребе гласања прикупљани су подаци: име, презиме и имејл адреса који су служили за бројање гласова. Прикупљени подаци су се користили искључиво за потребе реализовања горе наведене акције и неће се користити у друге сврхе.“ Уз одговор на изјашњење, у прилогу имејла достављена је и Политика приватности.

Одредбом члана 5. став 1. ЗЗПЛ, прописана су начела обраде података о личности, где је у тачки 1) истог члана и става ЗЗПЛ прописано између осталог да се подаци о личности морају законито, поштено и транспарентно обрађивати у односу на лице на које се подаци односе („законитост, поштење и транспарентност”). Ставом 2. истог члана ЗЗПЛ прописано је да је Руковалац одговоран за примену одредаба из става 1. овог члана и мора бити у могућности да предочи његову примену („одговорност за поступање“).

Затим, одредбом члана 21. став 1. ЗЗПЛ прописано је да је руковац дужан да предузме одговарајуће мере како би лицу на које се подаци односе пружио све информације из чл. 23. и 24. ЗЗПЛ, односно информације у вези са остваривањем права из члана 26, чл. 29. до 31, члана 33, чл. 36. до 38. и члана 53. ЗЗПЛ, на сажет, транспарентан, разумљив и лако доступан начин, коришћењем јасних и једноставних речи, а посебно ако се ради о информацији која је намењена малолетном лицу. Те информације пружају се у писменом или другом облику, укључујући и електронски облик, ако је то погодно. Ако лице на које се подаци односе то захтева, информације се могу пружити усмено, под условом да је идентитет лица несумњиво утврђен.

Даље, одредбом члана 23. став 1. ЗЗПЛ прописано је да ако се подаци о личности прикупљају од лица на које се односе, Руковац је дужан да у тренутку прикупљања података о личности том лицу пружи следеће информације: о идентитету и контакт подацима руковаоца, као и његовог представника, ако је он одређен; контакт податке лица за заштиту података о личности, ако је оно одређено; о сврси намеравање обраде и правном основу за обраду; о постојању легитимног интереса Руковаоца или треће стране, ако се обрада врши на основу члана 12. став 1. тачка б) овог закона; о примаоцу, односно групи прималаца података о личности, ако они постоје; о чињеници да руковац намерава да изнесе податке о личности у другу државу или међународну организацију, као и о томе да ли се та држава или међународна организација налази на листи из члана 64. став 7. овог закона, а у случају преноса из чл. 65. и 67. или члана 69. става 2. овог закона, о упућивању на одговарајуће мере заштите, као и о начину на који се лице на које се подаци односе може упознати са тим мерама.

Уз информације из става 1. одредбом члана 23. став 2. ЗЗПЛ прописано је да је Руковац дужан да у тренутку прикупљања података о личности лицу на које се подаци односе пружи и следеће додатне информације које могу да буду неопходне да би се обезбедила поштена и транспарентна обрада у односу на то лице: о року чувања података о личности или, ако то није могуће, о критеријумима за његово одређивање; о постојању права да се од руковаоца захтева приступ, исправка или брисање његових података о личности, односно постојању права на ограничење обраде, права на приговор, као и права на преносивост података; о постојању права на опозив пристанка у било које време, као и о томе да опозив пристанка не утиче на допуштеност обраде на основу пристанка пре опозива, ако се обрада врши на основу члана 12. став 1. тачка 1) или члана 17. став 2. тачка 1) овог закона; о праву да се поднесе притужба Поверенику; о томе да ли је давање података о личности законска или уговорна обавеза или је давање података неопходан услов за закључење уговора, као и о томе да ли лице на

које се подаци односе има обавезу да да податке о својој личности и о могућим последицама ако се подаци не дају; о постојању аутоматизованог доношења одлуке, укључујући профилисање из члана 38. ст. 1. и 4. овог закона, и, најмање у тим случајевима, сврсисходне информације о логици која се при томе користи, као и о значају и очекиваним последицама те обраде по лице на које се подаци односе.

Након извршеног ванредног инспекцијског надзора, овлашћена лица Повереника су утврдила да руковалац поседује Политику приватности, као и да је иста доступна на „главном“ веб-сајту руковаоца, али и да се иста не налази на другом веб-сајту, преко којег се вршила обрада података о личности (име, презиме и имејл адреса), у склопу гласања за акцију.

Узимајући у обзир све наведено, односно да Политика приватности као акт интерне природе садржи информације које се према члану 23. ЗЗПЛ пружају када се подаци о личности прикупљају од лица на које се односе, а у складу са одредбама члана 21. ЗЗПЛ, као и да у конкретном случају веб-сајт руковаоца не садржи Политику приватности, али и не упућује на јасан, транспарентан и лако доступан начин на Политику приватности доступну на веб-сајту, Повереник је изрекао Опомену.

Поступање Руковаоца:

Поводом изречене Опомене Руковалац је својим дописима обавестио Повереника да је поступио по истој, односно да је на сајту www.... доступна Политика приватности, као и да иста садржи информацију о томе да „сви подаци корисника прикупљени кроз формуларе за гласање у акцији неће бити коришћени у друге сврхе и биће потпуно обрисани након обраде гласања и завршетка догађаја због којих су прикупљени“.

Број: 072-21-2866/2023-07

1.7 Јавно предузеће је уз рачуне за комуналне услуге својим корисницима доставило рекламни флајер за правно лице које је родитељима нудило услугу чувања/продуженог боравка деце узраста од шест до десет година.

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац јер је на адресе својим корисницима, уз рачуне за комуналне услуге, доставио и рекламни флајер правног лица, односно обрадио адресне податке својих корисника супротно одредбама члана 5. став 1. тачке 1) и 2) и став 2. истог члана ЗЗПЛ,

односно начела „законитост, поштење и транспарентност“, „ограничење у односу на сврху обраде“ и „одговорност за поступање“ и члана 12. став 1. ЗЗПЛ, јер приликом обраде није испунио ниједан од услова за закониту обраду података о личности.

Из образложења:

Руковалац је достављање рекламног материјала уз рачуне правдао постојањем „легитимног интереса“ из члана 12. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ, јер је Статутом прописано да Надзорни одбор Руковаоца утврђује цене рекламних услуга у делатности обједињене наплате. На исти начин Руковалац је у ранијем периоду своје кориснике упознавао са хуманитарним акцијама, понудама услуга локалних приватних предузећа, бесплатно рекламирао локалне културне и уметничке манифестације, едуковао грађане поводом питања енергетске ефикасности домаћинства и рециклирања отпада. Након сазнања о овом догађају Повереник је извршио надзор, након чега је изрекао Опомену Руковаоцу.

Поступање Руковаоца:

У остављеном року Руковалац је поступио по Опомени, тако што је ставио ван снаге Одлуку о утврђивању цена рекламних услуга која је служила као правни основ за обављање рекламне делатности од стране руковаоца.

Број предмета: 072-21-2580/2023-07

1.8 Руковалац је покренуо дисциплински поступак против запослене због напуштања радног места 15 минута пре прописаног времена и као доказ у поступку користио снимке са надзорних камера.

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ руковалац јер је податке о личности запослене прикупљене путем система видео надзора употребио у сврху контроле и евидентирања присутности на раду и користио као доказ у поступку изрицања дисциплинске мере, чиме је повредио одредбе члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, односно, начело „законитости, поштења и транспарентности“, као и одредбе члана 5. став 1. тачка 2) ЗЗПЛ, односно, начело „ограничења у односу на сврху обраде“.

Из образложења:

Током поступка надзора, утврђено је да је Руковалац у дисциплинском поступку, који је водио против запослене, као један од доказа,

користио снимак који је добијен са надзорних камера, изрекао јој упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду због непоштовања радне дисциплине, а затим и решење са најавом отказа без поновног упозорења, уколико у року од шест месеци учини исту повреду на раду. С обзиром на то да другим законом, који регулише област рада и запошљавања (Закон о раду и Закон о евиденцијама у области рада) није прописано да се контрола и евидентирање присутности на раду запослених врши путем система видео надзора, као и да се иста обрада не спроводи сагласно одговарајућим одредбама Закона о приватном обезбеђењу, Руковалац је повредио начело „законитости, поштења и транспарентности“ из члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, јер није имао правни основ за описану обраду. Употребом видео надзора (који је уведен ради безбедности имовине и лица код Руковаоца), у сврху контроле присуства запослених на раду и сходно томе ради утврђивања непоштовања радне дисциплине запослене, руковалац је поступио супротно начелу „ограничења у односу на сврху обраде“ из члана 5. став 1. тачка 2) ЗЗПЛ, јер податке о личности у предметном случају није прикупљао у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите, и јер је исте податке даље обрађивао на начин који није у складу са тим сврхама.

Поступање Руковаоца:

У остављеном року Руковалац је поступио по Опомени, тако што је избрисао податке запослене и обавестио Повереника да ће у будућности предузети све мере ради спречавања истог или сличног кршења одредаба ЗЗПЛ. Повереник је након окончања поступка инспекцијског надзора поднео и захтев за покретање прекршајног поступка због незаконите обраде података о личности запослене.

Број предмета: 072-21-1471/2024-07

1.9 Видео надзор-камере које снимају просторије казнено поправног завода чиме се потенцијално нарушава приватност запослених

Из образложења:

Повереник је извршио надзор над применом ЗЗПЛ од стране Казнено поправног завода на основу представке Синдиката запослених у правосудним органима Србије због тога што руковалац обрађује податке о личности путем видео надзора, односно камера које снимају све просторије, чиме се потенцијално нарушава приватност запослених.

Део утврђеног чињеничног стања:

- да је надзирани субјекат завод затвореног типа, у којем се спроводи поступак извршења казне затвора према пунолетним лицима мушког пола;
- да је на дан извршења теренског инспекцијског надзора у КПЗ било смештено 297 лица, осуђених на извршење казне затвора за најтежа кривична дела;
- да је за ефикасно обављање послова и задатака у оквиру своје надлежности неопходно да Руковалац врши обраду података о личности путем система видео надзора, као и да је увид у обухват камера за видео надзор обезбеђен од неовлашћеног приступа и злоупотребе. Фотостатски записи нису сачињени имајући у виду сврху обраде података о личности као и мере безбедности које се примењују код Руковаоца;
- да Руковалац има пријавницу у којој посетиоци, као и запослени, пружају на увид лична документа, након чега пролазе кроз тунел за преглед и детектор метала;
- да постоји систем којим би запослени и друга лица приступили просторијама у оквиру КПЗ, где је потребно да припадник службе обезбеђења у КПЗ сигнализира запосленом у дежурној служби да отвори врата;
- да је систем видео надзора уведен од стране Управе за извршење кривичних санкција;
- да увид у камере имају управник, заменик управника, начелник службе обезбеђења, дежурна служба и оперативни центар УКС;
- да само управник, заменик управника, начелник службе обезбеђења и припадници дежурне службе имају приступ систему видео надзора коме приступају путем посебног корисничког имена и лозинке;
- да у просторијама које запослени користе за одмор, свлачионицама, нема инсталираних камера;
- снимци са камера се чувају 30 (тридесет) дана у складу са Законом о приватном обезбеђењу;
- да су запослени обавештени да су одређене просторије (канцеларије, ходници и двориште) обухваћене системом видео надзора путем графичких обавештења која се налазе на улазу у зграду, као и на спратовима које користи Руковалац;
- да се регистрација радног времена врши путем контроле приступа преко картице коју запослени читавају на улазу у КПЗ;
- да се обрада података о личности запослених путем система видео надзора врши на основу Закона о извршењу кривичних санкција („Сл. гласник РС“, бр. 55/2014 и 35/2019) и Правилника о начину обављања послова у служби за обезбеђење у заводима

за извршење кривичних санкција („Службени гласник РС“ бр. 21/2016, 104/2016);

- да је увидом у систем видео надзора, утврђено да је исти постављен на начин да поштује право на приватност лица лише-на слободе и запослених, као и да је сврха надзора одржавање реда и безбедности у КПЗ, спречавање криминалних активности, спречавање оштећења имовине и др;
- да се у просторијама AF-0, AF-1, AF-2, BC-0, BC-1, BC-2, DE-0, DE-1, DE-2 као и караулама AB-2, CD-2 и EF-2 налази муниција, полуаутоматско и аутоматско оружје које мора и које јесте константно обухваћено системом видео надзора;
- да је руковалац на више видљивих места поставио графичко обавештење да је објект под системом видео надзора;
- да не постоји систем аудио надзора;
- да руковалац има инсталиран систем видео надзора на тај начин да поштује приватност запослених, да исти користи као меру безбедности имајући у виду делатност руковаоца, те да само овлашћена лица у складу са Законом и правилником имају увид у исти.

Број предмета: 072-04-3733/2023-07.

1.10 Дом здравља је у извештај о привременој спречености за рад уносио дијагнозе пацијената

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац јер је у извештај о привременој спречености за рад уносио дијагнозе пацијената, чиме је Руковалац повредио одредбе члана 17. ЗЗПЛ, јер врши обраду података о здравственом стању пацијената супротно одредбама којима је прописана обрада посебних врста података о личности и одредбе члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, односно, начело „законитости, поштења и транспарентности“, јер врши обраду која није у складу са ЗЗПЛ, односно другим законом којим се уређује обрада.

Из образложења:

Образац извештаја о привременој спречености за рад (Образац ОЗ-6) сходно Правилнику о обрасцима у систему здравствене заштите, садржи само узроке привремене спречености за рад који су таксативно наведени у члану 9. тачка б), а не и дијагнозе из Међународне класификације болести, коју издаје Светска здравствена организација и јавно је доступна. Сходно наведеним одредбама ЗЗПЛ и осталих про-

писа, навођење дијагноза у извештају о привременој спречености за рад (Образац ОЗ-6), супротно је одредбама члана 17. ЗЗПЛ, којима је прописана допуштеност обраде посебне врсте података, као и начелу „законитости, поштења и транспарентности“, из члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, јер подаци о здрављу пацијената нису обрађивани у складу са овим законом, односно другим прописима којима је уређена обрада.

Поступање Руковаоца:

У прописаном року, Руковалац је обавестио Повереника да се у Дому здравља више не уписују шифре дијагноза у Извештају о привременој спречености за рад. Директор Дома здравља је и донео Упутство о начину примене Закона о здравственој документацији и евиденцији у области здравства, нарочито о начину попуњавања Извештаја о привременој спречености за рад и то упутство доставио свим здравственим радницима.

Број предмета: 072-21-1900/2024-07

1.11 Коришћење снимака са камера за видео надзор у сврху доказивања у дисциплинском поступку против двојице запослених

Из диспозитива :

ОПОМИЊЕ СЕ привредно друштво (Руковалац), јер је снимке са уређаја за видео обезбеђење - камера за видео надзор, а који подаци се односе на запослене Д. В. и И. И., употребио у сврху доказивања у дисциплинском поступку вођеном против именованих, чиме је повредио одредбе чл. 5. став 1. тач. 1) и 2) ЗЗПЛ, односно начела „законитост, поштење и транспарентност“ и „ограничење у односу на сврху обраде“.

Део утврђеног чињеничног стања:

У поступку ванредног инспекцијског надзора, на основу изјава представника Руковаоца, увидом у релевантну пословну документацију и систем видео надзора, утврђено је да је Руковалац, у дисциплинском поступку који је довео до отказа уговора о раду двојици запослених, као доказе повреде радне обавезе и непоштовања радне дисциплине, користио снимке добијене путем камера за видео надзор.

Из образложења:

Сходно одредбама члана 4. ЗЗПЛ „податак о личности“ је сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен

или одредив, непосредно или посредно, посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног, односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног, економског, културног и друштвеног идентитета; „лице на које се подаци односе“ је физичко лице чији се подаци о личности обрађују; „обрада података о личности“ је свака радња или скуп радњи које се врше са подацима о личности као што су прикупљање, бележење, разврставање, груписање, односно структурисање, похрањивање, уподобљавање или мењање, откривање, увид, употреба, откривање преносом, односно достављањем, умножавање, ширење или на други начин чињење доступним, упоређивање, ограничавање, брисање или уништавање: „пристанак“ лица на које се подаци односе свако добровољно, одређено, информисано и недвосмислено изражавање воље тог лица, којим то лице, изјавом или јасном потврдом радњом, даје пристанак за обраду података о личности који се на њега односе.

Чланом 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ прописано је да се подаци о личности морају обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе, те да је законита обрада она обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада („законитост, поштење и транспарентност“). Тачком 2. става 1. истог члана прописано је да се подаци о личности морају прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама („ограничење у односу на сврху обраде“). Ставом 2. истог члана прописано је да је руковалац одговоран за примену одредаба из става 1. овог члана и да мора бити у могућности да предочи њихову примену („одговорност за поступање“).

Чланом 12. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење, у даљем тексту: ЗОР) прописано је, између осталог, да запослени има право на заштиту личног интегритета и достојанство личности.

Одредбама члана 179. став 1. ЗОР прописано је између осталог да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог и његово понашање. Ставом 2. тачка 5. истог члана прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Чланом 121. став 1. тачка 21. Колективног уговора послодавца „PKC Wiring Systems доо“ Смедерево, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини

повреду радне обавезе и то излазак са посла у току рада пре завршетка радног времена без сагласности непосредног руководиоца.

Обрада података о личности путем видео обезбеђења и других техничких средстава уређена је Законом о приватном обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 104/2013, 42/2015 и 87/2018, у даљем тексту: ЗПО), док је начин вршења послова приватног обезбеђења, укључујући и видео обезбеђење, ближе уређен Правилником о начину вршења послова техничке заштите и коришћења техничких средстава („Службени гласник РС“, бр. 91/2019). Техничка заштита је обезбеђење лица и имовине које се врши техничким средствима и уређајима, њиховим планирањем, пројектовањем, уградњом и одржавањем, како је то прописано чланом 3. став 1. тачка 22) ЗПО.

Чланом 29. ЗПО, прописано је да се послови техничке заштите врше употребом техничких средстава и уређаја за спречавање противправних радњи према лицима, имовини или пословању, а нарочито за заштиту од: 1) недозвољеног приступа у просторе и објекте који се обезбеђују; 2) изношења, односно отуђења и неовлашћеног коришћења штићених предмета; 3) уношења оружја, експлозивних, радиоактивних и других опасних предмета и материја; 4) провале, диверзије и насилног напада на објекат или одузимање предмета; 5) неовлашћеног приступа подацима и документацији; 6) заштиту возила за транспорт новца и других превозних средстава; 7) других идентификованих ризика.

Чланом 30. став 1. ЗПО прописано је, између осталог, да се употребом техничких средстава и уређаја за обезбеђење лица, имовине и пословања сматрају услуге које се пружају применом појединачних или функционално повезаних периметарских мера, уређаја и система за: противпровалну и противпрепадну заштиту, заштиту од пожара, **видео-обезбеђење**, контролу приступа, социјалне аларме, сателитско праћење возила (ГПС), електрохемијску заштиту вредности, механичку заштиту и заштиту података.

Чланом 31. ЗПО прописано је да се техничка заштита спроводи на подручју штићеног објекта или простора, приликом обезбеђења штићених лица, имовине и пословања, или приликом обезбеђења транспорта новца и вредносних пошиљки, те да техничка средства која се користе у обављању послова приватног обезбеђења није дозвољено користити на начин којим се нарушава приватност других.

Чланом 68. став 1. ЗПО прописано је да се подаци који су прикупљени у вршењу посла приватног обезбеђења могу користити само у сврху за коју су прикупљени и не могу се уступати трећим лицима или јавно објављивати, осим ако је другачије прописано или уговорено.

Имајући у виду одредбе ЗЗПЛ које се односе на начела „законитост, поштење и транспарентност“ и „ограничење у односу на сврху

обраде“, као и одредбе ЗПО које се односе на сврху и начин вршења техничке заштите употребом видео обезбеђења, Руковалац је, коришћењем снимака са камера за видео надзор у сврху доказивања у дисциплинском поступку вођеном против двојице запослених, извршио обраду података о личности именованих супротно ЗПО, чиме и члану 5. став 1. тачка 1) и 2) ЗЗПЛ, којим је прописано да је законита обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада, те да се подаци о личности морају прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама.

Поступање Руковаоца:

Руковалац је поступио по Опомени и доставио Поверенику Правилник о видео надзору бр. 5796/2024 који је објављен на огласној табли Руковаоца и доступан је свим запосленима и који подразумева захтев да се сви снимци видео надзора користе искључиво за сврхе и у складу са ЗЗПЛ и Законом о приватном обезбеђењу и стандардима који су утврђени важећим прописима о заштити података о личности, чиме је ускладио своје поступање са ЗЗПЛ.

Број предмета : 072-04-670/2024-07

1.12 Руковалац (здравствена установа) не спроводи мере заштите података о личности бележењем активности у здравственом информационом систему. Руковалац је претходно обавестио Повереника да је дошло до повреде података о личности, тј. да је запослена код Руковаоца преко свог пуномоћника, у поступку пред основним судом доставила списак пацијената који су боравили на рехабилитацији код руковаоца, а који су били заражени Ковидом 19.

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац зато што не спроводи меру заштите података о личности путем бележења активности у здравственом информационом систему, услед чега није омогућио да се мониторингом записа утврди узрок повреде података о личности, на који начин поступа супротно одредбама члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ, односно начелу „интегритета и поверљивости“ података и члана 42. став 1. тачка 2) и став 2. истог члана ЗЗПЛ.

Из образложења:

У поступку надзора утврђено је да руковалац није обезбедио примену мере безбедности обраде података о личности пацијената путем бележења активности (*Audit logging*) у здравственом информационом систему, на који начин би омогућио да се мониторингом записа олакша утврђивање узрока повреде података о личности, као и да се спречи потенцијална неовлашћена или незаконита обрада.

У поступку надзора је такође утврђено да су запослени имали право приступа подацима из е-картона и онда када то није било у непосредној вези са остваривањем здравствене заштите пацијената, што је руковалац правдао чињеницом да су запослени потписали изјаву о поверљивости. Међутим, руковалац је на овај начин поступао супротно одредбама члана 47. став 2. и 3. Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства којим је прописано да се подацима из е-картона приступа искључиво ради очувања и унапређења здравља, спречавања, сузбијања и раног откривања болести, повреда и других поремећаја здравља и благовременог и ефикасног лечења и рехабилитације пацијента коришћењем личног здравственог брoja, односно да приступ подацима из е-картона мора бити у непосредној вези са остваривањем здравствене заштите пацијента.

Како је према наведеном утврђено да Руковалац приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде није предузео одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере заштите податка о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и од случајног губитка, уништења или оштећења, то је поступио супротно одредбама члана 42. став 1. тачка 2) и став 2. истог члана ЗЗПЛ; и члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ.

Поступање Руковаоца:

Руковалац је увео бележење активности (*Audit Logging*) у свом медицинском информационом систему, којим се врши мониторинг записа у циљу олакшавања проналаaska узрока евентуалне повреде података о личности. На овај начин омогућено је да се у сваком тренутку може видети и забележити свака активност, тј. постоји белешка о приступу и активностима корисника у систему.

Број предмета: 072-21-2906/2023-07

1.13 Опомена изречена болници, као Руковаоцу, јер су, у периоду од неколико месеци, увид у податке о здрављу пацијента у оквиру здравственог информационог система Heliant Health те болнице, извршили лекари и остали здравствени радници оних одељења болнице на којима се пацијент никада није лечио, односно, чији пацијент није био

Руковалац је повредио одредбе:

- члана 5. став. 1. тачка 6) ЗЗПЛ, односно начело „интегритета и поверљивости“, јер податке о личности пацијенткиње не обрађује на начин који обезбеђује одговарајућу заштиту података о личности, укључујући и заштиту од неовлашћене или незаконите обраде применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера;

- члана 42. став 1. тачка 2) и став 2. тог члана ЗЗПЛ, јер приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде података о личности пацијената није обезбедио примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани овим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе и, јер сталном применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера није обезбедио да се увек обрађују само они подаци о личности који су неопходни за остваривање сваке појединачне сврхе обраде, која обавеза се примењује у односу на број прикупљених података, обим њихове обраде, рок њиховог похрањивања и њихову *госпјујносћ*.

Из образложења:

У надзору је утврђено да „Хелиант“ д.о.о. Београд има својство обрађивача, да без налога руковаоца не обрађује податке нити самостално врши омогућавање приступа запосленима код руковаоца; да као обрађивач података не дефинише, нити системски омогућава приступ запосленима софтверу, нема увид у податке у вези обима и права приступа, ове активности нису предвиђене уговором о одржавању система; да активности на додели права и улога у систему врши овлашћено лице установе, обично администратор именован од стане руковаоца, који у конкретном случају додељује корисничка имена, лозинке, права и обим приступа сваком запосленом посебно; да не контролише рад, нити начин рада ни једног корисника здравственог информационог система Heliant Health, па самим тим нема увид у податке ко и на који начин приступа подацима пацијената, већ то може урадити искључиво и једино на захтев Руковаоца.

„Податак о личности“ је сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, непосредно или посред-

но, посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног, односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног, економског, културног и друштвеног идентитета, сагласно члану 4. тачка 1) ЗЗПЛ.

Тачком 8) наведеног члана ЗЗПЛ прописано је да је „руководилац“ физичко или правно лице, односно орган власти који самостално или заједно са другима одређује сврху и начин обраде, као и да се законом којим се одређује сврха и начин обраде може одредити и руководиоца или прописати услови за његово одређивање.

Тачком 9) истог члана ЗЗПЛ прописано је да је „обрађивач“ физичко или правно лице, односно орган власти који обрађује податке о личности у име руководиоца.

Тачком 16) члана 4. ЗЗПЛ прописано је да су „*подаци о здрављу*“ *подаци о физичком или менталном здрављу физичког лица, укључујући и оне о пружању здравствених услуга, којима се откривају информације о његовом здравственом стању.*

Чланом 5. став 1. тач. 1) до 6) ЗЗПЛ прописана су начела обраде података о личности, те се подаци о личности морају: обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе, те да је законита обрада она обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада („законитост, поштење и транспарентност“); прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама („ограничење у односу на сврху обраде“); бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде („минимизација података“); бити тачни и, ако је то неопходно, ажурирани, те да се морају предузети све разумне мере којима се обезбеђује да се нетачни подаци о личности без одлагања избришу или исправе („тачност“); чувати у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за остваривање сврхе обраде („ограничење чувања“); *обрађивати на начин који обезбеђује одговарајућу заштитну података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и од случајног губитка, уништења или оштећења применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера („интегритет и поверљивост“).*

Став 2. истог члана прописује да је руководиоца одговоран за примену одредаба из става 1. овог члана и мора бити у могућности да предочи њихову примену („одговорност за поступање“).

Чланом 12. став 1. ЗЗПЛ прописано да је обрада података о личности законита само ако је испуњен један од следећих услова: 1) лице на које се подаци о личности односе је пристало на обраду својих

података о личности за једну или више посебно одређених сврха; 2) обрада је неопходна за извршење уговора закљученог са лицем на које се подаци односе или за предузимање радњи, на захтев лица на које се подаци односе, пре закључења уговора; 3) обрада је неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковоаца; 4) обрада је неопходна у циљу заштите животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица; 5) обрада је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних овлашћења руковоаца; 6) обрада је неопходна у циљу остваривања легитимних интереса руковоаца или треће стране, осим ако су над тим интересима претежнији интереси или основна права и слободе лица на које се подаци односе који захтевају заштиту података о личности, а посебно ако је лице на које се подаци односе малолетно лице.

Члан 17. ЗЗПЛ прописује обраду тзв. *йосебних* података о личности. Ставом 1. тог члана прописано је да је забрањена обрада којом се открива расно или етничко порекло, политичко мишљење, верско или филозофско уверење или чланство у синдикату, као и обрада генетских података, биометријских података у циљу јединствене идентификације лица, података *о здравсйвеном сйћању* или података о сексуалном животу или сексуалној оријентацији физичког лица.

Тачкама 1) до 10) става 2. истог члана прописани су случајеви у којима је *изузетно дойушйена обрада из сйава 1. йой члана*, те је између осталог, тачком 8) истог члана прописано да је обрада дозвољена ако је неопходна у сврху *йривентйивне медицине* или медицине рада, ради процене радне способности запослених, медицинске *дија-йносйике*, пружања услуга здравствене или социјалне заштите, односно *ййрављања здравсйвеним* или социјалним *сисйемима*, на основу закона или на основу уговора са здравственим радником, ако се обрада врши *од сйране или йод надзором здравсйвеной радника или друйой лица које има обавезу чувања йрофесионалне йајне йройисане законом или йрофесионалним йравилима*.

Чланом 42. став 1. ЗЗПЛ прописано је да је, узимајући у обзир ниво технолошких достигнућа и трошкове њихове примене, природу, обим, околности и сврху обраде, као и вероватноћу наступања ризика и ниво ризика за права и слободе физичких лица који произилазе из обраде, руковалац приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде, дужан да: 1) примени одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере, као што је псеудонимизација, које имају за циљ обезбеђивање делотворне примене начела заштите података о личности, као што је смањење броја података; 2) обезбеди примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани овим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе. Ставом 2. истог члана прописано

је да је руковалац дужан да сталном применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера обезбеди да се увек обрађују само они подаци о личности који су неопходни за остваривање сваке појединачне сврхе обраде и да се та обавеза примењује у односу на број прикупљених података, обим њихове обраде, рок њиховог похрањивања и њихову доступност.

Чланом 50. ст. 1-5. ЗЗПЛ, прописано је да, у складу са нивоом технолошких достигнућа и трошковима њихове примене, природом, обимом, околностима и сврхом обраде, као и вероватноћом наступања ризика и нивоом ризика за права и слободе физичких лица, *руковалац и обрађивач* спроводе одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере како би достигли одговарајући ниво безбедности у односу на ризик.

Према потреби, мере из става 1. овог члана нарочито обухватају:

- 1) псеудонимизацију и криптозаштиту података о личности;
- 2) способност обезбеђивања трајне поверљивости, *инџејриџејџа*, расположивости и отпорности система и услуга обраде;
- 3) обезбеђивање успостављања поновне расположивости и приступа подацима о личности у случају физичких или техничких инцидената у најкраћем року;
- 4) поступак *редовној џесџирања, оцењивања и џроцењивања де-лојворноџи* техничких, организационих и кадровских мера безбедности обраде.

Приликом процењивања одговарајућег нивоа безбедности из става 1. овог члана посебно се узимају у обзир ризици обраде, а нарочито ризици од случајног или *незакониџој* уништења, губитка, измене, *неовлашћеној* откривања или *џрисџујџа* подацима о личности који су пренесени, похрањени или обрађивани на други начин.

Примена одобреног кодекса поступања из члана 59. овог закона, односно издат сертификат из члана 61. овог закона, може се користити у циљу предочавања испуњености обавеза из става 1. овог члана.

Руковалац и обрађивач дужни су да предузму мере у циљу обезбеђивања да свако физичко лице које је овлашћено за џрисџујџа подацима о личности од стране руковаоца или обрађивача, обрађује ове податке само џо налоју руковаоца или ако је на џо обавезано законом.

На основу члана 55. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 25/2019) и 92/2023 – аутентично тумачење), ради планирања и ефикасног управљања системом здравствене заштите, као и прикупљања и обраде података у вези са здравственим стањем становништва и функционисањем система здравствене заштите, односно прикупљања и обраде здравствених информација, организује се и развија интегрисани здравствени информациони систем у Републици Србији, у складу са законом; *сврха* обраде података, садржај

здравствених информација, *прислићу подацима о пацијенту из електронској медицинској досијеа, руковооци подацима и друга иишања од значаја за заштити података о личности, уређују се у складу са законом којим се уређује здравствена документација и евиденције у области здравства; стратегију развоја и организације интегрисаног здравственог информационог система, доноси Влада.*

Чланом 7. Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства („Службени гласник РС“, број 123/14 ... 25/2019) прописано је да се подаци о личности садржани у медицинској и здравственој документацији, обрађују у складу са *начелима заштите података о личности*, а то претпоставља закониту, примерену и сразмерну обраду података о личности, који морају бити тачни, ажурни и на одговарајући начин *заштићени* од губитка, уништења, *недоушће* *прислићу*, промене, објављивања и сваке *друге злоупотребе*.

Члан 40. истог закона прописује да подаци из медицинске документације пацијента представљају нарочито осетљиве податке о личности. Здравствене установе, приватна пракса и друга правна лица, дужни су да прикупљање и обраду података о личности пацијента врше на начин којим се обезбеђује *осишваривање права на приватност и права на поверљивост података о личности пацијента*, у складу са законом којим се уређују права пацијената и законом којим се уређује *заштита података о личности*. Дужности чувања података из става 2. овог члана, *надлежни* здравствени радник, односно здравствени сарадник и друго овлашћено лице може бити ослобођено само на основу писменог пристанка пацијента, односно његовог законског заступника, или на основу одлуке суда.

Члан 47. тог закона прописује да *прислићу* подацима о пацијенту из електронског медицинског досијеа имају *надлежни здравствени радници искључиво ради очувања и унапређења здравља, сиречавања, сузбијања и раној ошкривања болести, повреда и других поремећаја здравља и блаовременој и ефикасној лечења и рехабилитације пацијента; те да прислићу подацима мора бити у нейосредној вези са осишваривањем здравствене заштите пацијента, односно нейосредно преиходи иружању здравствене заштите*.

Чланом 50. истог закона прописано је да се вођење, прикупљање и обрада података из здравствене документације и евиденција врши у складу са законом којим се уређује *заштита података о личности*. Здравствене установе, приватна пракса и друга правна лица, *као и надлежни здравствени радник*, односно здравствени сарадник и *друго овлашћено лице, који воде медицинску документацију и евиденције у складу са овим законом, као и прописима донетим за спровођење овог закона, дужни су да чувају медицинску документацију и евиденције пацијената од неовлашћеној прислићу, увида, копирања и злоупотребе,*

независно од облика у коме су подаци из медицинске документације сачувани (папир, микрофилм, оптички и ласер дискови, магнетни медији, електронски записи и др.)

Одредбе ЗЗПЛ, као и одредбе осталих прописа наведених у опомени, а при чињеници да је у надзору код руковооца утврђено да је приступ и увид у податке о здрављу у здравственом информационом систему Heliant Health *по аутоматизму омогућен свима за свакој пацијенту* утврђено је да је руководалац, оваквом обрадом података пацијента, повредио:

- начело „интегритета и поверљивости“ података о личности из члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ (јер је на њему одговорност за поступање, сходно ставу 2. члана 5. ЗЗПЛ), као и
- одредбе члана 42. став 1. тачка 2) и став 2. тог члана ЗЗПЛ јер, приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде података о личности пацијента, није обезбедио примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани овим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе и, јер сталном применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера *није обезбедио да се увек обрађују само они подаци о личности који су неопходни за остваривање сваке појединачне сврхе обраде, која обавеза се примењује у односу на број прикупљених података, обим њихове обраде, рок њиховог похрањивања и њихову дуготрајност.*

Предмет број: 072-04-1727/2024-07

1.14 Спортски центар је у циљу реализације бесплатне обуке за децу, која су непливачи, на друштвеним мрежама и на својој интернет презентацији објавио документе са следећим подацима: име и презиме свих полазника обуке-деце, име родитеља, контакт телефон и годину рођења полазника, за свако дете

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руководалац јер је објавио наведене податке без правног основа и тако их учинио доступним неодређеном броју лица, чиме је извршио обраду података о личности супротно одредби члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, чиме је повређено начело „законитости, поштења и транспарентности“; као и одредби члана 12. ЗЗПЛ, која прописује да се подаци о личности могу обрађивати само ако је испуњен један од услова за закониту обраду података прописан овим чланом ЗЗПЛ.

Из образложења:

Руковалац је објавио на свом профилу на друштвеним мрежама и на својој интернет презентацији податке о организовању бесплатне обуке за непливаче, за децу узраста од првог до четвртог разреда. У објављеном документу наведено је да се родитељи полазника бесплатне обуке за непливаче, саглашавају да се подаци из поднетих пријава, ради сачињавања распореда коришћења термина могу јавно објавити на друштвеним мрежама и огласној табли Руковаоца и да се у друге сврхе не могу користити.

Поступање Руковаоца:

Руковалац је након изречене Опомене обавестио Повереника да је уклонио спорне спискове полазника обуке за непливаче и донео Правилник о заштити података о личности, којим је ближе уредио заштиту података о личности запослених и радно ангажованих лица, чланова њихових породица, лица која ступају у уговорне и друге правне односе са Руковаоцем, као и других лица чије податке руковалац обрађује (потрошачи, корисници услуга/клијенти, пословни партнери и др.), у складу са ЗЗПЛ.

Број предмета: 072-21-1897/2024-07

1.15 Руковалац је уградио систем за сателитско праћење возила (ГПС), без одговарајућег обавештавања запослених, што је Поверенику пријављено од стране репрезентативног синдиката Руковаоца**Из диспозитива:**

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац јер на одговарајући, транспарентан начин, запосленима који су се користили службеним возилима, а која су била снабдевена системом за сателитско праћење возила (GPS), није пружио информације које се односе на обраду података о личности путем GPS уређаја, чиме је као Руковалац подацима о личности, повредио одредбе члана 5. став 1. тачка 1) и члана 23. ст. 1. и 2. ЗЗПЛ.

Из образложења:

...опрему која открива локације запослених треба увести само ако се то покаже неопходним за постизање легитимне сврхе коју спроводе послодавци и њихова употреба не треба да води континуираном надзору запослених. Наиме, надзор не треба да буде главна сврха, већ само индиректна последица радње која је потребна за заштиту производње, здравља и сигурности, или за осигурање ефикасног вођења неке организације, односно да послодавци треба да осигурају све неопходне

гаранције за права на приватност и заштиту личних података запослених, да обратe посебну пажњу на сврху у коју се такви уређаји користе и на принципе минимизације и пропорционалности, те да примене одговарајуће интерне процедуре у вези с обрадом ових података и о њима треба унапред да обавесте предметна лица, тј. запослене.

Поступање Руковаоца:

Како је GPS инсталиран, између осталог, из разлога контроле кретања возила, контроле утрошка горива, просечне брзине кретања, и како је руковалац Поверенику доставио фотокопије обавештења запосленима о употреби ГПС уређаја у службеним аутомобилима и налога за службено путовање који је измењен, на тај начин што је додата реченица у заглављу документа којом руковалац обавештава запослене да је у возилима инсталиран ГПС, Повереник је окончао поступање у овом предмету

Број предмета: 072-21-889/2024-07

1.16 Руковалац је на својој интернет презентацији објавио скениран акт Основног јавног тужилаштва – Наредбу о одлагању кривичног гоњења, без анонимизације података о личности

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац јер објављени акт садржи податке о личности _____, и то - име, презиме, адреса пребивалишта, као и врсту изречене/замене казне, који су на тај начин учињени доступним неограниченом броју лица, чиме је Руковалац повредио:

- одредбу члана 5. став. 1. тачка 1) ЗЗПЛ, односно начела „законитост, поштење и транспарентност“;
- одредбу члана 5. став. 1. тачка 2) ЗЗПЛ, односно начела „ограничења у односу на сврху обраде“;
- одредбу члана 5. став. 1. тачка 6) ЗЗПЛ, односно начела „интегритет и поверљивост“;
- одредбу члана 12. став 1. ЗЗПЛ, јер приликом обраде није испунио ни један од услова за закониту обраду података о личности;
- одредбе члана 42. став 1. ЗЗПЛ, јер приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде података о личности није обезбедио примену одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера, као што је псеудонимизација, и других неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани ЗЗПЛ и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе;

- одредбе члана 42. став 2. ЗЗПЛ, јер сталном применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера, није обезбедио да се увек обрађују и буду доступни само они подаци о личности који су неопходни за остваривање сваке појединачне сврхе обраде
- одредбе члана 47. ЗЗПЛ, јер не води прописане евиденције о радњама обраде.

Из образложења:

...установљено је да је руковалац трећим (неовлашћеним) лицима учинио доступним наведене податке садржане на својој интернет страници, без одговарајућег правног основа, чиме је поступио супротно начелу „законитости, поштења и транспарентности“ из члана 5. став. 1. тачка 1), односно није испунио ниједан од услова за закониту обраду садржаних у члану 12. став 1. ЗЗПЛ. Даље, наведеним поступањем Руковалац је поступио супротно начелу „ограничења у односу на сврху обраде“ из члана 5. став. 1. тачка 2) јер је податке о личности лица обрађивао у сврху другу од изворне која је конкретно одређена, изричита, оправдана и законита. Такође, Руковалац није предузео одговарајуће техничке, организационе нити кадровске мере прописане чланом 42. ЗЗПЛ, како би предметни подаци о личности били адекватно заштићени, чиме је, следствено, повредио и начело „интегритет и поверљивост“ из члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ.

Поступање Руковаоца:

Руковаоцу је издат прекршајни налог, а Руковалац је платио новчану казну о чему је обавештен и надлежни прекршајни суд ради евидентирања казне у одговарајући регистар санкција.

Број предмета: 072-21-1259/2024-07

1.17 Стамбена заједница на огласној табли објављује неизмирене финансијске обавезе станара.

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ стамбена заједница зато што је на огласној табли објавила спискове станара, у којима су наведени следећи подаци: месечни трошкови, са именима и презименима власника станова, њиховим задужењима за воду, струју, спремачицу, управника, књиговодствене услуге, текуће одржавање, инвестиционо одржавање, неизмирене обавезе за претходни период, са именима и презименима станара и укупним задужењем станара и тако податке о личности

учинила доступним неограниченом броју лица, те на тај начин повредила одредбе члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, односно начело „законитости, поштења и транспарентности“.

Из образложења:

У поступку инспекцијског надзора, на основу изјашњења руковоца, достављених фотографија огласне табле и докумената који су објављени, утврђено је да су на огласној табли, између осталог, истакнута следећа документа: обрачун трошкова, дуговања, рачуни, кућни ред, налози за уплату, распоред званичних просторија и текућа обавештења; да су у документу, који је био објављен на огласној табли стамбене заједнице, наведена имена и презимена власника станова, њихова задужења за воду, струју, спремачицу, управника, књиговодствене услуге, текуће одржавање, инвестиционо одржавање и укупно задужење за сваког станара; као и да су у документу који је био објављен на огласној табли, наведене неизмирене обавезе за претходни период, са именима и презименима и укупним дуговањима за три станара.

Имајући у виду наведене одредбе ЗЗПЛ, а при чињеници да ниједном одредбом Закона о становању и одржавању зграда није прописана обавеза стамбене заједнице да све станаре једне зграде (и друга лица која улазе у ту зграду) обавештава о стању задужења, уплата и дуговања за сваки од станова у истој згради, утврђено је да је, објављивањем списка дужника на огласној табли стамбене заједнице, руковалац на описани начин јавно објавио и тиме учинио доступним податке о личности из тих списка неодређеном броју трећих лица, услед чега је повредио начело „законитости, поштења и транспарентности“ обраде из члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, јер је податке обрађивао без одговарајућег правног основа из члана 12. став 1. ЗЗПЛ.

Поступање Руковалаца:

Након изречене опомене, руковалац је са огласне табле uklонио све документе који су садржали податке о личности станара, чија је објава проузроковала повреду података о личности.

Број предмета: 072-21-1245/2024-07

1.18 Достављање медијима кореспонденције у којој су садржана документа која нису анонимизована

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац, јер је објављивањем кореспонденције са подносиоцем представке у медијима, учинио доступним податке о

личности трећим (неовлашћеним) лицима чиме је повредио начело „интегритета и поверљивости“ из члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ, односно да није применио одговарајуће мере заштите (анонимизација) из члана 42. ЗЗПЛ приликом обраде јединственог матичног броја грађана подносиоца, што је у супротности са начелом „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, по коме подаци морају бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху у коју се обрађују, а које начело је, с друге стране, у уској вези и са обавезом Руковаоца да предузме одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере, како би приликом поступања по захтеву за остваривање права у вези са обрадом података о личности, подаци о личности других лица која нису обухваћена захтевом били адекватно заштићени, односно анонимизовани.

Део утврђеног чињеничног стања:

Повереник је примио представку, у којој подносилац исте указује на повреду у вези са обрадом његових података о личности од стране руковаоца, који је у обраћању медијима, извршеног у форми саопштења за јавност, доставио кореспонденцију између Руковаоца и подносиоца представке са његовим подацима о личности, укључујући и јединствени матични број грађана, контакт телефон и адресу електронске поште.

Изјаве присутних представника надзираног субјекта и остале утврђене чињенице у ванредном теренском инспекцијском надзору:

- да је Руковалац именовао лице за заштиту података о личности, да је контакт податке лица доставио Поверенику, у шта се овлашћено лице Повереника уверило непосредним увидом у евиденцију лица за заштиту података о личности које води Повереник;
- да код Руковаоца постоји Правилник о заштити података о личности 178-1/19 од 28.10.2019. године.
- да се у форми саопштења за јавност, руковалац обратио медијима достављајући кореспонденцију између руковаоца и подносиоца представке;
- да се у предметном допису налазе и документа која нису анонимизирана, где се осим имена и презимена налазе јединствени матични број грађана, контакт телефон и електронска пошта подносиоца представке;
- да се код Руковаоца примењују одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере заштите података о личности;
- да ниједан документ сличне садржине није објављен, како у претходном периоду, тако и након предметног догађаја;
- да се подаци о личности не откривају трећим лицима осим на захтев надлежних државних органа, а у складу са ЗЗПЛ.

Начела обраде података о личности прописана су одредбама члана 5. став 1. тач. 1) до 6) ЗЗПЛ, па је тако прописано да се подаци о личности морају: обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе, те да је законита обрада она обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада („законитост, поштење и транспарентност“); прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама („ограничење у односу на сврху обраде“); бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде („минимизација података“); бити тачни и, ако је то неопходно, ажурирани, те да се узимајући у обзир сврху обраде, морају предузети све разумне мере којима се обезбеђује да се нетачни подаци о личности без одлагања избришу или исправе („тачност“); чувати у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за остваривање сврхе обраде („ограничење чувања“); обрађивати на начин који обезбеђује одговарајућу заштиту података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и од случајног губитка, уништења или оштећења применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера („интегритет и поверљивост“).

Одредбама члана 12. став 1. ЗЗПЛ прописано је да је обрада законита само ако је испуњен један од следећих услова: 1) лице на које се подаци о личности односе је пристало на обраду за једну или више посебно одређених сврха; 2) обрада је неопходна за извршење уговора закљученог са лицем на које се подаци односе или за предузимање радњи, на захтев лица на које се подаци односе, пре закључења уговора; 3) обрада је неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковођа; 4) обрада је неопходна у циљу заштите животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица; 5) обрада је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних овлашћења руковођа; 6) обрада је неопходна у циљу остваривања легитимних интереса руковођа или треће стране, осим ако су над тим интересима претежнији интереси или основна права и слободе лица на које се подаци односе који захтевају заштиту података о личности, а посебно ако је лице на које се подаци односе малолетно лице.

Чланом 42. став 1. ЗЗПЛ прописано је, да је, узимајући у обзир ниво технолошких достигнућа и трошкове њихове примене, природу, обим, околности и сврху обраде, као и вероватноћу наступања ризика и ниво ризика за права и слободе физичких лица који произилазе из обраде, Руковалац приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде, дужан да: 1) примени одговарајуће техничке, организационе

и кадровске мере, као што је псеудонимизација, које имају за циљ обезбеђивање делотворне примене начела заштите података о личности, као што је смањење броја података; 2) обезбеди примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани овим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе. Ставом 2. истог члана прописано је да је Руковалац дужан да сталном применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера обезбеди да се увек обрађују само они подаци о личности који су неопходни за остваривање сваке појединачне сврхе обраде и да се та обавеза примењује у односу на број прикупљених података, обим њихове обраде, рок њиховог похрањивања и њихову доступност.

Поступање Руковаоца:

Руковалац је, поступајући по Опомени, обавестио Повереника да је надзирани субјекат предузео више превентивних мера и активности како се наведене ситуације не би поновиле у будућности, као и да би се отклониле повреде ЗЗПЛ у конкретном случају. Одржан је састаanak са запосленима на тему ЗЗПЛ, где су запослени ближе упознати са Правилником о заштити података који се примењује код Руковаоца, а све са циљем да се подигне свест о овој теми. Управо је наведени случај искоришћен као пример како до повреде може доћи. У циљу достизања одговарајућег нивоа безбедности обезбеђена је примена одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера приликом обраде података о личности. Сва документација која садржи податке о личности одлаже се и држи под кључем чиме се спречава могућност губитка или случајне замене исте. Рачунарима приступ имају само запослени код руковаоца. Такође, од стране представника руковаоца контактиран је и Сектор за едукацију и сертификацију код Повереника у циљу реализације обуке за запослене. Упућен је Допис медијима којима је прослеђено Саопштење за јавност са молбом да са својих портала уклоне исто.

Број предмета: 072-04-512-2024-07.

1.19 У програму Управе, приликом издавања електронских уверења, објављени и јединствени матични бројеви грађана

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац, јер је објављивањем ЈМБГ, учинио доступним податке о личности трећим (неовлашћеним) лицима чиме

је повредио начело „интегритета и поверљивости“ из члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ, односно да није применио одговарајуће мере заштите из члана 42. ЗЗПЛ приликом обраде ЈМБГ, што је у супротности са начелом „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, по коме подаци морају бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху у коју се обрађују, а које начело је, с друге стране, у уској вези и са обавезом Руковаоца да предузме одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере, како би приликом поступања по захтеву за остваривање права у вези са обрадом података о личности, подаци о личности других лица која нису обухваћена захтевом били адекватно заштићени.

Део утврђеног чињеничног стања:

Повереник је примио представку НН лица у којој се наводи да су у програму Управе, приликом издавања електронских уверења о здравственом стању животиња, у падајућем менију „корисник преузео“, поред имена и презимена објављени и јединствени матични бројеви грађана више лица.

На основу изјава представнице надзираног субјекта присутне у време вршења теренског инспекцијског надзора, непосредним увидом у просторије надзираног субјекта, увида у акте и документацију надзираног субјекта који су достављени у току поступка, а што је од значаја за предмет надзора, утврђено је:

- да су у програму Управе, приликом издавања електронских уверења о здравственом стању животиња, у падајућем менију „корисник преузео“, поред имена и презимена били објављени и јединствени матични бројеви грађана;
- да су поменути јединствени матични бројеви грађана били јавно доступни до дана 12.06.2024. године;
- да је након сазнања за пропуст Руковалац одмах предузео кораке како овај податак о личности не би био јавно доступан, односно да је јединствени матични број грађана замењен системским бројем који се додељује од стране надзираног субјекта приликом регистрације;
- да се предметни подаци складиште у серверима у државном дата центру;
- да се подаци о личности не откривају трећим лицима осим на захтев надлежних државних органа, а у складу са ЗЗПЛ;
- да је Руковалац доставио Поверенику контакт податке лица за заштиту података о личности сходно члану 56. ЗЗПЛ.

Начела обраде података о личности прописана су одредбама члана 5. став 1. тач. 1) до 6) ЗЗПЛ, па је тако прописано да се подаци о

личности морају: обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе, те да је законита обрада она обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада („законитост, поштење и транспарентност“); прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама („ограничење у односу на сврху обраде“); бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде („минимизација података“); бити тачни и, ако је то неопходно, ажурирани, те да се узимајући у обзир сврху обраде, морају предузети све разумне мере којима се обезбеђује да се нетачни подаци о личности без одлагања избришу или исправе („тачност“); чувати у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за остваривање сврхе обраде („ограничење чувања“); обрађивати на начин који обезбеђује одговарајућу заштиту података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и од случајног губитка, уништења или оштећења применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера („интегритет и поверљивост“).

Одредбама члана 12. став 1. ЗЗПЛ прописано је да је обрада законита само ако је испуњен један од следећих услова: 1) лице на које се подаци о личности односе је пристало на обраду за једну или више посебно одређених сврха; 2) обрада је неопходна за извршење уговора закљученог са лицем на које се подаци односе или за предузимање радњи, на захтев лица на које се подаци односе, пре закључења уговора; 3) обрада је неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковооца; 4) обрада је неопходна у циљу заштите животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица; 5) обрада је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних овлашћења руковооца; 6) обрада је неопходна у циљу остваривања легитимних интереса руковооца или треће стране, осим ако су над тим интересима претежнији интереси или основна права и слободе лица на које се подаци односе који захтевају заштиту података о личности, а посебно ако је лице на које се подаци односе малолетно лице.

Чланом 42. став 1. ЗЗПЛ прописано је, да је, узимајући у обзир ниво технолошких достигнућа и трошкове њихове примене, природу, обим, околности и сврху обраде, као и вероватноћу наступања ризика и ниво ризика за права и слободе физичких лица који произилазе из обраде, руковалац приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде, дужан да: 1) примени одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере, као што је псеудонимизација, које имају за циљ обезбеђивање делотворне примене начела заштите података о

личности, као што је смањење броја података; 2) обезбеди примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани овим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе. Ставом 2. истог члана прописано је да је руковалац дужан да сталном применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера обезбеди да се увек обрађују само они подаци о личности који су неопходни за остваривање сваке појединачне сврхе обраде и да се та обавеза примењује у односу на број прикупљених података, обим њихове обраде, рок њиховог похрањивања и њихову доступност.

Поступање Руковаоца:

Руковалац је, поступајући по Опомени, обавестио Повереника да је надзирани субјекат предузео више превентивних мера и активности како се наведене ситуације не би поновиле. Одмах, након сазнања за предметну неправилност, предузети су кораци како поменути подаци не би били више доступни, тако што је предметни ЈМБГ замењен системским бојем, који се додељује од стране Руковаоца приликом регистрације. Подаци о личности не откривају се трећим лицима осим на захтев надлежних државних органа, а у складу са ЗЗПЛ. Такође, запослени код Руковаоца упознати су са релевантним одредбама ЗЗПЛ. Управо је наведени случај искоришћен као пример како до повреде може доћи.

Број предмета: 072-21-1840-2024-07.

1.20 Чињење доступним трећој страни од стране Руковаоца података о личности истицањем списка који поред имена и презимена садржи и јединствени матични број грађана, на улазним вратима самачког смештаја

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац зато што је повредио:

- 1) начело „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ
- 2) начело „интегритет и поверљивост“ и
- 3) одредбе члана 42. ст. 1. и 2. ЗЗПЛ.

Део утврђеног чињеничног стања:

– да Руковалац врши обраду података у складу са Правилником о обезбеђивању самачког смештаја;

- да је Руковалац почетком месеца јануара 2024. године истакао списак на улазним вратима самачког смештаја у улици _____ који поред података о личности као што су име и презиме садржи и јединствени матични број грађана -корисника;
- да је податак о личности - јединствени матични број корисника у овом облику био доступан у периоду од почетка јануара 2024. године до почетка месеца фебруара 2024. године на напред наведен начин.

Имајући у виду наведено, у поступку надзора утврђено је, да је Руковалац, објављивањем списка корисника за продужетак уговора на вратима самачког смештаја _____, који је поред података о личности као што су име и презиме садржао и јединствени матични број грађана - корисника, повредио: начело „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, јер податак о личности – јединствени матични број грађана, није примерен, битан и ограничен на оно што је неопходно у односу на сврху обраде; начело „интегритет и поверљивост“ из члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ, јер је поред података о личности као што су име и презиме навео и јединствени матични број грађана и тиме је наведени податак учињен доступним непознатом броју лица и одредбе члана 42. ст. 1. и 2. ЗЗПЛ, када је у питању доступност података о личности, услед чега му је изречена опомена као корективна мера, као у диспозитиву, са образложењем како је наведено.

Поступање Руковаоца:

Руковалац је обавестио Повереника да је у претходном периоду вршио надзор у објектима самачког смештаја, где су такође уочене одређене неправилности у обради података о личности. Руковалац је предузео активности у виду спровођења едукација што већег броја запослених у свим подручним полицијским управама

Број предмета: 072-04-581/2024-07

1.21 Чињење доступним трећој страни података о личности од стране Руковаоца

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац, зато што је повредио:

- 1) начело „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ
- 2) начело „интегритет и поверљивост“ и
- 3) одредбе члана 42. ст. 1. и 2. ЗЗПЛ.

Део утврђеног чињеничног стања:

- да запослени код Руковаоца користе адресу електронске поште _____@gmail.com;
- да је дана 23.02.2024. године у 10.00 часова са адресе електронске поште _____@gmail.com послата електронска порука на адресу електронске поште _____@gmail.com;
- да је електронска порука која је послата на адресу електронске поште centarvp@gmail.com садржала 2 прилога и то читану личну карту за АА и Допис број 553/2-7-1153 од 23.02.2024. године;
- да је приликом слања напред наведене електронске поруке дошло до ненамерне грешке, и да та електронска пошта није била намењена Центру за владавину права;
- да је Допис број 553/2-7-1153 од 23.02.2024. године био упућен Поштанској штедионици а ради исплате једнократне помоћи и
- да није достављен списак 02/01/2024 од 19.01.2024. године који је наведен као прилог у Допису број 553/2-7-1153 од 23.02.2024. године.

Имајући у виду наведено, у поступку надзора утврђено је, да је Руковалац, чињењем доступним путем електронске поште трећој страни - повредио: начело „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, јер подаци о личности садржани у читаној личној карти нису примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде; начело „интегритет и поверљивост“ из члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ, јер су подаци о личности садржани у читаној личној карти учињени доступним непознатом броју лица и одредбе члана 42. ст. 1. и 2. ЗЗПЛ, када је у питању доступност података о личности, услед чега му је изречена опомена као корективна мера, као у диспозитиву, са образложењем како је наведено.

Поступање Руковаоца

Руковалац је писаним путем обавестио Повереника, између осталог, да је са свим запосленима одржан састанак дана 12.03.2024. године сазван од стране в.д. директора установе и исти су информисани о догађају, те обавештени да обрате дужну пажњу приликом рада са поверљивим информацијама и личним подацима лица која се по било ком основу обрађају установи. Тада је најављено и да ће у наредном периоду бити одржано интерно стручно усавршавање са темом заштите података о личности. Такође, надлежним министарствима ће бити упућена иницијатива за обуку на нивоу установа социјалне заштите, јер нико од радника ове установе такву обуку никада није прошао. Сви радници установе су поново обавештени о Закону о заштити података о личности, те им је указана пажња на начине чувања

документације (досијеа корисника, захтеви, лична документа која достављају приликом подношења захтева). Указано је на неопходност примене начела „минимизације података“ о личности и шта то начело представља, те да је неопходно увек и стално примењивати начело „интегритета и поверљивости“ приликом обраде и руковања подацима корисника. Посебно је указано да је поверљивост дефинисана и другим законима и актима и то: Законом о социјалној заштити, Правилником о организацији нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, те Етичким кодексом социјалне заштите и појединачних струковних организације. Стручни радници обавештавају да редовно узимају пристанак од корисника на прописаном обрасцу за обраду податка о личности, те да ће додатно заштити сву документацију тако што ће је одмах улагати у ормаре и спречити доступност неслужбеним лицима. Сви рачунари имају шифре, као и апликације социјалне заштите (СОЗИС, Писарница, Социјална карта, Искра, Спирит...), те је указано да је потребно повремено извршити промену шифра у циљу спречавања неовлашћеног приступа подацима.

Број предмета: 072-21-1017/2024-07

1.22 Непредузимање одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера – руковалац није извршио анонимизацију података о личности

Руковалац је поступајући по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, тражиоцу доставио копију дипломе о стеченом високом образовању и копију радне књижице запосленог код Руковаоца, при чему није извршио анонимизацију података о личности.

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руковалац јер је, поступајући по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, тражиоцу доставио копију дипломе о стеченом високом образовању и копију радне књижице запосленог код Руковаоца, при чему није извршио анонимизацију података о личности, и то: година уписа, општи успех (просечна оцена), оцена на дипломском испиту, име једног родитеља и место рођења, на који начин је Руковалац повредио:

- одредбу члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, јер обрада није примерена, битна и ограничена на оно што је неопходно у односу на сврху обраде („минимизација података“);

- одредбу члана 42. став 2. ЗЗПЛ, јер није сталном применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера обезбедио да се увек обрађују само они подаци о личности који су неопходни за остваривање сваке појединачне сврхе обраде.

Део утврђеног чињеничног стања:

У поступку надзора утврђено је да је Руковалац приликом достављања документације тражиоцу информације на основу захтева за приступ информацијама од јавног значаја, неадекватном анонимизацијом података о личности садржаних у копији дипломе о стеченом високом образовању и копији радне књижице запосленог код Руковаоца (година уписа, општи успех (просечна оцена), оцена на дипломском испиту, име једног родитеља и место рођења), ове податке учинио доступним јавности као информације од јавног значаја.

Представник Руковаоца је овакво поступање образложио чињеницом да је дошло до ненамерног пропуста због превеликог броја захтева за приступ информацијама од јавног значаја који су у кратком временском периоду достављени Руковаоцу. Сходно наведеном, Руковалац није предузео одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере којима би подаци о личности лица садржани у копији дипломе о стеченом високом образовању и радне књижице били заштићени и обрађивани у складу са сврхом због које се ти подаци обрађују.

Имајући у виду и одредбе члана 89. ЗЗПЛ, када орган власти поступа по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, потребно је да поступа на начин којим се обезбеђује да се и једно и друго право (и право јавности да зна и право на заштиту података о личности) могу остварити заједно. Достављајући документа тражиоцу информација на основу захтева да се доставе копија дипломе као доказ о стеченом високом образовању и копија радне књижице, као доказ о радном искуству пре заснивања радног односа код Руковаоца, Руковалац није приликом примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поступио у мери прописаној одредбама ЗЗПЛ, односно није заштитио податке о личности које јавност нема оправдани интерес да зна.

Имајући у виду одредбе ЗЗПЛ као и одредбе осталих прописа наведених у овој опомени, а при чињеници да Руковалац није извршио адекватну анонимизацију (заштиту) података о личности лица чији су подаци садржани у документима достављеним тражиоцу на основу захтева за приступ информацијама од јавног значаја (година уписа, општи успех (просечна оцена) и оцена на дипломском испиту у копији дипломе и име једног родитеља и место рођења у копији радне књижице), утврђено је да је Руковалац повредио:

- начело „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, јер исти подаци о личности нису примерени и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде, као и
- одредбе члана 42. ст. 1. и 2. ЗЗПЛ, када је у питању доступност података о личности, услед чега му је изречена опомена као корективна мера, као у диспозитиву, са образложењем како је наведено.

Поступање Руковаоца:

Поводом изречене Опомене Руковалац је документовао и изјаснио се да је ради отклањања утврђених повреда одредби Закона о заштити података о личности, дописом указао свим запосленим и радно ангажованим лицима на неопходност примене Закона о заштити података о личности приликом обављања послова на које су распоређени односно за које су радно ангажовани, како би се подигла свест о значају права личности и њиховој заштити.

Предмет број: 072-04-1191/2024-07

1.23 Сумња на неосновано обрађивање података о личности

Адвокат подноси представку као пуномоћник АА, наводећи да је АА поднео Пореској управи захтев за приступ информацијама од јавног значаја и да у истом захтеву није пружио никакве информације о себи, те сматра да је Пореска управа наводећи у свом одговору на захтев за приступ и чињенице о томе да је АА ангажован као адвокат удружења и да је члан радне групе, неосновано обрађивала податке о личности АА.

Из мишљења Повереника:

Члан 89. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“ бр. 87/2018) прописује да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом.

Чланом 2. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/2021) прописано је да *информација од јавног значаја*, у смислу овог закона, јесте информација којом располаже *орган јавне власти*, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, са-

држана у одређеном документу, а односи се на све *оно о чему јавности има ојравдан инѿтерес да зна*.

Чланом 3. тог закона, прописано је да је орган јавне власти, између осталог, орган Републике Србије, орган аутономне покрајине, орган општине, града, градске општине и града Београда и други.

Чланом 15. истог закона прописано је да тражилац подноси писмени захтев органу власти за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, да захтев мора садржати назив органа власти, име, презиме и адресу тражиоца, као и што прецизнији опис информације која се тражи, те да захтев може садржати и друге податке који олакшавају проналажење тражене информације, док је чланом 16. став 1. истог закона прописано да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упуту копију тог документа.

Чланом 14. тог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација односи, осим: 1) ако је лице на то пристало, 2) ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције, те 3) ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације.

Даље, одредбом члана 11. Закона о државној управи („Службени гласник РС“ бр. 79/2005...30/2018 - др.закон) прописано је да је рад органа државне управе јаван, као и да су органи државне управе дужни да јавности омогуће увид у свој рад, према закону којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја. Даље, чланом 23. став 2. истог закона прописано је да министар, између осталог, доноси прописе и решења у управним и другим појединачним стварима и одлучује о другим питањима из делокруга министарства.

Дакле, информације о члановима радне групе коју је формирало надлежно министарство у оквиру обављања послова из свог делокруга, јесу информације које имају карактер информација од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја, подразумева *обавезу органа власти да исту информацију учини доспуну и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално*. При том је потребно да орган власти поступа на начин којим се обезбеђује

и право јавности да зна и право на заштиту података о личности, штитећи податке о личности које јавност нема оправдан интерес да зна (адреса становања и слично). Исто се односи и на информације о накнадама на име рада у радној групи, уколико су исте предвиђене, из разлога што би овакве накнаде биле исплаћене из јавних средстава.

Такође, информације које се односе на адвокате и у вези су са обављањем адвокатске службе доступне су јавности када су у вези са радом адвоката, а не у вези са њиховим приватним животом.

Имајући у виду све наведено, а како се из достављене притужбе и цитираног одговора Пореске управе може утврдити да је АА ангажован као адвокат удружења, те да је именован за члана радне групе коју је, у оквиру обављања послова из свог делокруга, формирало надлежно министарство, подносилац је обавештен да нема места предузимању мера из надлежности Повереника.

Предмет број: 072-21-1258/2024-07

1.24 Неовлашћено откривање података о личности из досијеа корисника услуга социјалне заштите

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Руководалац јер је податке о личности из досијеа корисника услуга социјалне заштите и то податке о датим изјавама поводом пријава за насиље у породици, доставио неовлашћеном лицу и тиме повредио одредбе:

- члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, јер обраду података о личности није вршио законито, поштено и транспарентно у односу на лице на која се подаци односе („законитост, поштење и транспарентност“), а која је обрада законита уколико се врши у складу са ЗЗПЛ, односно другим законом којим се уређује обрада;
- члана 5. став 1. тачка 2) ЗЗПЛ, јер је обрада вршена на начин који није у складу са сврхом у коју су подаци прикупљени („ограничење у односу на сврху обраде“);
- члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ и члана 42. став 1. тачка 2) ЗЗПЛ јер применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера није обезбедио одговарајућу заштиту података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде („интегритет и поверљивост“) и није обезбедио примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани тим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе.

Део утврђеног чињеничног стања:

Руковалац води евиденцију и документацију о лицима према којима је насиље у породици извршено и о лицима против којих је одређена мера заштите, на основу члана 289. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/05, 72/11 - др. закон и 6/15), при чему је начин вођења евиденције и документације уређен Правилником о евиденцији и документацији о лицима према којима је извршено насиље у породици и о лицима против којих је одређена мера заштите од насиља у породици („Службени гласник РС“, бр. 88/23). Чланом 9. наведеног правилника, прописано је да су подаци о евиденцији и документацији о лицима према којима је извршено насиље у породици, као и лицима против којих је одређена мера заштите од насиља у породици поверљиви, у складу са Законом.

Чланом 23. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“, бр. 24/11 и 117/22 – одлука УС) прописано је да се о корисницима, правима која су остварили и услугама које су им пружене води евиденција, а да су установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите дужни да чувају документацију корисника, у изворном, а ако је могућно и у електронском облику, као и да је обезбеде од неовлашћеног приступа, умножавања и злоупотребе, независно од облика у коме су подаци из документације сачувани.

Чланом 37. овог закона прописано је да корисник услуга социјалне заштите има право на поверљивост свих приватних података из документације која се обрађује за потребе извештаја, односно евиденције, укључујући и оне које се тичу његове личности, понашања и породичних околности и начина коришћења услуга социјалне заштите, те да се од поверљивости може одступити само у случајевима предвиђеним законом.

Чланом 14. ст. 1. и 4. Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад („Службени гласник РС“, бр. 59/08, 37/10, 39/11 – др. правилник, 1/12 – др. правилник, 51/19, 12/20 и 83/22) прописано је да се информације и подаци о личним и породичним приликама корисника које запослени у центру сазнају сматрају службеном тајном, а да ће се приступ подацима корисника, осим запосленим у центру, обезбедити и надлежном надзорном органу, правосудним органима и полицији, кориснику на кога се подаци односе, као и његовом законском заступнику, односно пуномоћнику. Поједини подаци евиденције о кориснику, сагласно ставу 6. наведеног члана Правилника могу се давати другим службама као што су здравствене или образовне установе, служба запошљавања и друге, само ако се за то обезбеди пристанак корисника на кога се ти подаци односе, осим ако друкчије није прописано законом.

Имајући у виду да је Руковалац дописом доставио податке из до-сијеа корисника услуга социјалне заштите изван сврхе за коју су пода-ци о личности прикупљени и да није био испуњен ни један од услова за закониту обраду прописан чланом 12. ЗЗПЛ, у поступку инспекциј-ског надзора утврђено је да руковалац повређује одредбе чл. 5. став 1. тач. 1) и 2) ЗЗПЛ, односно начела „законитост, поштење и транспа-рентност“ и „ограничење у односу на сврху обраде“. Из наведених ра-злога утврђено је да руковалац није обезбедио одговарајућу заштиту података о личности који се односе на кориснике услуга социјалне заштите, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обра-де, применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера, чиме је повређено начело „интегритет и поверљивост“ из члана 5. став 1. тачка 6) ЗЗПЛ и одредба члана 42. став 1. тачка 2) ЗЗПЛ, јер није обезбеђена примена неопходних механизма заштите у току об-раде, како би се испунили услови за обраду прописани тим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе.

Поступање Руковаоца:

Руковалац је Служби Повереника доставио обавештење да је до-нета Процедура о заштити података о личности, којом су запослени упознати да су дужни да податке о личности обрађују у складу са За-коном о заштити података о личности и да су у обавези да документа-цију о корисницима чувају и да је обезбеде од неовлашћеног присту-па, умножавања и злоупотребе, да запослени који дођу у контакт са подацима о личности корисника не смеју да их саопштавају нити чине доступним неовлашћеним лицима, како за време трајања уговора о раду или другог уговора ван радног односа тако и по његовом пре-станку, као и да су сва документа корисника поверљива, а да се пода-ци о личности и породичним приликама сматрају службеном тајном. Одлуком о именовању лица за заштиту података одређено је да је то лице дужно да прати примену одредаба Закона о заштити података о личности и да врши обуку запослених који учествују у радњама обра-де података о личности.

Број предмета: 072-21-1618/2024-07

1.25 Обрада података о личности у оквиру геодетског катастарског информационог система

Подносилац представке се обратио Поверенику, указујући да је приликом прибављања Извода из базе података катастра непокретно-сти за стан у изградњи, од јавног бележника добио извод који садржи

информације о свим становима на тој парцели, односно свим хипотекама, са подацима о имену, имену родитеља и презимену дужника, адреси дужника, ЈМБГ дужника, информације о некретностима на којима је уписана хипотека, детаљне информације о кредиту, односно износу кредита, банци и условима отплате. У представци се наводи да Руковалац приликом издавања извода из катастра чини доступним информације које нису прикупљене у ту сврху и предлаже да се преиспита пракса издавања извода.

Из образложења:

Чланом 12. став 1. тачка 5) Закона о заштити података о личности прописано је да је обрада законита ако је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних овлашћења руковаоца.

Чланом 6. став 1. и 2. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и катастар инфраструктуре („Службени гласник РС“, бр. 41/18, 95/18, 31/19, 15/20 и 92/23), прописано је да се у катастар непокретности уписују стварна и друга права на непокретностима. О имаоцу права у катастар уписују се следећи подаци: име, име једног родитеља и презиме, адреса пребивалишта, односно боравишта и јединствени матични број грађана, а за странца уместо јединственог матичног броја грађана идентификациони број из важеће путне исправе коју је издао надлежни орган, односно за правно лице пословно име, адреса седишта и матични број, односно број уписа у регистар или евиденцију ако нема матични број, а за страном правно лице уместо матичног броја број уписа у регистар државе седишта и назив тог регистра.

Одредбом члана 8. став 1. наведеног закона, прописано је да се у катастар непокретности уписују право коришћења непокретности, односно својство корисника у случајевима предвиђеним законом, право службености, хипотека и друга стварна права на непокретностима прописана законом. Чланом 9. Закона прописано је да се хипотека уписује са подацима о повериоцу и дужнику, износу обезбеђеног потраживања, валути, каматној стопи, основу за упис и року важења. У катастар непокретности се уписује и податак о максималном износу обезбеђеног потраживања, који обухвата основни износ обезбеђеног потраживања увећан за камату и трошкове наплате потраживања, ако исправа, која је основ за упис хипотеке, садржи тај податак.

Сходно члану 52. Закона, извод из базе података катастра непокретности издаје се сваком заинтересованом лицу.

Чланом 53. Закона прописано је да јавни бележници, као и предузетници и правна лица уписана у регистар геодетских организација, могу издавати изводе, који имају исту важност као да их је издао Завод. Услови и начин издавања извода из базе података катастра

непокретности од стране наведених лица ближе су прописани Уредбом о условима издавања извода из базе података катастра непокретности и катастра инфраструктуре из геодетског катастарског информационог система, од стране јавних бележника, геодетских организација и посредника у промету и закупу непокретности („Службени гласник РС“, бр. 6/24). Чланом 3. став 1. ове уредбе, прописано је јавни бележник издаје извод тако што путем апликације коју обезбеђује министарство надлежно за послове правосуђа, преузима податке из централног регистра катастра непокретности и одштампани истоветни визуелни приказ тих података, који садржи означене датума ажурности података, оверава својеручним потписом и печатом.

Чланом 72. став 1. Закона о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15 - одлука УС, 96/15, 47/17 - аутентично тумачење, 113/17 - др. закон, 27/18 - др. закон, 41/18 - др. Закон, 9/20 - др. Закон и 92/23), прописано је да се из базе података катастра непокретности издаје извод у прописаном облику и садржају, за: 1) непокретност; 2) имаоца права. У складу са ставом 2. овог члана, извод за непокретност садржи податке који се односе на једну непокретност.

Из наведених одредби Закона о поступку уписа у катастар непокретности и катастар инфраструктуре и Закона о државном премеру и катастру произилази да су тим законима уређена правила поступка уписа у катастар непокретности, предмет и врста уписа, правила поступка издавања извода, као и јавна доступност података садржаних у катастру свим заинтересованим лицима.

Како је обрада података о имаоцима права на непокретностима прописана законом, у сврху која је законом одређена, односно у циљу успостављања и одржавања тачне и потпуне евиденције о непокретностима у интересу сигурности правног промета, није утврђено да је Руковалац поступио супротно Закону о заштити података о личности.

Број предмета 072-21-1562/2024-07

1.26 Стамбена заједница је на званичној интернет презентацији објавила списак станара који садржи податке о личности станара, поставила камере у лифтове зграде и преко мобилне апликације омогућила свим станарима зграде праћење слике из система видео надзора у реалном времену

Из диспозитива:

ОПОМИЊЕ СЕ Стамбена заједница јер је, на својој званичној интернет презентацији објавила списак станара са њиховим именима и презименима, бројевима спрата и стана сваког власника стана, чиме је

наведене податке о личности без правног основа учинила доступним неодређеном броју лица; јер је преко мобилне апликације омогућила у реалном времену праћење слике са уређаја за видео обезбеђење – камера постављених у лобијима зграде у приземљу, као и на спратовима, свим станарима који за то имају приступни код, а који се подаци односе на станаре и друга лица која бораве или се крећу у том простору; јер путем камера постављених у лифтовима зграде, врши обраду података о личности станара и других лица која користе лифт, на који начин је Руковалац повредио:

- члан 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ одредбу члана 5. став 1. тачка 3) Закона о заштити података о личности, јер је обрада извршена супротно начелу „законитости, поштења и транспарентности“
- члан 5. став 1. тачка 3) Закона о заштити података о личности, јер је обрада извршена супротно начелу „минимизације података“.

Део утврђеног чињеничног стања:

У поступку надзора, на основу изјава представника Руковаоца, увидом у релевантну документацију и систем видео надзора, те извршеним непосредним опажањем у просторијама стамбене заједнице, између осталог утврђено је: да је Руковалац на својој званичној интернет презентацији, доступној у оквиру линка³³ објавио списак станара са њиховим именима и презименима, бројевима спрата и стана сваког власника стана, као и да је управник стамбене заједнице предметни списак уклонио са интернет презентације пре почетка вршења надзора; да увид у систем видео надзора могу вршити у реалном времену преко мобилне апликације сви власници/станари који за то имају приступни код; да су у оба лифта постављене камере које својим видним пољем обухватају простор унутар лифта, те да увид у ове камере има искључиво управник стамбене заједнице.

Имајући у виду одредбе Закона о заштити података о личности, а при чињеници да ниједном одредбом Закона о становању и одржавању зграда нити Одлуком града Београда није прописана обавеза стамбене заједнице да јавно објављује списак станара, Руковалац је, објављивањем списка станара са њиховим именима и презименима, бројевима спрата и стана сваког власника стана, на својој званичној интернет презентацији, на описани начин, без правног основа учинио доступним податке о личности неодређеном броју трећих лица, услед чега је повредио начело „законитости, поштења и транспарентности“ обраде из члана 5. став 1. тачка 1) Закона о заштити података о личности.

Омогућавање увида у систем видео надзора станарима, путем праћења слике са камера у реалном времену у тренутку њиховог

настанка, или након тога увидом у снимљени материјал, широком кругу корисника омогућава да неограничено, без стварне потребе и разлога, задиру у приватност грађана, тј. других станара и лица која им долазе у посету, што је супротно начелу „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) Закона о заштити података о личности. У вези са наведеним, Руковаоцу је указано да са морају осигурати интегритет и поверљивост података, што би значило да треба спровести техничке, организационе и кадровске мере, како би систем који се користи за вршење видео-надзора и записи из тог система били заштићени од случајног или незаконитог уништења, губитка, измене, неовлашћеног откривања или приступа подацима о личности. То подразумева и да приступ снимцима из система видео надзора, укључујући праћење слике са камера у реалном времену, буде доступно само оном лицу коме је то неопходно да би се остварила сврха обраде. Наведено ограничење приступа слици са камера у реалном времену, не односи се на приступ слици са камере интерфона, уколико је техничким средством омогућено станару да има увид у слику само у моменту када њему неко позвони на интерфон. Руковаоцу се посебно указује да покривеност системом видео надзора (угао камере) мора бити сразмерна сврси обраде, односно да камера обухвати само оно што је неопходно за сврху обраде. У конкретном случају, камере које су постављене на спратовима зграде својим обухватом не смеју покривати улазна врата станова, јер се на описани начин, без стварне потребе и разлога, задира у приватност станара, односно лица која им долазе у посету.

Руковаоцу је указано да није дозвољено користити видео надзор унутар лифта, јер је супротно начелу „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3. ЗЗПЛ, осим уколико постојећи, реални ризици, опасности и угроженост појединих добара и вредности указују на то да је неопходно и оправдано вршити такву обраду података о личности, а што би, уколико је то случај, изискивало претходну процену утицаја обраде на заштиту података о личности и на права и слободе појединаца који су обухваћени видео надзором, а све то у складу са чланом 54. ЗЗПЛ – што подразумева и дужност стамбене заједнице, као руковаоца, да након извршене процене утицаја, у зависности од њених резултата, а пре започињања овакве обраде, затражи и мишљење Повереника.

Предмет број: 072-21-1696/2024-07

2. ПОСТУПАЊЕ ПО ПРИТУЖБИ

Повереник за информације од јавној значаја и заштити података о личности поступа по притужбама лица под којима због повреде права у вези са обрадом података о личности. Остваривање права се иницира одношењем захтева руководиоцу података, а уколико руководиоц не одговори у року од 30 дана од дана одношења захтева (или у продуженом року од 60 дана) или, ипак одбије захтев, тада се стичу услови за одношење притужбе Поверенику.

2.1 Тест балансирања између права на слободу изражавања и права на заштиту података о личности

АА и ББ су у своје име и као законски заступници свог малолетног детета, поднели притужбу због повреде права на брисање и прекид обраде података о личности од стране привредног друштва као Руковаоца, које је одбило њихов захтев за остваривање права у вези са обрадом података о личности - захтев за брисање података о личности и приговор, а којим се од Руковаоца тражио прекид обраде као и брисање свих прикупљених података о личности подносилаца захтева, с позивом на одредбу члана 30. став 2. тачка 4) Закона о заштити података о личности, односно, јер су подаци о личности незаконито обрађивани. У притужби се наводи да је Руковалац привредно друштво које у оквиру своје делатности производи емисију у којој прате друга лица, међу којима и подносиоце, и снимају без њиховог знања и пристанка, да није упућено ни обавештење о обради, због чега је такво прикупљање и обрада података о личности незаконито, да Руковалац снимке користи за остваривање профита, тако што их емитује на свом YouTube каналу и уступа уз накнаду телевизијској станици.

У изјашњењу на притужбу Руковалац је навео да се у конкретном случају ради о обради података о личности на коју се примењују одредбе члана 88. Закона о заштити података о личности, да Руковалац има својство независног продуцента из члана 4. став 1. тачка 16. Закона о електронским медијима („Службени гласник РС“, бр. 92/2023) јер се бави производњом тј. продукцијом аудио-визуелних дела за потребе пружања аудио-визуелне медијске услуге од стране медија, да запослени код Руковаоца имају својство новинара а да се предметна емисија производи у складу са Законом о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, бр. 92/2023) и Законом о електронским медијима. Даље се наводи да, да би се примењивао члан 88. Закона о заштити података о личности, није потребно да Руковалац буде уписан у Регистар медија који води Агенција за привредне регистре, већ само да обраду врши у сврхе новинарског истраживања и објављивања информација у медијима а уједно и у сврхе уметничког изражавања њеног аутора, како је и наведено на почетку емисије. Даље се наводи да, и у случају да Повереник заузме став да нема места примени члана 88. Закона о заштити података о личности, Руковалац нема обавезу брисања података, на основу члана 30. став 5. истог закона, јер је обрада предметних података неопходна за остваривање слободе изражавања и информисања, јер се обрађују искључиво за потребе продукције ТВ емисије.

Чланом 42. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006), прописано је да је зајемчена заштита података о личности.

Чланом 46. Устава Републике Србије прописано је да се јемчи слобода мишљења и изражавања, као и слобода да се говором, писањем, сликом или на други начин траже, примају и шире обавештења и идеје, а да се слобода изражавања може законом ограничити, ако је то неопходно ради заштите права и угледа других, чувања ауторитета и непристрасности суда и заштите јавног здравља, морала демократског друштва и националне безбедности Републике Србије.

Чланом 194. став 4. Устава је прописано да су потврђени међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права део правног поретка Републике Србије.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода, ратификована од стране Републике Србије Законом о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ - Међународни уговори“, бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2005 - испр. и „Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 12/2010 и 10/2015) у члану 8. став 1. прописује да свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке, а у ставу 2, да се јавне власти неће мешати у вршење овог права сем ако то није у складу са законом и неопходно у демократском друштву у интересу националне безбедности, јавне безбедности или економске добробити земље, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других. Члан 10. наведене конвенције, између осталог, прописује да свако има право на слободу изражавања и да ово право укључује слободу поседовања сопственог мишљења, примање и саопштавања информација и идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе, али да коришћење ових слобода повлачи за собом дужности и одговорности, те да се стога може подвргнути формалностима, условима, ограничењима или казнама прописаним законом и неопходним у демократском друштву у интересу националне безбедности, територијалног интегритета или јавне безбедности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, заштите угледа или права других, спречавања откривања обавештења добијених у поверењу, или ради очувања ауторитета и непристрасности судства.

Имајући у виду наведено, као и на основу увида у предметне емисије и видео записе, утврђено је да се не може сматрати да је предметна обрада вршена у новинарске сврхе, односно у сврху новинарског истраживања и објављивања информација у медијима, јер се истима јавности не откривају информације, мишљења или идеје, те да, самим тим, није неопходна у циљу заштите слободе информисања, већ се ради о емисији забавног карактера – у циљу забаве и задовољења интересовања јавности за приватни живот познатих личности, те да стога могу представљати само неки вид уметничког изражавања

аутора, како и Руковалац у изјашњењу између осталог наводи, а што произилази и из података регистра привредних друштава Агенције за привредне регистре, односно, да се Руковалац бави уметничким делатностима, тј, забавом, па је у том смислу и цењена предметна обрада података.

Међутим, иако је право на слободу изражавања Уставом и законом зајемчено право, оно као и сва остала људска права у демократском друштву није апсолутно, већ је ограничено другим правима, међу којима и правом на заштиту података о личности, које исто тако, није апсолутно, па је стога, у сваком конкретном случају потребно извршити тест балансирања између ових права, у складу с начелом „минимизације података“ прописаним Законом о заштити података о личности.

Стога је приликом одлучивања по притужби и спровођења теста балансирања, Повереник, иако захтев није поднет претраживачу интернета, између осталог узео у обзир и смернице Радне групе 29 о спровођењу пресуде Суда правде Европске Уније број Ц-131/12 у случају „Google Spain SL i Google Inc.“ против „Agencia Española de Protección de Datos, Mario Costeja González“ и смернице Европског одбора за заштиту података број 5/2019 о критеријумима за примену права на заборав од стране претраживача по Општој уредби за заштиту података о личности, па је тако имао у виду околности: да ли лице чији се подаци обрађују има улогу у јавном животу; да ли су информације повезане са његовим професионалним животом, и каква је природа тог посла; да ли је у односу између интереса јавности да има приступ информацији – податку о личности и права на одређени обим приватности објављени податак прекомеран; да ли је лице чији се подаци обрађују малолетно; да ли подаци обухватају посебне врсте података о личности или се односе на кажњива дела; да ли су подаци тачни; да ли је садржај објављен у новинарске сврхе; да ли се лице чији се подаци обрађују доводи у опасност и др. Повереник је такође узео у обзир и праксу Европског суда за људска права у области повреде права на поштовање приватног и породичног живота, прописаног чланом 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и Суда правде Европске уније.

Наиме, када је у питању заштита приватности, неспорно је да постоји разлика између физичких лица која нису позната широј јавности и лица која иступају у јавном животу (политици, економији, уметности, социјалној сфери, спорту или било којој другој области друштвеног живота). Лица која имају улогу у јавном животу су неизбежно и свесно изложена испитивању својих речи и дела, делом због интересовања јавности а делом и због утицаја који имају на друге, и то, како од стране новинара, тако и од стране јавности уопште, те је

њихово право на заштиту података о личности уже у односу на остала лица. Такође, кад су у питању лица која имају улогу у јавном животу, потребно је правити разлику између објављивања података о аспектима њиховог приватног живота, с једне стране, и података о њима у јавном својству, с друге стране. Иако и та лица уживају већу заштиту приватног живота, у одређеним околностима право јавности да буде информисана може да обухвата и аспекте њиховог приватног живота.

Приликом вршења теста балансирања између права на заштиту података о личности и права на слободу изражавања, Повереник је нашао да податак о личности малолетног лица, у виду видео записа његовог лика, садржаног у емисијама, није податак за који је претежнији интерес слободе изражавања у односу на право на приватност, имајући првенствено у виду да је у питању малолетно лице, односно дете, да законски заступници – родитељи нису дали пристанак за предметну обраду, те стога нема ни правног основа за обраду тих података, а у односу на податак о предшколској установи коју похађа, Повереник је става да и за тај податак не постоји интерес јавности да зна. Такође, подаци о кућном броју и изгледу породичне куће притужилаца са уличне стране, на основу којих података се може утврдити где се кућа тачно налази, подаци о регистарским таблицама аутомобила које користе притужιοици, који су садржани у емисијама које производи Руковалац, задиру у приватност притужилаца у већој мери од примерене, односно, нису неопходни за остваривање слободе изражавања, те су у овом случају претежнија права и слободе лица на које се подаци односе. Наиме, ови подаци о личности не доприносе остваривању интересовања јавности за живот ових познатих лица, у једном демократском друштву, односно, нису испуњени услови из члана 30. став 5. тачка 1) Закона о заштити података о личности, јер, као што је речено, обрада није неопходна за остваривање слободе изражавања. Чак и кад би се радило о обради у новинарске сврхе, предметна обрада података о личности не би била неопходна у циљу заштите слободе информисања.

Стога је Повереник нашао да је притужба делимично основана, па је Руковаоцу наложио да из видео записа које је сачинио и којима располаже избрише податке о личности притужилаца, и то: запис лика малолетника, приказ и број породичне куће притужилаца, податке о регистарским таблицама аутомобила које користе притужιοици и податак о називу предшколске установе коју похађа малолетни, док је нашао притужба није основана у делу у ком се тражи брисање ликовва притужилаца АА и ББ, а имајући у виду улогу коју имају у јавном животу, па је нашао да је неспорно да постоји висок степен интереса јавности за разне аспекте њиховог живота, па у примереној мери, и у односу на њихов приватан живот, а да притужιοици нису предпочили

разлоге који би се односили на њихову посебну ситуацију нити пружи-ли доказе који би упућивали на то да су због обраде података о лично-сти - њихових ликова у емисијама које је произвео Руковалац, имали штетне последице или да су доведени у опасност, осим умањеног сте-пена приватности, која „непријатност“ не превазилази размере које по-знате личности носе као део свог позива за који су се свесно определи-ли, па самим тим и пристали на све што то са собом доноси и што може да се разумно очекује - претпостави у одређеној ситуацији. Наведено, свакако не ослобађа руковаоца обавезе поштовања начела минимиза-ције података, које налаже да подаци о личности морају бити пропор-ционални, неопходни и ограничени на оно што је нужно у односу на сврху обраде. Повереник је такође утврдио да је притужба неоснована у делу у ком се тражи да Руковалац из видео записа обрише податак о банци у којој притужилац ББ има отворен рачун, јер тај захтев није на-веден у захтеву за остваривање права лица поднетог Руковаоцу.

Број: 072-16-1212/2024-06

2.2 Поступак приступа налогу на друштвеној мрежи се не може изједначити са поступком остваривања права лица у вези са обрадом података о личности

АА је Поверенику поднео притужбу против привредног друштва Meta Platforms, Inc. САД, као руковаоца података, због повреде права на приступ и брисање података о личности, из чл. 26. и 30. Закона о заштити података о личности. У притужби се наводи да притужилац још од јуна месеца 2024. године не може да приступи свом налогу на друштвеној мрежи Facebook, а како би обрисао свој профил на тој мре-жи, јер се приликом покушаја логовања приказује грешка, да се за-хтевима обраћао Руковаоцу и јуна и октобра месеца, те да је оба пута захтев одбијен.

Увидом у списе предмета утврђено је да се притужилац елек-тронским путем обратио Руковаоцу и поставио питање како може да оствари своја права без приступа налогу, а потом навео да већ више од недељу дана не може да приступи свом налогу како би остварио своја права на приватност, да чак и након праћења свих корака са странице за помоћ и даље добија обавештење о грешци – на енглеском јези-ку, следеће садржине: „Извините, нешто је пошло наопако. Радимо на томе да ово поправимо што је пре могуће.“ Истог дана Руковалац му је електронским путем одговорио, на енглеском језику, тако што га је упутио на који начин у техничком смислу може да приступи својим информацијама на Facebook-у, преузме исте, пренесе их и избрише

информације или налог (упутство), као и да може да посети Центар за помоћ, дајући више повезница за приступ различитим страницама на Интернету, те да може поставити још питања ако их има. Такође је утврђено да се притужилац електронским путем поново обратио Руковаоцу наводећи да жели да обрише свој кориснички налог, да од јуна месеца 2024. године Facebook показује грешку и не дозвољава му да се улогује и сам избрише свој налог, тако да је принуђен да брисање захтева тим путем, па моли Руковаоца да обрише његов кориснички налог. Руковалац је на то одговорио истог дана, као и у претходном одговору, и то тако што га је упутио на наменски канал за подршку, како би повратио приступ свом налогу.

Дакле, како је притужба поднета због повреде права на приступ и брисање података о личности из разлога што Руковалац није поступио по захтеву притужиоца којим је пријавио проблем приступа свом налогу на друштвеној мрежи, Повереник налази да притужба није основана.

Поступак приступа налогу на друштвеној мрежи се не може изједначити са поступком остваривања права лица у вези са обрадом података о личности на основу Закона о заштити података о личности, којим је прописано да лице има право на информације о томе да ли Руковалац обрађује његове податке о личности, приступ тим подацима и право на копију података, као и право на исправку и допуну, брисање података, преносивост података и др, а да Повереник поступа по притужбама лица на које се подаци односе и утврђује да ли је дошло до повреде овог закона.

Непоступање по захтеву/пријави за враћање Фејсбук налога не представља повреду права на приступ подацима о личности. У конкретном случају, приступ подацима садржаним у налогу притужиоца није одбијен од стране Руковаоца, већ, евидентно постоји проблем техничке природе због ког он то, како наводи, није у могућности да оствари, а што није у надлежности Повереника, већ притужилац то питање може да реши само у интеракцији са Руковаоцем.

Број: 072-16-2484/2024-06

2.3 Нечији наводи да су се десили одређени догађаји везани за притужиоца, а за које он наводи да нису истините, не представљају податке о личности у смислу Закона о заштити података о личности

АА је поднео Поверенику притужбу због непоступања руковаоца по његовом приговору од 7.5.2024. године, а увидом у списе предмета

утврђено је да је притужилац преко пуномоћника 7.5.2024. године, на основу чл. 199. и 200. Закона о облигационим односима Руковаоцу упутио „Опомену пред тужбу“, којом је од именованог захтевао да са интернет сајта uklони одређени текст у року од осам дана од дана пријема опомене, јер је објавио неистините информације (тврдње) везане за њега, чиме му је нанео нематеријалну штету, која се огледа у душевним боловима високог интензитета због повреде угледа и части. У даљем тексту „Опомене пред тужбу“ се наводи да су на овај начин објављене нетачне информације о измењеном његовом брачном и породичном статусу, као подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1) Закона о заштити података о личности, те да су тиме његови подаци о личности обрађивани супротно начелима Закона о заштити података о личности, између осталог, не у складу с чланом 12. став 1. истог закона, услед чега су подобни за уклањање, па се од Руковаоца тражи да у року од осам дана uklони предметни текст, а да ће у супротном пред надлежним судом покренути поступак ради наплате нематеријалне штете због душевних болова услед повреде угледа и части, поступак пред Повереником и пред надлежним судом због повреде одредби Закона о заштити података о личности.

Одредбом члана 2 став 1. Закона о заштити података о личности прописано је да се овим законом обезбеђује заштита основних права и слобода физичких лица, а посебно њиховог права на заштиту података о личности.

Одредбом члана 4. истог закона тачка 1) је прописано да је „податак о личности“ сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, непосредно или посредно, посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног, односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног, економског, културног и друштвеног идентитета.

Имајући у виду све напред изнето, Повереник је става да предметне информације садржане у наведеном тексту, везане за притужиоца, чију неистинитост он истиче, не представљају податке о личности у смислу одредбе члана 4. тачка 1) Закона о заштити података о личности. Ово стога што исте не представљају податке о личности у виду чињеничних информација - података, нити се ради о подацима који се воде у одређеним збиркама података, већ се у конкретном случају ради о нечијим наводима - тврдњама о томе да се десио одређени догађај који је везан за притужиоца, а за које тврдње он наводи да нису истините. Стога, те информације не могу представљати податке о личности у смислу Закона о заштити података о личности, јер немају атрибуте који су неопходни за то - с обзиром на то да се њихова

тачност, потпуност и ажурност не може проверити у овом поступку, већ истинитост изјаве које неко износи у јавности а која се односи на физичко лице, може бити предмет оспоравања или доказивања у одређеном поступку пред судом или другим надлежним органом. Дакле, како се не ради о остваривању права лица у вези са обрадом података о личности, Повереник је нашао да у конкретном случају није дошло до повреде права у вези са обрадом података о личности притужиоца, те је утврдио да је притужба неоснована.

Број: 072-16-1908/2024-06

2.4 Притужба је основана јер Руковалац притужиоцу није доставио копију тражених података о личности

Из образложења:

АА поднео је притужбу због повреде права на приступ подацима о личности од стране Високошколске установе из Београда као Руковаоца подацима јер је уз допис број 699 од 8.12.2023. године, којим је Руковалац поступао по његовом захтеву, добио три документа која је он сам сачинио, тако да се њиховим достављањем не може сматрати да је Руковалац поступио по захтеву којим је тражио службене документе сачињене од стране органа и запослених Руковаоца, коришћених у екстерној и интерној комуникацији са државним органима и институцијама и у којима се наводи његово име и подаци о приватном и професионалном аспекту његове личности. Даље је навео да се његов захтев односио на све службене дописе који је сачинио в. д. директора и који су прослеђени електронском поштом.

У изјашњењу на притужбу Руковалац је у свему остао при наводима из одговора којим је обавестио Повереника по решењу број 072-16-2154/2023-06 од 26.10.2023. године да је притужиоцу доставио копију тражених документа.

Одредбом члана 4. став 1. тачка 1) Закона о заштити података о личности је прописано да је податак о личности сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, непосредно или посредно, посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног, односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног економског, културног и друштвеног идентитета, тачком 2) да је лице на које се подаци односе физичко лице чији се подаци обрађују, а тачком 3), да је обрада података о личности, између осталог, свака радња или скуп радњи које се врше аутоматизовано или неаутоматизовано са подацима о личности.

Одредбом члана 21. став 1. Закона о заштити података о личности прописано је, између осталог, да је руковалац дужан да предузме одговарајуће мере да би лицу на које се подаци односе пружио све информације у вези са остваривањем права прописана овим законом, на сажет, транспарентан, разумљив и лако доступан начин, коришћењем јасних и једноставних речи. Те информације пружају се у писменом или другом укључујући и електронски облик, ако је то погодно; ставом 2. прописано је, између осталог, да је руковалац дужан да пружи помоћ лицу на које се подаци односе у остваривању његових права; ставом 3, између осталог, да је руковалац дужан да лицу на које се подаци односе пружи информације о поступању на основу захтева без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева, ставом 4. је прописано да, ако руковалац не поступи по захтеву лица на које се подаци односе, дужан је да о разлозима за непоступање обавести то лице без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева, као и о праву на подношење притужбе Поверенику, односно тужбе суду.

Одредбом члана 26. став 1. истог закона је, између осталог, прописано да лице на које се подаци односе има право да од руковаоца захтева информацију о томе да ли обрађује његове податке, приступ тим подацима, а ставом 3. да је руковалац дужан да лицу на које се подаци односе на његов захтев достави копију података које обрађује.

Одредбом члана 79. став 2. тачка 3. истог закона је прописано да Повереник може да наложи руковаоцу и обрађивачу да поступе по захтеву лица на које се подаци односе у вези са остваривањем њихових права, у складу са овим законом.

Имајући у виду садржину захтева којим је притужилац тражио да на основу Закона о заштити података о личности добије информације и копију података који се на њега односе садржаних у службеним документима Руковаоца у вези са оценом његовог професионалног и приватног живота, садржину одговора на захтев којим је Руковалац доставио копије дописа које је притужилац сачинио на основу уговорног ангажовања и доставио в. д. директору Руковаоца, наводе притужбе, изјашњења на притужбу, као и цитиране законске одредбе Повереник налази да је притужба основана јер Руковалац притужиоцу није пружио информације које је захтевом тражио, односно није му доставио копију података који се на њега односе, уколико тим подацима располаже, нити га је обавестио о разлозима за непоступање по захтеву.

Наиме, не може се прихватити да је Руковалац поступио по захтеву притужиоца и налогу Повереника из решења број 072-16-2154/2023-06 од 26.10.2023. године на начин прописан одредбом члана 21. Закона о заштити података о личности тиме што је притужиоцу

доставио копије дописа које је сачинио притужилац. У конкретном случају предмет захтева су били подаци који су обрађивани у сврху оцене професионалног и приватног живота притужиоца, а не подаци који су му достављени. Према цитираној одредби члана 21. Закона о заштити података о личности Руковалац је дужан да лицу на које се подаци односе пружи информације да ли обрађује његове податке, а уколико је одговор потврдан, да му пружи одређене информације о обради података који се на њега односе и изда копију података, или у супротном, да подносиоца захтева обавести о разлозима за непоступање. Како Руковалац у овом конкретном случају то није учинио, односно није поступао по захтеву за остваривање права који је по оцени Повереника довољно јасан да не оставља места сумњи о којим подацима је реч, Повереник налази да је дошло до повреде права притужиоца у вези са обрадом података о личности, то је донета одлука као у диспозитиву овог решења.

Број: 072-16-3269/2023-06

2.5 Притужба је делимично основана

Из образложења:

АА са боравиштем у Београду, поднео је притужбу преко пуномоћника, адвоката ББ из Београда, због повреде права на приступ подацима о личности од стране привредног друштва ВВ из Београд, које заступа адвокатска канцеларија ГГ из Београда, јер Руковалац, супротно одредби члана 21. Закона о заштити података о личности, није у потпуности удовољио његовом захтеву за приступ личним подацима из члана 26. истог закона и да му није пружио информације из члана 23. Закона о заштити података о личности, а што је био дужан да учини у тренутку прикупљања података.

Притужилац даље наводи да му је Руковалац отказао уговор о раду јер је нецелисходно користио средства рада и повредио одредбе општих аката, а да је из садржине решења о отказу сазнао да је Руковалац информацију о томе да је он преузео велики број документа са Google Diska, добио од интерног система Google Log Monitoring. Сматра да је Руковалац без његовог знања обрађивао велики број његових личних података у сврху праћења понашања и да је одлуку о отказу уговора о раду донео на основу аутоматизоване обраде података о личности, без учешћа људског фактора, иако га је обавестио да обрада његових података није заснована на аутоматизованом доношењу одлука, при чему Руковалац није спровео ни процену ризика у складу са законом. Такође наводи да му Руковалац одговором и допуном

одговора на његов захтев од 2.10. и 1.12.2023. године није дао све одговоре, нити му је пружио тражене информације, а у одређеним случајевима је дао нејасне и неистините одговоре. У прилог томе истиче да је Руковалац навео да његове податке обрађује на основу легитимног интереса, али без да је конкретизовао у чему се исти огледа и да ли претеже над његовим интересом и правом на заштиту података о личности; да га није обавестио на бази ког софтвера је утврдио да је баш он преузео велику количину података, да ли се ради о руковаоцу или обрађивачу и да ли са њим има закључен уговор, да ли се исти налази у земљи или у иностранству; о примаоцу и врстама примаоца његових података, не наводећи ни једног од примаоца, да је одговор Руковаоца о врсти података које о њему обрађује такође непотпун јер ни у једном од два одговора које му је доставио није навео податке који се на њега односе о броју телефона, мејл адреси, ИП адреси, серијском броју уређаја и података о видео надзору и да га није обавестио о конкретним мерама заштите података о личности. Предлаже да Повереник наложи Руковаоцу да поступи по захтеву за остваривање права и додатно да утврди да Руковалац није испунио обавезу из члана 23. Закона о заштити података о личности, да ли је обрада његових личних података законита и да ли је Руковалац незаконито спроводио праћење његовог понашања као запосленог и на тај начин задирао у приватност. У притужби је истакао захтев да му Руковалац надокнади трошкове поступка на име састава притужбе у износу од 76.500,00 динара. Уз притужбу је достављен захтев од 1.9.2024. године, пуномоћје за заступање од 16.8.2023. године, решење о отказу уговора о раду од 6.6.2023. године, одговор на захтев и допуна истог од 2.10 и 1.12.2023. године.

У изјашњењу на притужбу Руковалац је навео да је притужилац био запослен на основу Уговора о раду; да му је радни однос отказан решењем о отказу због повреде радних обавеза и непоштовања радне дисциплине, односно непоштовања правила у вези са складиштењем и преузимањем података са компанијске базе података похрањене на Google Disk; да је поводом захтева за остваривање права од 1.9.2023. године притужиоцу прво уручио делимичан одговор од 2.10.2023. године, а након тога и допунски одговор од 1.12.2023. године. Сматра да притужба није основана; да притужилац у притужби ни једном речју не образлаже шта је било нејасно у одговору и допуни који су му достављени; да није био дужан да одговора на питања која притужилац захтевом није ни поставио као што је питање обраде података на основу легитимног интереса, о софтверу на основу кога је утврђено да је баш он преузео велику количину података, руковаоцу односно обрађивачу софтвера и уговору који је са њим закључен. Осим тога допунским одговором је притужиоца децидирано обавестио да његови

лични подаци нису били предмет профилисања, с обзиром на то да је профилисање сваки облик аутоматизоване обраде који се користи да би се оценило одређено својство личности, посебно у циљу анализе или предвиђања радног учинка физичког лица, његовог економског положаја, здравственог стања, личних склоности, интереса, поузданости, понашања, локације или кретања. Стога праћење саобраћаја на cloud систему који користи (Google Disk) не представља профилисање односно праћење понашања запослених у смислу Закона о заштити података о личности, већ да се ради о мерама које су имплементирале како би се детектовало неовлашћено складиштење и преузимање докумената због чега је притужиоцу и отказан уговор о раду. Такође наводи да решење о отказу уговора о раду није донето на аутоматизован начин и да његовим доношењем ниједно право притужиоца није било суспендовано, ограничено или укинато због извештаја који је генерисао Google Log Monitoring систем без учешћа људског фактора, а као доказ за то у прилогу је доставио решење о удаљавању притужиоца са рада од 10.3. и 6.4.2023. године и решење о отказу уговора о раду од 6.6.2023. године из којих произилази да нису били базирани на аутоматизованој обради података о личности јер је послодавац (Руковалац) ценио све околности случаја укључујући и постојање кривиче притужиоца за повреду радних обавеза. Како је притужиоца обавестио о врстама прималаца његових података и врсти података о личности које о њему обрађује, сматра да је неоснован и навод притужиоца да обрађује његове податке у вези са бројем телефона, мејл адреси, ИП адреси, серијском броју уређаја и подацима о видео надзору јер исте не обрађује, односно да серијски број компјутера није податак о личности, а информације о техничким, организационим и кадровским мерама нису информације које лицу на које се подаци односе припада право на основу одредбе члана 26. Закона о заштити података о личности. Тражи да му притужилац надокнади трошкове за састав изјашњења на притужбу у износу од 76.500,00 динара према адвокатској тарифи. Уз изјашњење је доставио копију свих прилога које је притужиоцу доставио уз одговор и допуну одговора на захтев.

У допунском изјашњењу од 10.6.2024. године Руковалац је навео да је накнадном провером утврдио да је у поседу докумената који садрже број мобилног телефона притужиоца (службеног који је на његов захтев пребачен на приватно коришћење); да имејл адресу притужиоца поседује у доказном материјалу у спору који притужилац води против њега, а да службена имејл адреса притужиоца није активна, јер није у употреби након што му је престао радни однос. Даље је навео да су подаци о више ИП адреса које је притужилац користио саставни део ИТ извештаја, али да притужиоца приликом преузимања података није идентификовао преко ИП адресе већ преко корисничког

налога, да поседује податке о уређају који је притужилац користио за пословне потребе (лаптоп) али да подаци о рачунару нису подаци о личности у смислу члана 4. Закона о заштити података о личности. Тражи да му притужилац надокнади трошкове за састав допунског изјашњења на притужбу у износу од 76.500,00 динара према адвокатској тарифи

Одредбом члана 4. став 1. тачка 1) Закона о заштити података о личности је прописано да је податак о личности сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, непосредно или посредно, посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног, односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног економског, културног и друштвеног идентитета, тачком 2) да је лице на које се подаци односе физичко лице чији се подаци обрађују, а тачком 3) између осталог да је обрада података о личности свака радња или скуп радњи које се врше аутоматизовано или неаутоматизовано са подацима о личности или њиховим скуповима.

Одредбом члана 21. став 3. Закона о заштити података о личности је, између осталог, прописано да је руковалац дужан да лицу на које се подаци односе пружи информације о поступању на основу захтева из члана 26, чл. 29. до 31, члана 33. и чл. 36. до 38. овог закона без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева, да тај рок може бити продужен за још 60 дана ако је то неопходно, узимајући у обзир сложеност и број захтева, а ставом 4. да, ако руковалац не поступи по захтеву лица на које се подаци односе, дужан је да о разлозима за непоступање обавести то лице без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева, као и о праву на подношење притужбе Поверенику, односно тужбе суду.

Одредбом члана 26. став 1. истог закона, између осталог, прописано је да лице на које се подаци односе има право да од руковоца захтева информацију о томе да ли обрађује његове податке и приступ тим подацима, као и следеће информације: 1) о сврси обраде; 2) о врстама података о личности који се обрађују; 3) о примаоцу или врстама прималаца којима се подаци о личности откривени или ће бити откривени, а посебно примаоцима у другим државама или међународним организацијама; 4) о предвиђеном року чувања података о личности, или ако то није могуће о критеријумима за одређивање тог рока; 5) о постојању права да се од руковоца захтева исправка или брисање његових података о личности; 6) о праву да се поднесе притужба Поверенику; 7) доступне информације о извору података о личности, ако подаци о личности нису прикупљени од лица на које се односе; 8) о постојању поступка аутоматизованог доношења одлуке,

укључујући профилисање из члана 38. ст. 1. и 4. овог закона, и, најмање у тим случајевима, сврсисходне информације о логици која се при томе користи, као и о значају и очекиваним последицама те обраде по лице на које се подаци односе. Ставом 2. истог члана је прописано да ако се подаци о личности преносе у другу државу или међународну организацију, лице на које се односе има право да буде информисано о одговарајућим мерама заштите које се односе на пренос, у складу са чланом 65. овог закона. Ставом 3. је прописано да је руковалац дужан да лицу на које се подаци односе на његов захтев достави копију података које обрађује.

Одредбом члана 79. став 2. тачка 3) Закона о заштити података о личности је прописано да Повереник може да наложи руковаоцу и обрађивачу да поступе по захтеву лица на које се подаци односе у вези са остваривањем њихових права, у складу са овим законом.

Имајући у виду садржину захтева којим је притужилац тражио да га Руковалац обавести о свим подацима које о њему обрађује и достави њихову копију, наводе притужбе у делу да од Руковаоца, ни у једном од два одговора, које му је доставио није добио информацију о обради података о његовом броју телефона, мејл адреси, ИП адреси, серијском броју уређаја и податке у вези са обрадом путем надзора, изјашњење и допунско изјашњење на притужбу као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је притужба делимично основана. Наиме, Руковалац је на основу цитиране одредбе члана 21. и 26. Закона о заштити података о личности, дужан да предузме одговарајуће мере како би лицу на које се подаци односе пружио информацију у вези са остваривањем права, односно да лицу на које се подаци односе достави копију података које о њему обрађује, или, у супротном, да подносиоца захтева обавести о разлозима за непоступање по захтеву, имајући при томе у виду одредбе члана 4. став 1. тачка 1), 2) и 3) Закона о заштити података о личности. Како Руковалац у овом конкретном случају то није учинио, Повереник налази да је дошло до повреде права притужиоца у вези са обрадом података о личности.

Информације о обради наведених података које је Руковалац доставио Поверенику у изјашњењу и допунском изјашњењу на притужбу нису били од утицаја на доношење другачије одлуке Повереника јер је Руковалац дужан да, сагласно члану 21. Закона о заштити података о личности, информације о обради упуту притужиоцу, а не Поверенику, како је то Руковалац у конкретном случају учинио.

Стога је, на основу члана 78. став 1. тачка 6) и члана 79. став 2. тачка 3) Закона о заштити података о личности, као и члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку, Повереник нашао да је притужба делимично основана и наложио Руковаоцу да притужиоцу пружи информације о обради његових података о личности који се односе

на број телефона, мејл адресу, ИП адресу рачунара, серијски број рачунара и уколико наведене податке обрађује достави њихову копију.

Имајући у виду наводе притужбе у преосталом делу, односно да је притужилац од Руковаоца добио нејасне и у одређеним случајевима неистините одговоре, да није добио потпуну информацију о томе да ли легитимни интерес за обраду података о њему претеже над његовим интересом и правом на заштиту података о личности; да га није обавестио на бази ког софтвера је утврдио да је баш он преузео велику количину података, да ли се ради о руковаоцу или обрађивачу и да ли са њим има закључен уговор, да ли се исти налази у земљи или у иностранству; о примаоцу и врстама примаоца његових података, не наводећи ни једног од примаоца, Повереник налази да притужба у овом делу није основана и да Руковалац није повредио право на штету притужиоца. Ово стога јер је Руковалац у складу са одредбом члана 21. Закона о заштити података о личности дужан да лицу на које се подаци односе пружи информације о подацима које о том лицу обрађује прописане одредбом члана 26. став 1. истог закона, а што је Руковалац, поступајући по захтеву притужиоца неспорно и учинио. Чињеница да је, између осталог, Руковалац притужиоца обавестио о врстама, а не и о конкретним примаоцима његових података, по мишљењу Повереника не представља повреду права на приступ подацима о личности јер је Руковалац у овом конкретном случају поступио по захтеву којим је притужилац определио да тражи искључиво информације о врстама примаоца његових података. Осим тога Руковалац није дужан да, на основу права лица из члана 26. Закона о заштити података о личности, одговара на захтев о легитимном интересу за обраду података о личности; софтверу, Руковаоцу или обрађивачу софтвера, уговору који је закључио у вези са софтвером и то не из разлога што се ради о питањима која нису била предмет захтева притужиоца од 1.9.2023. године, већ из разлога што се ради о питањима која превазилазе опсег права на пружање информација таксативно наведених одредбом члана 26. став 1. Закона о заштити података о личности и на основу којих лице на које се подаци односе има могућност контроле њихове обраде.

Следствено наведеном указивање на неиспуњење обавезе Руковаоца из члана 23. Закона о заштити података о личности, задирање у приватност притужиоца од стране Руковаоца не могу бити испитани у овом поступку јер је предмет истог утврђивање повреде права на приступ подацима о личности из члана 26. Закона о заштити података о личности. Уколико пак притужилац располаже доказима да је од стране Руковаоца дошло до повреде законитости обраде, односно обраде без правног основа, повреде приватности и повреде права из члана 23. овог закона може пред Повереником да покрене поступак инспекцијског надзора.

У односу на навод притужбе да је решење о отказу уговора о раду Руковалац донео на основу аутоматизоване обраде података у смислу одредбе члана 38. став 1. Закона о заштити података о личности, Повереник налази да исти није основан, јер из достављених доказа неспорно произилази да се ради о одлуци која није донета искључиво технолошким средствима већ уз учешће људског фактора. Наиме, то што је отказ уговора о раду заснован на извештају Google Log Monitoring да је притужилац са Google Diska преузео велики број документа од којих је одређени број поверљиве природе, не може се сматрати одлуком која је донета искључиво на основу аутоматизоване обраде, како то притужилац погрешно тумачи, јер се не ради о одлуци којом се процењују лични аспекти лица чији се подаци обрађују (нпр. аутоматско одбијање захтева за кредит путем интернета или праксе запошљавања путем интернета без учешћа људског фактора), већ је одлука донета у правно уређеном поступку на чији исход је притужилац имао могућност да утиче укључујући и оспоравање доказа о повреди радне обавезе.

Стога је на основу члана 78. став 1. тачка 6) Закона о заштити података о личности и одредбе члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку, Повереник нашао да притужба у преосталом делу, није основана.

Број: 072-16-1128/2024-06

2.6 Иако је поднета „жалба против одлуке руковоаца“ Повереник је по истој поступао као по притужби с обзиром на њену садржину

Из образложења:

АА је поднео притужбу због повреде права на приступ подацима о личности од стране ЈКП ББ, као Руковаоца подацима по захтеву за остваривање права у вези са обрадом података о личности од 17.11.2023. године. Притужба је поднета у форми „жалбе“ уз позивање на одредбе члана 38. Закона о заштити података о личности. У притужби је навео да је подноси против одлуке Руковаоца којим је одбијен-одбачен његов захтев од 17.11.2023. године чиме му је ускраћено остваривање уставног и законског права у вези са обрадом података о личности који се односе на период од 1.4-19.4.2022. године када су прикупљани подаци о њему преко уређаја за праћење ГПС, да су прикупљени подаци злоупотребљени против њега, као и да предлаже да Повереник поништи одлуку Руковаоца и омогући му остваривање права у вези са заштитом података о личности.

У изјашњењу на притужбу Руковалац је навео да је притужба неоснована јер је притужиоцу Одговором бр ... од 7.12.2023. године благовремено одговорио на захтев за остваривање права у вези са обрадом података о личности и то на свако појединачно питање уз достављање доказа са сваки навод; да је притужилац запослен код Руковаоца почев од 10.5.2001. године на пословима возач 1 у Сектору за техничке послове, ... да је примио и потписао Обавештење о обради података о личности корисника бр... од 11.10.2019. године и Изјаву о пристанку/сагласности на обраду података о личности бр... од 6.11.2019. године; истакао је да су нетачни наводи притужиоца да није био обавештен о уградњи ГПС уређаја с обзиром на то да ГПС уређај на возилу којим он управља постоји још од 2019. године, а да је 26.11.2020. године замењен стари ГПС уређај новим, као и да је истакнуто Обавештење за возаче Одељења ... од 22.6.2022. године на огласној табли у Дирекцији и Служби за транспорт и ремонт, на транспарентном месту, којим су сви запослени на радним местима возач 1, возач 2 и возач 3 обавештени о томе да су у возилима Руковаоца уграђени ГПС уређаји.

Одредбом члана 21. став 1. Закона о заштити података о личности је, између осталог, прописано да је руковалац дужан да предузме одговарајуће мере да би лицу на које се подаци односе пружио све информације у вези са остваривањем права прописана овим законом, на сажет, транспарентан, разумљив и лако доступан начин; ставом 3. да је руковалац дужан да лицу на које се подаци односе пружи информације о поступању на основу захтева без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева; ставом 4. је прописано да, ако руковалац не поступи по захтеву лица на које се подаци односе, дужан је да о разлозима за непоступање обавести то лице без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева, као и о праву на подношење притужбе Поверенику, односно тужбе суду.

Имајући у виду садржину захтева, наводе притужбе, изјашњење на притужбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник је нашао да притужба није основана. Наиме, иако је притужилац Поверенику поднео жалбу „против одлуке“ Руковаоца и тражио да Повереник „поништи одлуку првостепеног ограна“ на основу одредаба члана 38. Закона о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 97/08, 104/09, 68/2012- одлука УС и 107/2012), а како је наведени правни лек поднет на основу закона који је престао да се примењује 21.8.2019. године, као и да у складу са важећим Законом о заштити података о личности Повереник не поступа као другостепени орган, нити одлучује по жалбама против одлука руковаоца подацима, то је поднета жалба, на основу своје садржине и приложене документације, узета у разматрање као притужба против Руковаоца и њена основаност је цењена у складу са одредбама важећег закона. С обзиром на то да је

поступајући по захтеву притужиоца за остваривање права у вези са обрадом података о личности од 17.11.2023. године, Руковалац својим одговором од 7.12.2023. године, у складу са обавезом из члана 26. Закона о заштити података о личности, поступио по захтеву притужиоца у целости и обавестио га о подацима које је о њему обрађивао, то је Повереник нашао да притужба није основана.

Број: 072-16-3810/2023-06

2.7 Подаци о личности који се односе и на треће лице

Из образложења:

АА је поднела притужбу због повреде права на брисање података о личности од стране ББ из Београда, као руковоаца подацима (у даљем тексту: Руковалац). У притужби је навела да потписник уговора са Руковаоцем у чијим контакт подацима се нашла њена адреса никад није пребивао на њеној адреси, као и да је Руковалац одбио њен захтев да обрише податке о њеној адреси становања из уговора трећег лица закљученог са Руковаоцем.

У изјашњењу на притужбу Руковалац је навео да податке о адреси притужиле обрађује по основу уговорног односа са другим корисником, да је у циљу закључења претплатничког уговора са тим корисником, а у складу са Општим условима пружања и коришћења услуга у јавној мобилној телекомуникационој мрежи ББ Београд, извршио претходну идентификацију корисника на основу пасоша, као јавне исправе која служи доказивању идентитета, да пасош издаје Министарство унутрашњих послова Републике Србије на основу јавних исправа којима се доказују подаци из захтева за издавање, а МУП води евиденцију у којој обрађује и податак о пребивалишту лица, те да не стоје наводи притужиле да наведено лице није пребивало на датој адреси. Такође, истакао је да је податак о адреси притужиле уједно и податак о личности другог корисника, који Руковалац обрађује у сврху и по основу извршења претплатничког уговора са другим корисником, те је одбио захтев притужиле за брисање ових података, да право на брисање није апсолутно право, већ подлеже ограничењима у виду права и слобода других лица, у складу са чланом 40. Закона о заштити података о личности, да захтев за брисање није поднет од стране лица на које се подаци односе, а чак и да је то случај Руковалац не би био дужан да обрише податак о адреси будући да је исти неопходан за остварење сврхе (извршење претплатничког уговора), као и да је притужилу обавестио да се податак о њеној адреси може променити на захтев власника броја, чиме је поступио у складу са добром пословном праксом.

Одредбом члана 21. став 1. истог закона, између осталог, прописано је да је руковалац дужан да предузме одговарајуће мере да би лицу на које се подаци односе пружио све информације у вези са остваривањем права из члана 30. овог закона на сажет, транспарентан, разумљив и лако доступан начин, коришћењем јасних и једноставних речи.

Одредбом члана 30. став 1. Закона о заштити података о личности је прописано да лице на које се подаци односе има право да се његови подаци о личности избришу од стране руковооца, а ставом 2. да је руковалац дужан да без непотребног одлагања податке из става 1. овог члана избрише у следећим случајевима: подаци о личности више нису неопходни за остваривање сврхе због које су прикупљени или на други начин обрађивани; лице на које се подаци односе је опозвало пристанак на основу којег се обрада вршила а нема другог правног основа за обраду; лице на које се подаци односе је поднело приговор на обраду у складу са чланом 37. ст. 1. и 2. овог закона; подаци о личности су незаконито обрађивани; подаци о личности морају бити избрисани у циљу извршења законских обавеза руковооца и када су подаци о личности прикупљени у вези са коришћењем услуга информационог друштва из члана 16. став 1. закона.

Одредбом члана 40. истог закона прописано је да се права и обавезе из чл. 21, 23, 24, 26, чл. 29. до 31, члана 33, чл. 36. до 39. и члана 53, као и члана 5. овог закона ако се те одредбе односе на остваривање права и обавеза из чл. 21, 23, 24, 26, чл. 29. до 31, члана 33. и чл. 36. до 39. овог закона, могу ограничити ако та ограничења не задиру у суштину основних права и слобода и ако то представља неопходну и сразмерну меру у демократском друштву за заштиту, између осталог, лица на које се подаци односе или права и слобода других лица; остваривања потраживања у грађанским стварима, као и да се приликом примене ограничења права и обавеза из става 1. овог члана морају, према потреби, узети у обзир најмање: сврхе обраде или врсте обраде; врсте података о личности; обим ограничења; мере заштите у циљу спречавања злоупотребе, недозвољеног приступа или преноса података о личности; посебности руковооца, односно врста руковооца; рок чувања и мере заштите података о личности које се могу применити, с обзиром на природу, обим и сврху обраде или врсте обраде; ризици по права и слобода лица на које се подаци односе; право лица на које се односе подаци да буде информисано о органичењу, осим ако то информисање онемогућава остваривање сврхе ограничења.

Одредбом члана 37. Закона о путним исправама ("Сл. гласник РС", бр. 90/2007, 116/2008, 104/2009, 76/2010, 62/2014 и 81/2019) прописано је, између осталог, да се путне исправе издају на захтев, као и да у захтеву за издавање путне исправе треба да се наведу тачни и истинити подаци. Одредбом члана 30. истог закона, прописано је, између осталог, да се уз захтев за издавање путне исправе прилаже

на увид важећа лична карта Републике Србије, а уз захтев који се подноси дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије, прилаже се на увид важећа јавна исправа на основу које је могуће поуздано утврдити идентитет, као и да се путна исправа издаје на основу уверења о држављанству Републике Србије, извода из матичне књиге рођених, као и других јавних исправа којима се доказују подаци из захтева, а које ће орган прибавити по службеној дужности, осим у случајевима када странка сама жели да прибави потребне исправе.

Имајући у виду садржину захтева притужиље, изјашњења на притужбу и цитиране законске одредбе, Поверник налази да притужба није основана. Наиме, одредбом члана 4. став 1. тачка 1) Закона о заштити података о личности прописано је да је податак о личности сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, то у конкретном случају, није спорно да податак о адреси становања јесте податак о личности који се односи и на притужиљу, али како се ради о подацима које Руковалац прикупља и обрађује у сврху закључења и извршења претплатничког уговора са трећим лицем, да су у питању подаци о личности који се односе и на треће лице, које је Руковалац, приликом закључења уговора са њим, утврдио на основу јавне исправе за коју постоји законска претпоставка да садржи тачне и истините податке, то Повереник налази да су подаци о адреси из претплатничког уговора Руковаоца са трећим лицем законито прикупљени и обрађени у сврхе које су конкретно одређене и прописане, да се односе на треће лице те да су потребни ради заштите права и слобода тог лица, а неопходни су за остваривање сврхе због које су прикупљени и обрађивани односно извршење претплатничког уговора, те да исти нису подобни за брисање, јер нису испуњени услови прописани цитираном одредбом члана 30. Закона о заштити података о личности, о чему је Руковалац и обавестио притужиљу.

Број: 072-16-1034/2024-06

2.8 Закон о заштити података о личности не познаје повреду права у вези са „пасивизирањем“ података о личности

Из образложења:

АА је поднела притужбу против Града ББ, Градска управа за послове органа града, општу управу и друштвене делатности (у даљем тексту: Руковалац), због повреде права на исправку и допуну података о личности, истакавши да је рођена у Црној Гори где јој је додељен матични број, а на основу држављанства оца, македонско држављанство, те да јој је у македонске папире уписан тај матични број, а да је

накнадно стекла српско држављанство као дете српског држављанина које је рођено у иностранству, којом приликом јој је додељен нови матични број у Србији, иако је требало да јој се упише матични број који већ има и који јој је додељен у бившој републици СФРЈ; да јој је на тај начин учињена огромна штета с обзиром на то да не може да извади ниједан српски документ, ни пријави пребивалиште у Републици Србији јер када се легитимише са македонском личном картом или пасошем не може да јој се утврди идентитет, из ког разлога се обратила Граду ББ, али је исти одбио њен захтев за пасивизирање ЈМБГ јер јој је додељен нови ЈМБГ у Републици Србији.

Одредбом члана 77. став 2. Закона о заштити података о личности прописано је да у вршењу својих овлашћења Повереник поступа у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, као и сходном применом закона којим се уређује инспекцијски надзор, ако овим законом није другачије одређено.

Одредбом члана 92. став 1. тачка 2) Закона о општем управном поступку прописано је да орган решењем одбацује захтев којим је покренут поступак ако није надлежан за одлучивање о управној ствари, а не може да одреди ко је надлежан.

Законом о заштити података о личности предвиђено је да се притужба Поверенику може поднети због повреде права лица у вези са обрадом података о личности, и то: повреде права на приступ подацима о личности, на исправку и допуну, брисање, ограничење обраде, права на преносивост података, права на прекид обраде, као и права на одлучивање искључиво на основу аутоматизоване обраде, а у вези са захтевом претходно поднетим руковаоцу у складу са Законом о заштити података о личности.

Имајући у виду наведено, а ценећи садржину поднете притужбе у смислу Закона о заштити података о личности, Повереник налази да се, у конкретном случају, не ради о притужби због повреде права на исправку и допуну података о личности из члана 29. Закона о заштити података о личности, које обухвата право лица на које се подаци односе да се његови нетачни подаци о личности без непотребног одлагања исправе. Наиме, притужила се обратила Руковаоцу молбом за пасивизирање података о њеном ЈМБГ, а потом је поднела притужбу Поверенику јер јој је одбијена молба за пасивизирање ЈМБГ на основу Закона о јединственом матичном броју грађана, а не због повреде права на исправку и допуну података о личности, те како Закон о заштити података о личности не познаје повреду права у вези са „пасивизирањем“ података о личности, то је притужба одбачена јер Повереник у конкретном случају није надлежан за поступање по истој.

ЗАХТЕВ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА У ВЕЗИ СА ОБРАДОМ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

(назив и седиште руковаоца коме се захтев упућује)

З А Х Т Е В**за остваривање права у вези са обрадом података о личности**

У складу са Законом о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018), у даљем тексту: закон, од руковаоца захтевам (заокружити или подвући):

1. На основу члана 26. закона:

- 1) информацију о томе да ли обрађује моје податке о личности;
- 2) приступ тим подацима;
- 3) информације:
 - а) о сврси обраде;
 - б) о врстама података о личности који се обрађују;
 - в) о примаоцу или врстама прималаца којима су подаци о личности откривени или ће им бити откривени, а посебно примаоцима у другим државама или међународним организацијама;
 - г) о предвиђеном року чувања података о личности, или ако то није могуће, о критеријумима за одређивање тог рока;
 - д) о постојању права да се од руковаоца захтева исправка или брисање његових података о личности, права на ограничење обраде и права на приговор на обраду;
 - ђ) о праву да се поднесе притужба Поверенику;
 - е) доступне информације о извору података о личности, ако подаци о личности нису прикупљени од лица на које се односе;
 - ж) о постојању поступка аутоматизованог доношења одлуке, укључујући профилисање из члана 38. ст. 1. и 4. овог закона, и, најмање у тим случајевима, сврсисходне информације о логици која се при томе користи, као и о значају и очекиваним последицама те обраде по лице на које се подаци односе;
 - з) о одговарајућим мерама заштите које се односе на пренос, у складу са чланом 65. овог закона, ако се подаци о личности преносе у другу државу или међународну организацију;
- 4) копију података које обрађује.

2. На основу члана 29. закона: исправку/допуну података;
3. На основу члана 30. закона: брисање података о личности;
4. На основу члана 31. закона: ограничење обраде података;
5. На основу члана 36. закона: пренос података другом руковаоцу или пријем од руковаоца својих података о личности у структурисаном, уобичајено коришћеном и електронски читљивом облику;

Овај захтев се односи на следеће податке о личности:

(навести што прецизнији опис)

Подаци о пуномоћнику/заступнику (ако се захтев подноси преко другог лица):

(име и презиме, адреса, телефон, e-mail)

Прилог: (оригинал пуномоћја)

у _____,

дана _____ године

ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА

име и презиме

адреса

број телефона

e-mail

својеручни или електронски потпис

3 ПИТАЊА И ОДГОВОРИ

Поверенику за информације од јавној значаја и заштити података о личности се свакодневно обраћа велики број грађана, правних лица, удружења, али и органа власти са питањима и недоумицама у вези са применом ЗЗПЛ.

У насљавку смо издвојили она питања која су у претходној години била најактуелнија.

3.1 Када је потребно поново спровести процену утицаја обраде на заштиту података о личности - видео надзор у пословном простору

Питање: Будући да је послодавац поводом увођења видео надзора „израдио и Процену утицаја“, да ли сада при „постављању“ видео надзора у ходницима „има обавезу да изради нову Процену утицаја“, те да ли постоје још неке обавезе за послодавца при увођењу видео надзора, поред обавештења запосленим лицима да је простор под видео надзором?

Напомињемо да је руковалац, уколико након извршене процене утицаја обраде на заштиту података о личности одлучи да отпочне намеравану обраду, дужан да документује имплементацију мера предузетих у односу на идентификоване ризике и резултате које те мере дају, као и да, током трајања обраде, врши проверу да ли те мере остварују очекиване резултате. Ако предвиђене мере не остварују очекиване резултате, или ако се установи постојање нових ризика, неопходно је поново спровести процену утицаја, уз опредељивање додатних мера. Процена утицаја није једнократни акт већ континуирани процес који се одвија све време трајања обраде података о личности, те је руковалац, сагласно члану 54. став 13. Закона, дужан да, према потреби, а најмање у случају кад је дошло до промене нивоа ризика у вези са радњама обраде, преиспита да ли се радње обраде врше у складу са извршеном проценом утицаја на заштиту података о личности и да ли имплементиране мере и даље дају потребне резултате.

Најпре указујемо на то да могућност коришћења видео надзора није уређена прописима из надлежности Повереника. Законом о приватном обезбеђењу којим се, поред осталог, уређује вршење послова заштите лица и имовине у случају када ти послови нису у искључивој надлежности државних органа, као један од могућих начина техничке заштите чланом 30. став 1. предвиђено је „видео-обезбеђење“, а даље је одредбама овог закона прописано на који начин се исто може вршити. Како је старање о спровођењу Закона о приватном обезбеђењу у надлежности Министарства унутрашњих послова, то се истом органу можете обратити ради добијања мишљења о примени одредби наведеног закона.

Такође, када је у питању обрада података о личности запослених, указујемо да је чланом 91. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18) прописано да се на обраду у обла-

сти рада и запошљавања примењују одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање и колективни уговори, уз примену одредби овог закона. Према томе, овлашћење, односно обавеза послодавца да врши обраду података о личности који се односе на запослене, првенствено треба да произлази из прописа којима се уређује рад и/или запошљавање, па како Повереник није овлашћен за давање мишљења о примени истих, то се тим поводом можете обратити Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Са становишта надлежности Повереника у погледу примене Закона о заштити података о личности, указујемо на то да обрада података о личности физичких лица путем видео надзора свакако представља радњу обраде података о личности, у смислу члана 4. тачка 3) тог закона, те је неопходно да се иста врши уз поштовање начела обраде и извршавање других правила и обавеза утврђених тим законом.

Наиме, да би одређена обрада података о личности, па тако и обрада путем видео надзора, била дозвољена, неопходно је најпре обезбедити да је иста у складу са посебним прописима који уређују предметну област/делатност, као и да сврха обраде буде конкретно одређена, изричита, оправдана и законита, да за намеравању обраду постоји одговарајући правни основ у смислу члана 12. Закона и да се иста врши у складу са начелима обраде утврђеним одредбама члана 5. став 1. Закона и другим одговарајућим правилима и обавезама прописаним овим законом, у зависности од околности у сваком конкретном случају.

Како сагласно начелу „одговорност за поступање“ из члана 5. став 2. Закона, на руковоацу лежи одговорност за правилну примену Закона, руковалац је тај који доноси одлуку о томе да ли су у одређеном случају испуњени услови за закониту обраду података о личности, имајући у виду, пре свега, посебне прописе којима је предметна обрада уређена, а исти је дужан да се приликом вршења обраде придржава и свих начела обраде, као и одговарајућих обавеза руковалаца које су утврђене Законом. Такође, сваки руковалац мора бити и у могућности да предочи примену начела обраде.

Овом приликом указујемо и на то да је одредбом члана 54. став 1. Закона о заштити података о личности утврђена обавеза руковоаца да, ако је вероватно да ће нека врста обраде, посебно употребом нових технологија и узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, проузроковати висок ризик за права и слободе физичких лица, пре него што започне са обрадом података о личности, изврши процену утицаја предвиђених радњи обраде на заштиту података о личности.

Случајеви у којима је руковалац обавезан да изврши процену утицаја обраде прописани су чланом 54. став 4. Закона и Одлуком о листи

врста радњи обраде података о личности за које се мора извршити процена утицаја на заштиту података о личности и тражити мишљење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности („Службени гласник РС“ бр. 45/19 и 112/20).

Број: 073-14-3889/2023-02

3.2 Могућност имплементације технолошког система који укључује обраду отиска прста

Питање: Привредно друштво жели да имплементира „биометријски систем контроле приступа објектима путем отиска прста запослених/овлашћених лица код Руковаоца“, наводећи „Систем је дизајниран тако да не чува комплетну слику/изглед отиска прста лица на које се подаци односе. Уместо слике отиска прста, систем препознаје између 70 и 80 тачака у виду маркера препознатих на отиску прста појединца. Сваки отисак прста се на основу таквих маркера трансформише у хексадецимални број (код) помоћу математичког алгоритма, што онемогућава поновно креирање или копирање самог отиска прста...Услед примене наведених техничких, организационих и кадровских мера, трећа лица не би била у могућности да изврше идентификацију лица на које се подаци односе на основу података које Систем складишти, чак и у случају повреде података“, а да је циљ обраде „контрола приступа пословним објектима и просторијама Руковаоца ради обезбеђивања додатних мера безбедности....“, те тим поводом поставља питање „Да ли се обрада између 70 и 80 тачака/маркера са отиска прста, а који се не могу користити за поновно креирање слике отиска прста, односно на основу којих се не може изнова извршити јединствена идентификација лица, сматра обрадом биометријских података у смислу члана 17. става 1 ЗЗПЛ-а; Уколико је одговор на претходно питање позитиван, да ли се подаци о личности наведени у тачки 1. изнад могу законито обрађивати у сврхе и по основима наведеним у тачкама 2. и 3. изнад“?

Указујемо на то да примена нпр. псеудонимизације као мере заштите података о личности предвиђене Законом о заштити података о личности, односно обрада на начин који онемогућава приписивање података о личности одређеном лицу без коришћења додатних података, при чему се ови додатни подаци чувају посебно уз предузете техничке, организационе и кадровске мере које обезбеђују да се податак о личности не може приписати одређеном или

одредивом лицу, не мења правну природу података о личности. При томе, потребно је правити разлику између примене мере заштите података која онемогућава трећа лица да изврше јединствену идентификацију лица на које се подаци односе, и чињенице да руковалац врши обраду података који, иако трансформисани, како наводите, „у хексадецимални број (код) помоћу математичког алгорита“, по опису намераване обраде из поднетог Захтева, служе управо томе да изврши јединствену идентификацију лица. Стога, отисак прста, иако похрањен у облику „кода“, и даље представља податак о личности због тога што се односи искључиво на одређено лице, односно лице које је могуће идентификовати, будући да је намера руковаоца да врши јединствену идентификацију лица.

Податак о личности, у смислу одредбе члана 4. став 1. тачка 1) Закона о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018), јесте сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, непосредно или посредно, посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног, односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног, економског, културног и друштвеног идентитета.

Биометријски податак, сагласно одредби члана 4. став 1. тачка 15) Закона, је податак о личности добијен посебном техничком обрадом у вези са физичким обележјима, физиолошким обележјима или обележјима понашања физичког лица, која омогућава или потврђује јединствену идентификацију тог лица, као што је слика његовог лица или његови дактилоскопски подаци.

Према томе, када се ради о подацима који непосредно или посредно, у комбинацији са другим информацијама, одређују или чине одредивим идентитет физичког лица можемо говорити о подацима о личности у смислу цитиране одредбе Закона и обрада тих података подлеже начелима и правилима обраде прописаним Законом.

У делу који се односи на правни основ обраде података о личности наводите да сматрате „да би обрада наведених података о личности путем Система била дозвољена на основу: (i) остваривања значајног јавног интереса одређеног законом из члана 17. става 2. тачке 7) ЗЗПЛ-а, и (ii) неопходности обраде у циљу подношења, остваривања или одбране правног захтева из члана 17. става 2. тачке 6) ЗЗПЛ-а“. С тим у вези, указујемо да је за сваку обраду података о личности најпре потребно обезбедити ваљан правни основ у складу са чланом 12. Закона, при чему је за обраду посебних врста података о личности додатно потребно да се ради о неком од случајева из члана 17. став 2.

Закона. Из навода у вашем Захтеву нејасно је који је правни основ намеравање обраде у смислу члана 12. Закона, а из навођења случаја за допуштеност обраде посебних података о личности из члана 17. став 2. тачка 7) Закона, нејасно је који су то јавни интереси на које се ти наводи односе за које је неопходна намеравања обрада података о личности. Други наведени случај за допуштеност обраде посебних података о личности из члана 17. став 2. тачка 6) Закона, односно неопходност обраде у циљу подношења, остваривања или одбране правног захтева, подразумева постојање конкретног случаја, а не евентуалног будућег случаја у коме би за подношење, остваривање или одбрану правног захтева намеравања обрада података о личности била неопходна.

Такође, посебно указујемо на одредбу члана 54. Закона којом је предвиђено да је руковалац дужан, у случају када је вероватно да ће нека врста обраде, посебно употребом нових технологија и узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, проузроковати висок ризик за права и слободе физичких лица, да пре него што започне са обрадом изврши процену утицаја предвиђених радњи обраде на заштиту података о личности.

Повереник је донео Одлуку о листи врста радњи обраде података о личности за које се мора извршити процена утицаја на заштиту података о личности и тражити мишљење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 45/2019 и 112/2020), којом је у тачки 2. предвиђено да се процена утицаја на заштиту података о личности мора вршити, између осталог, у случају обраде биометријских података у циљу јединствене идентификације запослених од стране послодавца и у другим случајевима обраде података о личности запослених од стране послодавца употребом апликација или система за праћење њиховог рада, кретања, комуникације и сл.

Сагласно члану 55. Закона, руковалац је дужан да затражи мишљење Повереника пре започињања радње обраде, ако процена утицаја на заштиту података о личности, која је извршена у складу са тим законом, указује да ће намеравање радње обраде произвести висок ризик ако се не предузму мере за умањење ризика, односно у случајевима када ниво ризика, након предузимања мера и даље остаје висок.

Напоследку, истичемо да се обрада података о личности не уређује само Законом о заштити података о личности већ и другим тзв. посебним законима. У том смислу, указујемо на то да питања примена мера заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине, заштите поверљивих пословних података, спречавања извршења кривичних дела и сл. нису уређена прописима у надлежности Повереника, већ одговарајућим посебним прописима о чијем спровођењу се старају други надлежни органи, као и да када је у питању обрада по-

датака о личности у области радних односа, потребно је имати у виду да се сагласно одредби члана 91. Закона о заштити података о личности, примењују примарно одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање и колективни уговори (нпр. Закон о раду, Закон о безбедности и здрављу на раду, Закон о евиденцијама из области рада), уз примену начела и правила из Закона о заштити података о личности.

Дакле, са становишта примене Закона о заштити података о личности, указујемо на то да је за закониту обраду података о личности најпре потребно да руковалац, у зависности од околности конкретnog случаја, обезбеди да је иста у складу са посебним прописима који уређују предметну област/делатност, да је сврха обраде конкретно одређена, оправдана и законита, као и да постоји одговарајући правни основ у смислу одредаба члана 12. Закона, при чему је за обраду посебних врста података о личности додатно потребно да се ради о неком од случајева из члана 17. став 2. Закона, као и да се иста врши у складу са начелима обраде из члана 5. Закона о заштити података о личности и другим одговарајућим правилима и обавезама прописаним тим законом.

Сагласно члану 5. став 2. Закона, одговорност за поступање је на руковаоцу, стога руковалац је тај који мора бити у могућности да предочи, односно докаже извршавање Законом предвиђених обавеза у вези са обрадом података о личности.

Број: 073-14-3890/2023-02

3.3 Транспарентност у обради података о личности - начин пружања информација лицу приликом регистрације/ куповине на интернет продавници

Питање: „Уколико постоје засебне странице „Услови коришћења“ и „Политика приватности“ на којима се корисник може детаљно упознати са свим информацијама везано за услове под којима се врши регистрација на сајту или куповина без регистрације (куповина као гост), да ли је обавезно да на самој страници регистрације и страници куповине (као гост) стоји checkbox са линком ка поменутиим страницама или је довољно да те странице постоје на сајту, а да на страници регистрације и куповине ово није обавезно поље?“

Када је у питању начин на који се горе поменуте информације пружају лицу, треба водити рачуна да је законска обавеза руковаоца да предузме одговарајуће мере како би лицу пружио све прописане информације и то на сажет, транспарентан, разумљив и лако

доступан начин, коришћењем јасних и једноставних речи, а посебно ако се ради о информацији која је намењена малолетном лицу. Поред тога те информације пружају се у писменом или другом облику, укључујући и електронски облик, ако је то погодно, а ако лице то захтева, информације се могу пружити усмено, под условом да је идентитет лица несумњиво утврђен. Такође, руковалац пружа ове информације без накнаде.

Према томе, руковаоци морају сами донети одлуку о томе на који конкретан начин ће обезбедити транспарентност у обради података о личности, односно на који начин и у ком облику ће пружити потребне информације лицу, па и у случају када је реч о пружању информација путем политика приватности које се примера ради објављују на интернет сајту, а узимајући у обзир све околности у конкретном случају (сврху и правни основ обраде, посебне прописе у конкретној делатности, начин обраде, врсту и обим података, категорије лица и сл.), нарочито имајући у виду просечног члана циљне групе коме су информације намењене, водећи при том рачуна да информације буду лако доступне, разумљиве овим лицима, употребом јасних и једноставних речи и сл. Дакле информације морају бити приступачне лицу, на једноставан и лако доступан начин, те се треба уздржавати од сувише компликованих или неприступачних начина којима ће лицу бити отежано да се лако информише о свим релевантним аспектима обраде његових података.

Наиме, одредбама члана 23. Закона о заштити података о личности прописано је да ако се подаци о личности прикупљају од лица на које се ти подаци односе, руковалац је дужан да у тренутку прикупљања података том лицу пружи прописани сет информација: о идентитету и контакт подацима руковаоца, као и његовог представника, ако је он одређен; контакт податке лица за заштиту података о личности, ако је оно одређено; о сврси намеравања обраде и правном основу за обраду; о постојању легитимног интереса руковаоца или треће стране, ако се обрада врши на основу легитимног интереса; о прималоцу, односно групи прималаца података о личности, ако они постоје; о чињеници да руковалац намерава да изнесе податке о личности у другу државу или међународну организацију и др. Такође, уз ове информације руковалац је дужан да пружи лицу и прописане додатне информације које могу бити неопходне у конкретном случају да би се обезбедила поштена и транспарентна обрада у односу на то лице. Одредбом става 4. истог члана прописано је да ако је лице на које се подаци односе већ упознато са неком од поменутих информација, руковалац нема обавезу пружања тих информација. Даље је одредбама члана 24. Закона прописан сет информација које је руковалац дужан

да пружи лицу, али у ситуацији када се подаци не прикупљају од лица на које подаци односе.

Потребно је имати у виду да је сагласно начелу одговорности за поступање, из члана 5. Закона, руковалац одговоран за примену свих начела обраде, укључујући и начело законитости, поштења и транспарентности, те мора бити у могућности да предочи тј. докаже њихову примену. Терет доказивања да су подаци о личности обрађивани у складу Законом, дакле и на транспарентан начин, лежи увек на руковаоцу, те је ово потребно имати у виду и код доношења одлуке о томе на који конкретно начин ће се у пракси спроводити ово начело.

Број: 073-14-4120/2023-02

3.4 Могућност увођења снимања телефонских разговора између пацијената и запослених у служби за здравствену заштиту одраслих са хитном медицинском помоћи

Питање: Мишљење је затражено у погледу законитости увођења снимања телефонских разговора између „пацијената и запослених (лекара и медицинских сестара) у служби за здравствену заштиту одраслих са хитном медицинском помоћи“, а које је планирано из разлога „заштите интегритета установе и решавања евентуалних спорова који би били лако решиви уз постојање аудио записа разговора“.

Наиме, сагласно Закону о заштити података о личности снимање физичких лица путем аудио надзора свакако представља обраду података о личности, те је за законитост такве обраде неопходно да буду испуњени одређени услови. То подразумева да поред тога што намеравана обрада мора бити заиста неопходна за постизање одређеног циља тј. сврхе, и сама сврха такве обраде претходно мора бити конкретно одређена, изричита, оправдана и законита. Потом за обраду мора постојати адекватан правни основ, а обим и врста података који се обрађују морају бити примерени и сразмерни сврси, нарочито водећи рачуна о томе да подаци о здравственом стању одређеног лица спадају у посебне врсте података за које је предвиђен рестриктиван режим обраде сагласно члану 17. Закона. Наиме сагласно помешаном члану закона обрада података о здравственом стању (укључујући и оне о пружању здравствених услуга) је по правилу забрањена, а само изузетно допуштена под условом да је испуњен један од случајева прописан ставом 2. истог члана. Додатно, руковаоци увек морају узети у обзир и посебне прописе у конкретној области, односно да ли би намеравана обрада била дозвољена са становишта тих прописа.

Тим поводом најпре указујемо на то да могућност коришћења аудио као и видео надзора није уређена Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18).

Наиме, Законом о заштити података о личности, чије је спровођење у надлежности Повереника, на системски начин се уређују начела обраде података о личности, као и друга општа правила и одређене обавезе, док се обрада података о личности у одговарајућим областима друштвеног живота уређује посебним прописима о чијој се примени старају други органи.

Са становишта примене Закона о заштити података о личности обавештавамо вас о следећем. Превасходно из вашег обраћања не може се закључити на који конкретно начин би се аудио снимањем разговора са пацијентима остварио циљ који наводите, а то је „заштита интегритета установе и решавање евентуалних спорова“, а при чему ни наведени циљ није сасвим јасан и конкретно одређен. Додатно, није наведено по ком правном основу би се таква обрада вршила, нити да ли би таква обрада била неопходна, тј. заиста нужна за постижање сврхе односно циља, а што је један од предуслова за дозвољеност било које обраде података о личности.

Како вам је познато, организација и спровођење здравствене заштите, као и евиденције и обрада података у области здравства уређени су Законом о здравственој заштити, односно Законом о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства, док су права пацијената приликом коришћења здравствене заштите, у која поред осталих спада и право на приватност и поверљивост, регулисана Законом о правима пацијената. Према томе, пре отпочињања намераване обраде најпре се мора утврдити да ли би иста била у складу са прописима који уређују обављање здравствене делатности и обраду података у области здравства, а старање о правилном спровођењу тих прописа је у надлежности Министарства здравља.

Даље, треба водити рачуна да сагласно Закону о заштити података о личности за сваку обраду мора постојати одговарајући правни основ, па је тако сагласно члану 12. Закона обрада података о личности законита само ако је испуњен један од следећих услова: 1) лице на које се подаци о личности односе је пристало на обраду својих података о личности за једну или више посебно одређених сврха; 2) обрада је неопходна за извршење уговора закљученог са лицем на које се подаци односе или за предузимање радњи, на захтев лица на које се подаци односе, пре закључења уговора; 3) обрада је неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковооца; 4) обрада је неопходна у циљу заштите животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица; 5) обрада је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних

овлашћења руковаоца; 6) обрада је неопходна у циљу остваривања легитимних интереса руковаоца или треће стране, осим ако су над тим интересима претежнији интереси или основна права и слободе лица на које се подаци односе који захтевају заштиту података о личности, а посебно ако је лице на које се подаци односе малолетно лице.

Дакле, уколико за обраду не постоји одговарајући правни основ у смислу члана 12. Закона, и не ради се о неком од случајева у којима је допуштена обрада посебних врста података о личности, таква обрада не би се могла сматрати законитом са становишта Закона о заштити података о личности. Генерално говорећи са аспекта заштите података о личности обрада података о личности употребом система видео/аудио надзора, поготово када су у питању посебне врсте података о личности (нпр. здравствени подаци) и осетљиве категорије лица (нпр. пацијенти), може значајно да угрози приватност појединаца, те стога су руковаоци дужни да, приликом одлучивања да ли ће се одредити за такав вид надзора, претходно утврде да ли би сврха због које се исти уводи могла да буде остварена на неки други начин који је мање инвазиван по приватност и/или друга основна права и слободе лица, као и то да пре евентуалног отпочињања обраде утврде испуњеност свих неопходних услова за дозвољеност предметне обраде.

Одредбом члана 54. став 1. Закона о заштити података о личности утврђена је обавеза руковаоца да, ако је вероватно да ће нека врста обраде, посебно употребом нових технологија и узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, проузроковати висок ризик за права и слободе физичких лица, пре него што започне са обрадом изврши процену утицаја предвиђених радњи обраде на заштиту података о личности.

Одредбама члана 54. став 4. Закона прописано је да се процена утицаја обавезно врши у случају: 1) систематске и свеобухватне процене стања и особина физичког лица која се врши помоћу аутоматизоване обраде података о личности, укључујући и профилисање, на основу које се доносе одлуке од значаја за правни положај појединца или на сличан начин значајно утичу на њега; 2) обраде посебних врста података о личности из члана 17. став 1. и члана 18. став 1. или података о личности у вези са кривичним пресудама и кажњивим делима из члана 19. овог закона, у великом обиму; 3) систематског надзора над јавно доступним површинама у великој мери. Такође, Повереник је донео Одлуку о листи врста радњи обраде података о личности за које се мора извршити процена утицаја на заштиту података о личности и тражити мишљење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Овом приликом указујемо и на обавезу утврђену чланом 56. Закона да када се обрада врши од стране руковоаца који има својство органа власти, у које спадају и здравствене установе, такав руковалац је дужан да одреди лице за заштиту података о личности, као и да га благовремено и на одговарајући начин укључи у све послове који се односе на заштиту података о личности.

Поред тога што Закон прописује одређене обавезе за руковоаце, исти утврђује и одређена права лица чији подаци се обрађују, као што су право на приступ подацима, исправку и допуну, брисање, ограничење обраде и др, која права се остварују подношењем захтева руковоацу, који има обавезу поступања по истим у складу са Законом. Такође лице чији подаци се обрађују има право и да поднесе притужбу Поверенику уколико сматра да је обрада података о његовој личности извршена супротно одредбама Закона, а може затражити и одговарајућу судску заштиту, подношењем тужбе надлежном вишем суду.

Напомињемо да сагласно члану 5. став 2. Закона, одговорност за поступање лежи на руковоацу, који самостално процењује, у сваком конкретном случају у зависности од свих релевантних околности, да ли су за одређену обраду испуњени сви услови, и увек мора бити у могућности да усклађеност са Законом предочи односно документује, док Повереник свој став о одређеној обради заузима само у оквиру одговарајућег поступка из своје надлежности (поступак инспекцијског надзора, по притужби лица, претходно мишљење из члана 55. Закона и др), на основу чињеница и околности које у том поступку утврди.

Број: 073-14-160/2024-02

3.5 Прикупљање фотографије личне карте, возачке дозволе и фотографије корисника услуге путем апликације за мобилни телефон од стране привредног друштва за изнајмљивање моторних возила

Питање: „У циљу спречавања злоупотреба од стране корисника, захтева се да се достави фотографија личне карте, возачке дозволе и фотографија тзв. селфи“, те како се „на овај начин врши обрада посебних врста података о личности (фотографије) да ли је оваква обрада дозвољена са становишта Закона о заштити података о личности“, као и да ли се може сматрати да је „горе описана обрада података дозвољена и са становишта Закона о туризму?“.

Када је у питању прикупљање копираних или скенираних личних докумената, попут личне карте, саобраћајне дозволе и др, треба имати у виду да нпр. копија или фотографија личне карте у себи садржи широк опсег података о појединцу, те да се поред имена, презимена, адресе и/или ЈМБГ, а што је довољно нпр. за идентификацију лица, ту налазе још и број личне карте, фотографија лица, потпис лица, град, општина и земља рођења, као и отисак прста. Стога, прикупљањем копија наведених докумената руковалац долази у посед ширег круга података о личности, од којих поједини, сагласно горе наведеном, могу представљати биометријске податке, и то не само фотографија лица, већ и отисак прста и својеручни потпис.

Најпре указујемо да старање о спровођењу Закона о туризму није у надлежности Повереника, те овај орган није овлашћен за давање мишљења у вези примене одредаба поменутог закона, као ни других посебних закона којима се уређује обрада података о личности у одређеним областима, тј. делатностима, већ је старање о правилном спровођењу посебних прописа у надлежности других органа, конкретно када је у питању Закон о туризму, надлежан орган је Министарство унутрашње и спољне трговине.

Сагласно Закону о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018), чије спровођење је у надлежности Повереника, за дозвољеност одређене обраде података о личности неопходно је да буду испуњени одређени услови.

То подразумева да сврха обраде претходно буде конкретно одређена, изричита, оправдана и законита, да је обрада неопходна, тј. заиста нужна за постизање одређеног циља/сврхе. Потом за обраду мора постојати адекватан правни основ у смислу члана 12. Закона, а обим и врста података који се обрађују морају бити примерени и сразмерни сврси, сагласно начелу минимизације података из члана 5. Закона, нарочито водећи рачуна о томе да је за обраду посебних врста података о личности предвиђен рестриктиван режим обраде у смислу члана 17. Закона. Руковаоци свакако морају узети у обзир и посебне прописе у конкретној области, односно пре свега утврдити да ли би намеравана обрада била дозвољена са становишта тих прописа.

Дакле, обрада посебних врста података подлеже посебном –рестриктивном режиму, те овом приликом пре свега желимо да Вам ближе појаснимо који подаци потпадају под поменућу категорију и који су услови за допуштеност њихове обраде.

Наиме, сагласно Закону о заштити података о личности под посебним врстама података о личности подразумевају се расно или етничко порекло, политичко мишљење, верско или филозофско уверење

или чланство у синдикату, као и обрада генетских података, биометријских података у циљу јединствене идентификације лица, података о здравственом стању или података о сексуалном животу или сексуалној оријентацији физичког лица.

Чланом 17. Закона о заштити података о личности прописано је да је обрада посебних врста података о личности забрањена, а само изузетно обрада тих података је допуштена уколико је испуњен један од случајева из става 2. истог члана.

Напомињемо и то да се сагласно члану 4. тачка 15) Закона о заштити података о личности под појмом биометријски податак, подразумева податак о личности добијен посебном техничком обрадом у вези са физичким обележјима, физиолошким обележјима или обележјима понашања физичког лица, која омогућава или потврђује јединствену идентификацију тог лица, као што је слика његовог лица или његови дактилоскопски подаци. Следствено томе, неће генерално било која фотографија физичког лица представљати биометријски податак, већ сагласно Закону то може представљати слика лица физичког лица добијена посебном техничком обрадом која омогућава или потврђује јединствену идентификацију тог лица.

Дакле, руковаоци су дужни да пре евентуалног отпочињања одређене обраде самостално утврђују испуњеност свих неопходних услова за дозвољеност обраде, а што мора бити документовано, будући да је руковалац тај који је одговоран за усклађеност обраде коју врши са Законом и исто увек мора бити у могућности да докаже тј. предочи.

У том смислу подсећамо на обавезу за руковаоце који намеравају да отпочну обраду за коју је вероватно да ће, посебно ако је реч о употреби нових технологија и узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, проузроковати висок ризик за права и слободе физичких лица, да у том случају пре него што започну са намеравањем обрадом изврше процену утицаја предвиђених радњи обраде на заштиту података о личности. Случајеви у којима је обавезно вршење ове процене утврђени су чланом 54. Закона и Одлуком о листи врста радњи обраде података о личности за које се мора извршити процена утицаја на заштиту података о личности и тражити мишљење Повереника („Службени гласник РС“ бр.45/2019), те у такве случајеве, поред осталог, спада и обрада посебних врста података о личности у великом обиму, употреба нових технологија или технолошких решења за обраду података о личности или са могућношћу обраде података о личности који служе за анализу или предвиђање економске ситуације, здравља, склоности или интересовања, поузданости или понашања, локације или кретања физичких лица и др.

3.6 Обавеза одређивања лица за заштиту података о личности, да ли се могу одредити две особе, да ли то може бити лице које се бави радним односима, достављање контакт података Поверенику и сл.

Питање: „Да ли је књиговодствена агенција која се бави пружањем књиговодствених услуга обавезна да именује лице за заштиту података о личности и да ли то мора бити једна особа или се могу именовати две; да ли се за лице за заштиту података може одредити лице које се бави радним односима; када се Поверенику достављају контакт подаци лица за заштиту података о личности, мора ли да се упише адреса лица (приватна – из личне карте) или то може бити и адреса седишта послодавца или канцеларија где се обавља делатност; да ли су приватна друштва (ДОО), предузетници са мањим бројем запослених „максимум до десетак (чија је делатност ресторан, кафић, трговина – продавница)“, у обавези да именују лице за заштиту података о личности; да ли приватне здравствене установе (апотеке које не издају лекове на рецепт) морају именовати лице за заштиту података о личности; да ли је књиговодствена агенција „обавезна да за све своје клијенте буде „Обрађивач“ података, с обзиром на делатност којом се бави (за њих књижења, обрачун зарада, закупе, пријаве, одјаве радника...) или не“.

Наведена обавеза одређивања лица за заштиту података о личности подразумева одређивање једног лица од стране руковођа/обрађивача који су, сагласно Закону, дужни да ово лице одреде, као и да, у складу са одредбама члана 56. став 10. Закона, објаве његове контакт податке и доставе их Поверенику. Међутим, наведено не искључује могућност формирања тима стручњака за заштиту података о личности који би из организационих или неких других практичних разлога, пружали подршку лицу за заштиту података о личности које је руковалац одредио. Сагласно одредбама члана 56. став 11. Закона и члана 2. став 2. Правилника о обрасцу и начину вођења евиденције лица за заштиту података о личности („Службени гласник РС“, број 40/19), евиденција лица за заштиту података о личности коју води Повереник садржи податке о руковођу, односно обрађивачу (име, презиме и адресу, односно назив и седиште) и податке о лицу за заштиту података о личности (име, презиме, адресу, имејл и број телефона). Напомињемо да се под контакт подацима лица за заштиту података о личности подразумевају службени, а не приватни, контакт подаци тог лица.

Одређивање лица за заштиту података о личности уређено је одредбама члана 56. Закона, па је ставом 1. тог члана прописано да руковалац и обрађивач могу да одреде лице за заштиту података о личности, док је обавеза одређивања лица за заштиту података о личности утврђена одредбама става 2. истог члана и она постоји у случају да се: 1) обрада врши од стране органа власти, осим ако се ради о обради коју врши суд у сврху обављања његових судских овлашћења, 2) основне активности руковоаца или обрађивача састоје у радњама обраде које по својој природи, обиму, односно сврхама захтевају редован и систематски надзор великог броја лица на које се подаци односе, 3) основне активности руковоаца или обрађивача састоје у обради посебних врста података о личности из члана 17. став 1. или података о личности у вези са кривичним пресудама и кажњивим делима из члана 19. овог закона, у великом обиму.

Одредбама члана 56. став 8. Закона, прописано је да се лице за заштиту података о личности одређује на основу његових стручних квалификација, а нарочито стручног знања и искуства у области заштите података о личности, као и способности за извршавање обавеза из члана 58. овог закона, а одредбама става 9. истог члана Закона, да лице за заштиту података о личности може бити запослено код руковоаца или обрађивача или може обављати послове на основу уговора.

Положај и обавезе лица за заштиту података о личности прописани су одредбама чл. 57. и 58. Закона.

Сагласно одредбама члана 57. став 3. Закона, руковалац и обрађивач дужни су да обезбеде независност лица за заштиту података о личности у извршавању његових обавеза, нпр. да то лице не прими никакве инструкције приликом обављања својих задатака у том својству, без обзира да ли је запослено код руковоаца, док, сагласно одредбама става 8. истог члана Закона, лице за заштиту података о личности може да обавља друге послове и извршава друге обавезе, при чему су руковалац или обрађивач дужни да обезбеде да извршавање других послова и обавеза не доведе лице за заштиту података о личности у сукоб интереса. Сукоб интереса би, нпр., постојао уколико би као лице за заштиту података о личности било одређено оно лице које код руковоаца, односно обрађивача, одређује сврху и начин обраде података о личности.

Имајући у виду специфичност пословања сваке организације, наведене одредбе Закона о заштити података о личности сваки руковалац самостално примењује, а узимајући у обзир све релевантне околности у оквиру којих врши обраду података о личности.

Поводом Вашег питања о томе да ли је књиговодствена агенција „обавезна“ да за своје клијенте „буде“ обрађивач података о личности, указујемо на то да је, сагласно одредбама члана 4. тач. 8) и

9) Закона, руковаца физичко или правно лице, односно орган власти који самостално или заједно са другима одређује сврху и начин обраде, а законом којим се одређује сврха и начин обраде, може се одредити и руковаца или прописати услови за његово одређивање, док се под појмом обрађивач подразумева физичко или правно лице, односно орган власти који обрађује податке о личности у име руковаоца.

Дакле, обрађивач не одређује ни сврху ни начин обраде, што значи да је руковаца тај који има свеобухватну контролу над обрадом. Обрађивач је обично организација или други субјект са посебним вештинама и знањима ког руковаца ангажује како би извршио одређену обраду података о личности.

Када у одређеној обради учествује више различитих субјеката, најпре је потребно на правилан начин утврдити својство сваког од њих у смислу Закона, полазећи од свих релевантних околности конкретног случаја, а посебно правног основа, посебних прописа који уређују обраду у одређеном случају, сврхе обраде, начина и природе обраде, врсте података/радњи, трајања обраде итд.

Узимајући у обзир наведено, одређивање својства које одређени субјект има у погледу обраде података о личности зависи од околности конкретног случаја, које процењује руковаца, сагласно начелу одговорности за поступање из члана 5. Закона, а Повереник се може изјашњавати о томе само у оквиру законом уређеног поступка из своје надлежности.

Број: 073-14-961/2024-02

3.7 Правни основ обраде података о личности од стране Комисије за унутрашњи стручни надзор у здравственој установи

Питање: Мишљење је затражено у вези са „поступањем Комисије за унутрашњи стручни надзор“, која комисија, како се наводи „формирана од стране директора би поступила по примедби пацијента која се односи на поступак здравственог радника“, те „имајући у виду обавезе и надлежности Комисије наведене у чл. 31. Правилника о показатељима квалитета здравствене заштите, чл. 188-190 Закону о здравственој заштити, а обзиром на постојање одредби из чл. 21. Закона о правима пацијената, као и чл. 14-17. Закона о заштити података о личности“, постављено је питање које се односи на „валидан правни основ по коме би иста комисија могла и смела поступати, при том мислећи на изјаву лица на које се и односи предметни акт у вези пристанка“.

Када је реч о обради података о личности од стране органа власти, у које спадају и здравствене установе, а која је неопходна у циљу извршења законом прописаних овлашћења или поштовања правних обавеза здравствене установе као руковооца, треба водити рачуна да овлашћење за такву обраду треба првенствено да прои-
злази из одговарајућих одредби посебних закона и других прописа, те да пристанак лица у највећем броју случајева не би био одговара-
јући правни основ такве обраде.

Питања у вези са обављањем здравствене делатности, укључујући начин и поступак спровођења унутрашње и спољне провере квалитета стручног рада, права и обавезе Комисије за ванредну унутрашњу про-
веру квалитета стручног рада, као и друга питања од значаја за спровођење провере квалитета рада здравствених установа и здравствен-
них радника нису уређени прописима из делокруга Повереника, већ се предметна материја уређује посебним прописима, као што су прописи на које се позивате у Вашој електронској поруци - Закон о здравственој заштити, Закон о правима пацијената, поменути правилник, али и Закон о здравственој документацији и евиденцији у области здравства и др. Међутим, старање о спровођењу поменутих прописа није у надлежности Повереника, те овај орган није овлашћен за давање мишљења о њиховој примени, већ уколико желите да добијете мишљење о примени тих прописа у описаном случају, можете се обратити Министарству здравља.

Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) чије је спровођење у надлежности Повереника, уређују се, на системски начин, начела обраде података о личности, као и друга општа правила и одређене обавезе за руковооце и друге субјекте.

Додатно, из вашег обраћања не може се закључити на коју „изјаву лица“ се мисли, о којој категорији лица је реч, нити шта подразумева-
те под тиме „у вези пристанка“, те да ли се под тим подразумева при-
станак за обраду података о личности, којих врста података о лично-
сти, у коју тачно сврху и сви други релевантни аспекти који су битни за утврђивање испуњености услова за дозвољеност одређене обраде података о личности.

Наиме, сагласно Закону о заштити података о личности, подаци о личности морају: 1) се обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе („законитост, поштење и транспарентност“). Законита обрада је обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада; 2) се прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама („ограничење у односу на сврху обраде“); 3) бити при-
мерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху

обrade („минимизација података“); 4) бити тачни и, ако је то неопходно, ажурирани. Узимајући у обзир сврху обраде, морају се предузети све разумне мере којима се обезбеђује да се нетачни подаци о личности без одлагања избришу или исправе („тачност“); 5) се чувати у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за остваривање сврхе обраде („ограничење чувања“); 6) се обрађивати на начин који обезбеђује одговарајућу заштиту података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и од случајног губитка, уништења или оштећења применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера („интегритет и поверљивост“). У ставу 2. истог члана Закона је прописано да је руковаоца одговоран за примену одредаба става 1. тог члана и мора бити у могућности да предочи њихову примену („одговорност за поступање“).

Одредбама члана 12. Закона прописано је да је обрада података о личности законита само ако је испуњен један од следећих услова: 1) лице на које се подаци о личности односе је пристало на обраду својих података о личности за једну или више посебно одређених сврха; 2) обрада је неопходна за извршење уговора закљученог са лицем на које се подаци односе или за предузимање радњи, на захтев лица на које се подаци односе, пре закључења уговора; 3) обрада је неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковаоца; 4) обрада је неопходна у циљу заштите животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица; 5) обрада је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних овлашћења руковаоца; 6) обрада је неопходна у циљу остваривања легитимних интереса руковаоца или треће стране, осим ако су над тим интересима претежнији интереси или основна права и слободе лица на које се подаци односе који захтевају заштиту података о личности, а посебно ако је лице на које се подаци односе малолетно лице.

Чланом 17. Закона о заштити података о личности прописано је да је обрада посебних врста података о личности у начелу забрањена, док су случајеви у којима је допуштена обрада ових података прописани ставом 2. истог члана.

Када је реч о пристанку за обраду, као једном од 6 могућих правних основа обраде података о личности сагласно члану 12. Закона о заштити података о личности, треба водити рачуна да је Законом прописано шта се подразумева под овим појмом, те да је пристанак лица на које се подаци односе свако добровољно, одређено, информисано и недвосмислено изражавање воље тог лица, којим то лице, изјавом или јасном потврдном радњом, даје пристанак за обраду података о личности који се на њега односе. Такође, одредбама члана 15. Закона прописани су одређени услови који морају бити испуњени да би се обрада на основу пристанка сматрала законитом, између осталог, и то

да: руковалац мора бити у могућности да предочи да је лице пристало на обраду својих података о личности, ако се пристанак даје у оквиру писмене изјаве која се односи и на друга питања, захтев за давање пристанка мора бити представљен на начин којим се издваја од тих других питања, у разумљивом и лако доступном облику, као и уз употребу јасних и једноставних речи, да пре давања пристанка лице на које се подаци односе мора бити обавештено о праву на опозив, као и дејству опозива, а опозивање пристанка мора бити једноставно, као и давање пристанка и др. Додатно кад је реч о случајевима у којима је допуштена обрада посебних врста података о личности из члана 17. Закона, треба водити рачуна да је законодавац прописао строжије услове за пристанак лица, а што подразумева да је лице дало изричит пристанак за обраду за једну или више сврха обраде, осим ако је законом прописано да се обрада не врши на основу пристанка.

Према томе, руковалац је тај који треба да, у складу са свим околностима у конкретном случају (посебни прописи, сврха обраде, категорије лица, врсте података, природа и начин обраде и сл.), утврди да ли су испуњени сви услови за закониту обраду, укључујући постојање адекватног правног основа, али и поштовање начела минимизације података и др, док би Повереник свој став могао да заузме само у оквиру покренутог поступка који спроводи у складу са својим законским овлашћењима (поступак надзора, поступак по притужби лица и др) и то на основу свих чињеница које утврди у том поступку. Дакле, изван одговарајућег поступка Повереник не може давати руковаоцима инструкције за поступање у погледу намеравање обраде јер би тиме прејудуцирао своју одлуку у случају евентуалног поступка из своје надлежности.

Овом приликом, такође, подсећамо да је одредбама члана 56. Закона прописано да сви руковаоци који имају својство органа власти имају обавезу одређивања лица за заштиту податка о личности. Руковалац је дужан да благовремено и на одговарајући начин укључи лице за заштиту података о личности у све послове који се односе на заштиту података о личности, а лице за заштиту података о личности, које је руковалац одредио, између осталог, има обавезу и да информише и даје мишљење руковаоцу, као и запосленима који врше радње обраде о њиховим законским обавезама у вези са заштитом података о личности.

Број: 073-14-1008/2024-02

3.8 Начин потписивања Стандардних уговорних клаузула

Питање: „да ли, у сврху рационализације поступка, можемо предвидети само једно место за потпис стандардних уговорних клаузула, (на крају

текста (после свих прилога), а да се такво поступање не сматра супротним члану 5. Одлуке о утврђивању стандардних уговорних клаузула“

Примена Стандардних уговорних клаузула које је донео Повереник (Одлука о утврђивању Стандардних уговорних клаузула - „Службени гласник РС“, број 5/2020), на уређивање правног односа између руковоаца и обрађивача, предвиђена је чл. 45. и 65. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) као могућност. Оне могу бити примењене као самостални уговор, или део уговора између руковоаца и обрађивача, у облику који је утврђен Одлуком о утврђивању стандардних уговорних клаузула (тачка 4. Одлуке).

Уколико се уговорне стране одреде за њихову примену, исте се не могу мењати, што укључује и потписивање истих на другачији начин од предвиђеног, јер се у супротном неће сматрати да представљају Стандардне уговорне клаузуле у смислу чл. 45. и 65. Закона (тачка 5. Одлуке).

Број: 073-14-864/2024-02

3.9 Пружање услуге чувања података на бази „cloud“ сервиса

Питање: Привредно друштво разматра сарадњу са пословним субјектима који пружају услуге чувања података на бази „cloud“ сервиса, а да „постоји могућност да одређени лични подаци запослених буду преношени на сервере како у земљи и у иностранству“, те су од Повереника затражене „препоруке у вези са нашим обавезама (као што су сагласност запослених, одобрење Повереника и др.) у оба наведена случаја“.

Уколико се подаци о личности преносе у друге државе или међународне организације, потребно је да буду испуњени услови који се односе на пренос података из чл. 63-72. Закона о заштити података о личности. У погледу пристанка као једног од шест могућих правних основа обраде прописаних чланом 12. Закона, треба водити рачуна и о томе да је Законом прописано шта се сматра пристанком, као и услови који морају бити испуњени да би се пристанак лица сматрао ваљаним правним основом обраде његових података о личности, као што је, поред осталог добровољност датог пристанка, тј. да исти мора бити резултат слободне воље лица и др. Такође, треба водити рачуна о томе да је однос послодавац- запослени по својој природи однос са неравнотежом моћи између ове две стране, те да пристанак лица у највећем броју случајева неће бити адекватан правни основ обраде података о личности запослених, јер неће испуњавати Законом прописане услове

Најпре, из Вашег обраћања не може се закључити у коју сврху би се подаци о личности преносили у друге земље, нити о којим земљама је реч и о којим врстама података о личности, на који начин би се обрада вршила, по ком правном основу, ко су све субјекти који учествују у обради и њихова својства, нити сви други релевантни аспекти који су битни за утврђивање испуњености услова за дозвољеност обраде података о личности.

Наиме, када је реч о обради података о личности запослених указујемо на то да је чланом 91. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) прописано да се на обраду у области рада и запошљавања првенствено примењују одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање и колективни уговори.

Ово конкретно подразумева да овлашћење руковоаца за такву обраду треба првенствено да произлази из одговарајућих одредаба закона и других прописа у области рада, запошљавања и сл. Свакако и на обраду података о личности у области рада примењују се начела обраде и друга општа правила и одговарајуће обавезе утврђене Законом о заштити података о личности.

Сагласно Закону о заштити података о личности, подаци о личности морају: 1) се обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе („законитост, поштење и транспарентност“). Законита обрада је обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада; 2) се прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама („ограничење у односу на сврху обраде“); 3) бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде („минимизација података“); 4) бити тачни и, ако је то неопходно, ажурирани. Узимајући у обзир сврху обраде, морају се предузети све разумне мере којима се обезбеђује да се нетачни подаци о личности без одлагања избришу или исправе („тачност“); 5) се чувати у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за остваривање сврхе обраде („ограничење чувања“); 6) се обрађивати на начин који обезбеђује одговарајућу заштиту података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и од случајног губитка, уништења или оштећења применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера („интегритет и поверљивост“). У ставу 2. истог члана Закона је прописано да је руковалац одговоран за примену одредаба става 1. тог члана и мора бити у могућности да предочи њихову примену („одговорност за поступање“).

Када у обради учествује више различитих субјеката најпре је потребно утврдити својство сваког од њих (руковалац/заједнички руко-

ваоци/обрађивач), а како би се на правилан начин примениле одредбе Закона и испуниле све одговарајуће обавезе, укључујући и регулисање међусобних односа између тих субјеката на начин предвиђен Законом (нпр. закључивање уговора са обрађивачем и сл.).

Према члану 64. Закона пренос података о личности у другу државу, на део њене територије, или у један или више сектора одређених делатности у тој држави или у међународну организацију, без претходног одобрења, може се извршити ако је утврђено да та друга држава, део њене територије или један или више сектора одређених делатности у тој држави или та међународна организација обезбеђује примерени ниво заштите података о личности. Сматра се да је примерен ниво заштите података о личности обезбеђен у државама чланицама Конвенције Савета Европе о заштити лица у односу на аутоматску обраду личних података, као и у земљама за које је од стране Европске уније утврђено да обезбеђују примерен ниво заштите.

У земље у које листом из члана 64. став 7. Закона није утврђено постојање примереног нивоа заштите, подаци се могу преносити само ако је руковалац/обрађивач обезбедио одговарајуће мере заштите ових података и ако је лицу на које се подаци односе обезбеђена остваривост његових права и делотворна правна заштита. Дакле, у тим случајевима одговарајуће мере заштите могу се обезбедити на основу неког од механизма предвиђених чланом 65. Закона о заштити података о личности. Даље, одредбама члана 69. Закона уређује се пренос података у посебним ситуацијама, па тако ставом 1. прописано је да ако се пренос података о личности не врши у складу са чл. 64, 65 и 67. овог закона, подаци се могу пренети у другу државу само ако се ради о једном од случајева наведених у тач 1) до 7) истог става.

Поред наведеног треба водити рачуна о томе да за сваки пренос података морају бити испуњени и сви други услови предвиђени Законом о заштити података о личности, као што су постојање одговарајућег правног основа и сврхе обраде (конкретно одређене, оправдане и законите), транспарентност, минимизација података (обрађује се минималан сет података који је заиста неопходан за остварење сврхе) и друга начела обраде, као и одговарајуће обавезе утврђене Законом (нпр. вођење евиденције радњи обраде, предузимање одговарајућих мера заштите података и сл.), а што се све мора ценити у зависности од чињеница и околности у којима се обрада предузима у конкретном случају.

Напомињемо да је одговорност за поступање на руковаоцу који самостално утврђује пре отпочињања обраде, као и даље током процеса обраде, да ли су испуњени услови за законитост обраде, и мора бити у могућности да исто предочи, односно докаже, док Повереник сагласно својим Законом утврђеним овлашћењима, став о конкретним

случајевима обраде заузима само у оквиру поступка који спроводи у складу са истим овлашћењима (поступка инспекцијског надзора, поступка по притужби лица о чијим подацима је реч и др), а на основу свих чињеница које у том поступку утврди.

Број: 073-14-1051/2024-02

3.10 Одређивање представника „страног“ привредног друштва које нема седиште у Републици Србији

Питање: „Коју документацију је потребно доставити Поверенику како би се канцеларија/адвокат именовала и регистровала као представник страног привредног друштва које нема седиште у Републици Србији“?

Закон о заштити података о личности не регулише питање обавештавања Повереника о одређивању представника руковооца или обрађивача који нема седиште у Републици Србији, нити даје овлашћење Поверенику за доношење подзаконског акта којим би ближе уредио наведено питање. Међутим, у циљу испуњавања обавеза утврђених одредбама члана 44. став 2. Закона, односно у циљу омогућавања остваривања комуникације Повереника са представником руковооца или обрађивача који нема седиште у Републици Србији о питањима у вези са обрадом података о личности, целисходно је да тај руковалац или обрађивач, након што одреди свог представника у Републици Србији, о томе обавести Повереника и достави контакт податке тог лица.

Најпре указујемо на то да је чланом 44. став 1. Закона прописано да је руковалац, односно обрађивач, у случајевима из члана 3. став 4. овог закона, дужан да одреди у писменом облику свог представника у Републици Србији, осим у случајевима прописаним одредбама члана 44. став 1. тач. 1) и 2) Закона.

Такође, одредбама члана 44. став 2. Закона, прописано је да руковалац, односно обрађивач овлашћује представника из става 1. овог члана као лице коме се, уз руковооца или обрађивача, односно уместо њих, лице на које се подаци односе, Повереник или друго лице може обратити у погледу свих питања у вези са обрадом податка о личности, а у циљу обезбеђивања поштовања одредби овог закона.

Дакле, сагласно наведеним одредбама Закона, руковалац, односно обрађивач података о личности је тај који је дужан да, у Законом прописаним случајевима, одреди свог представника у Републици Србији.

Сагласно члану 5. став 2. Закона, одговорност за поступање је на руковоацу, стога је руковалац тај који мора да предочи, односно докаже извршавање Законом предвиђених обавеза у вези са обрадом података о личности.

Број: 073-14-1193/2024-02

3.11 Оцене студената о наставницима- да ли представљају податак о личности?

Питање: „Да ли се оцене наставника од стране студената могу тумачити као податак о личности или не?“, уз даље образложење да „приликом оцењивања наставника, од стране студената, на обрасцу предвиђеном за то, уносе се лични подаци о наставнику, као што су име, презиме...податак о називу предмета...заједно са оценама које студенти дају у вези са предметном материјом, наставним материјалима, о начину излагања...понашању професора током наставе итд.“, те с тим у вези затражена је помоћ у вези са „тумачењем ове природе података“.

Сваки податак који се односи на физичко лице на основу којег се његов идентитет може одредити, било непосредно или посредно у комбинацији са неким другим информацијама, сматра се податком о личности са становишта Закона о заштити података о личности. Према томе, када су у питању, примера ради, оцене које студенти дају одређеном професору у високошколској установи у оквиру законом прописане процедуре, сагласно нпр. Закону о високом образовању и сл., такве оцене свакако представљају податак о личности са становишта Закона о заштити података о личности, а за законитост такве обраде потребно је најпре да се иста врши у складу са посебним прописима у тој области, свакако уз поштовање горе поменутих начела обраде и других општих правила обраде.

Податак о личности представља сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, непосредно или посредно, посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног, односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног, економског, културног и друштвеног идентитета.

Под обрадом се подразумева прикупљање, бележење, откривање, увид, употреба и др, дакле свака радња или скуп радњи било да се врше аутоматизовано или неаутоматизовано са подацима о личности.

Обрада података о личности, међутим, није *a priori* забрањена, већ је за дозвољеност обраде неопходно да буду испуњени одређени услови. Ово конкретно значи да је најпре потребно да се обрада врши у складу са посебним прописима из одређене области, да постоји конкретна, оправдана и законита сврха и правни основ обраде, уз поштовање начела минимизације и других општих правила обраде сагласно члану 5. Закона, као и одговарајућих обавеза, а у зависности од чињеница и околности у сваком појединачном случају.

Како је старање о правилној примени прописа у области високог образовања у надлежности Министарства просвете, то се наведеном органу можете обратити ради добијања мишљења о њиховој примени у описаном случају.

Број: 073-14-1236/2024-02

3.12 Рок чувања „писане комуникације“ бивших запослених

Питање: „Колико износи рок чувања писане комуникације бивших запослених“, даље, поред осталог, наводи се да „запослени током радног односа сачињавају писану комуникацију преко интерних- како међу другим запосленима, тако и према клијентима“, те да „преписке бивших запослених могу послужити као доказ у евентуалним судским споровима (како против послодавца, тако и против запосленог)...да ли је оправдано чувати комуникацију бивших запослених 3 године ...“?

Једно од начела обраде установљено Законом је и начело „ограничење чувања“ према ком се подаци о личности морају чувати у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за остварење сврхе обраде (члан 5. став 1. тачка 5) Закона). Дакле, приликом опредељивања примереног рока чувања података о личности мора се најпре поћи од сврхе обраде, дакле циља због којег се одређени подаци обрађују, те да испуњењем сврхе престаје и потреба да се одређени подаци чувају. Свакако и сама сврха обраде претходно мора бити јасно одређена, изричита, оправдана и законита, уз постојање одговарајућег правног основа обраде у смислу члана 12. Закона, водећи рачуна и о свим другим релевантним аспектима обраде у сваком конкретном случају. Рокови чувања података о личности могу бити утврђени и одговарајућим посебним прописима који уређују обраду у одређеној делатности/области, те је руковалац у таквим случајевима обавезан да се придржава прописаних законских рокова.

Најпре из Вашег обраћања не може се прецизно утврдити шта подразумевате под „писаном комуникацијом-преко интерних“, те стога, под претпоставком да је реч о електронској комуникацији, нпр. путем имејла и сл., овом приликом са становишта примене Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) начелно указујемо на следеће.

Наиме, имејл адреса уколико је иста структурисана тако да се на основу ње идентитет лица може утврдити свакако представља податак о личности, као што су најчешће имејл адресе које се састоје од имена и презимена и назива организације у којој лице ради али и у свим другим случајевима када се лице путем имејл адресе може одредити било непосредно или посредно, у комбинацији са другим информацијама. С друге стране и сама имејл преписка путем које запослени комуницирају, како са другим запосленима тако и изван организације (са клијентима и сл), као и евентуална приватна имејл преписка запослених, може садржати податке о личности како о запосленима тако и о другим лицима, а неретко неки од тих података могу представљати осетљиве податке о личности и/или посебне врсте података о личности.

Како вам је познато у посебне врсте података о личности спадају нпр. подаци о здравственом стању, политичко мишљење, верско уверење, чланство у синдикату и други подаци прописани чланом 17. Закона, а за њихову обраду предвиђен је строжији режим, сагласно ком је обрада ових података по правили забрањена, а само изузетно допуштена уколико је испуњен неки од случајева прописаних ставом 2. истог члана. С друге стране неке врсте података о личности иако формално не спадају у посебне врсте података о личности могу по својој природи представљати осетљиве податке јер у случају њихове злоупотребе штетне последице по права и слободе лица могу бити веће, као што су нпр. подаци финансијске природе - текући рачун лица, број картице и сл, те њихова обрада налаже додатни опрез.

Према томе имејл комуникација запослених може садржати различите врсте података о личности, те је стога ради правилног поступања послодавца са истом најпре потребно правовремено идентификовати све податке, утврдити њихове изворе, врсту података, природу истих, категорију лица, у ком циљу се обрађују, тј. у коју сврху и по ком правном основу, те да ли је послодавац уопште овлашћен да те податке обрађује, водећи рачуна да се под обрадом не подразумева само чување, већ и увид у податке, њихова употреба, откривање трећим лицима, и свака друга радња која се преузима са подацима, а у смислу члана 4. тачка 3) Закона.

Када је у питању обрада у области радних односа, сагласно члану 91. Закона у таквим случајевима обраде примарно се примењују прописи који уређују област рада и запошљавања, свакако уз примену начела обраде из члана 5. Закона и других општих правила и одговарајућих обавеза утврђених Законом о заштити података о личности.

Напомињемо да је сагласно начелу одговорности за поступање из члана 5. став 2. Закона, руковалац тај који је одговоран за усклађеност обраде са Законом, и исто мора бити у могућности да докаже, тј. предочи, док Повереник свој став о одређеној обради може заузети само у конкретном поступку из своје надлежности (поступку по притужби лица, поступку инспекцијског надзора, претходно мишљење из члана 55. Закона и др), а на основу свих релевантних чињеница и околности у које у том поступку утврди.

Број: 073-14-4013/2024-02

3.13 Обрада података о запосленима у поступку реорганизације привредног друштва; закључење уговора о обради података уколико привредно друштво има ангажоване консултанте и правне саветнике

Питање: Мишљење је затражено у вези са применом члана 12. Закона о заштити података о личности, наводећи, поред осталог, да је чланом 156. Закона о стечају прописана „обавезна садржина унапред припремљеног плана реорганизације (у даљем тексту УППР),“ а да би „УППР садржао детаљну листу поверилаца у погледу података о повериоцима-физичким лицима, и то податке о ЈМБГ-у, месту и адреси пребивалишта, основу и висини потраживања, као и друге неопходне податке о повериоцима“, те с тим у вези постављено је питање „да ли привредно друштво за потребе састављања и подношења УППР-а у поступку реорганизације, може без пристанка лица да обрађује податке о својим запосленима...и другим повериоцима за потребе израде унапред припремљеног плана реорганизације у смислу члана 12. став 1. тачка 5. Закона о заштити података о личности или друге релевантне одредбе Закона о заштити података о личности и да ли је таква обрада законита“? Такође, уколико привредно друштво има ангажоване консултанте и правне саветнике за потребе „израде докумената (УППР-а) да ли је неопходно закључење Уговора о обради података између привредног друштва као руковооца и консултанта као обрађивача података о личности“?

Када је реч о подацима о личности запослених треба имати у виду да је чланом 91. Закона о заштити података о личности прописано да се на обраду у области рада и запошљавања примарно примењују одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање и колективни уговори, уз примену одредби овог закона. Следствено томе, овлашћење послодавца, као руковооца, за обраду података о личности запослених, треба првенствено да произлази из одговарајућих закона из области рада, запошљавања и др, те пристанак као један од могућих правних основа обраде из члана 12. Закона, у највећем броју случајева не би био адекватан правни основ обраде. Ово из разлога јер су чланом 15. Закона прописани одређени услови који морају бити испуњени како би пристанак био ваљан правни основ обраде, те да исти када је у питању однос послодавац - запослени, као однос са неравнотежом моћи, најчешће не могу бити испуњени.

Најпре указујемо на то да Закон о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) о чијој примени се стара Повереник, на системски начин уређује начела и друга општа правила обраде, док се обрада података о личности у одговарајућим областима/делатностима уређује посебним прописима, о чијој примени се старају други органи. У том смислу, а како Вам је познато, питања која се тичу услова и начина покретања и спровођења стечаја над правним лицима уређују се посебним законом, конкретно Законом о стечају, и другим посебним прописима који уређују поменућу материју, међутим, старање о правилном спровођењу тих прописа није у надлежности Повереника.

Са становишта надлежности Повереника у погледу примене Закона о заштити података о личности указујемо на то да је за законитост сваке обраде података о личности неопходно да буду испуњени одређени услови.

То подразумева да најпре сврха обраде буде конкретно одређена, изричита, оправдана и законита. Потом за обраду мора постојати адекватан правни основ, обрада мора бити неопходна за остварење сврхе, а обим и врста података који се обрађују морају бити примерени и сразмерни тој сврси. Додатно, руковооци увек морају узети у обзир посебне прописе у конкретној области, односно најпре утврдити да ли би намеравана обрада била дозвољена са становишта тих прописа.

Одредбама члана 12. Закона о заштити података о личности прописано је да је обрада података о личности законита само ако је испуњен један од следећих услова: 1) лице на које се подаци о личности односе је пристало на обраду својих података о личности за једну или више посебно одређених сврха; 2) обрада је неопходна за извршење уговора закљученог са лицем на које се подаци односе или за предузи-

мање радњи, на захтев лица на које се подаци односе, пре закључења уговора; 3) обрада је неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковоаца; 4) обрада је неопходна у циљу заштите животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица; 5) обрада је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних овлашћења руковоаца; 6) обрада је неопходна у циљу остваривања легитимних интереса руковоаца или треће стране, осим ако су над тим интересима претежнији интереси или основна права и слободе лица на које се подаци односе који захтевају заштиту података о личности, а посебно ако је лице на које се подаци односе малолетно лице.

Даље, када у обради учествује више различитих субјеката најпре је потребно утврдити својство сваког од њих (руковалац/заједнички руковоац/обрађивач/прималац), а како би се на правилан начин примениле одредбе Закона и испуниле све одговарајуће обавезе. Обрада од стране обрађивача мора бити уређена уговором или другим правно обавезујућим актом, који је закључен, односно усвојен у писменом облику, што обухвата и електронски облик, који обавезује обрађивача према руковоацу и који уређује предмет и трајање обраде, природу и сврху обраде, врсту података о личности и врсту лица о којима се подаци обрађују, као и права и обавезе руковоаца (члан 45. став 3. Закона). Такође, треба имати у виду да исти субјект може у исто време поступати као руковалац за одређене радње обраде и обрађивач за друге, с тога ће својство руковоаца или обрађивача зависити, поред осталог, и од врста радњи обраде података о личности које се предузимају у конкретном случају.

Наиме, руковалац је физичко или правно лице, односно орган власти који самостално или заједно са другима одређује сврху и начин обраде, док се законом којим се одређује сврха и начин обраде, може одредити и руковалац или прописати услови за његово одређивање, а обрађивач је физичко или правно лице, односно орган власти који обрађује податке о личности у име руковоаца. Обрађивач, дакле, не одређује ни сврху ни начин обраде, што значи да је руковалац тај који има свеобухватну контролу над обрадом. Обрађивач представља одвојеног субјекта од руковоаца који обраду врши у име (и корист) руковоаца, и обично је то организација или други субјект са посебним вештинама и знањима ког руковалац ангажује како би извршио одређену обраду података о личности у његово име.

Треба водити рачуна да је руковалац тај који је одговоран за примену свих начела обраде и мора бити у могућности да предочи њихову примену (члан 5. став 2. Закона). Ако два или више руковаоца заједнички одређују сврху и начин обраде, они се сматрају заједничким руковаоцима (члан 43. став 1. Закона)

Са друге стране, сагласно члану 45. став 1. Закона, ако се обрада врши у име руковаоца, руковалац може да одреди као обрађивача само оно лице или орган власти који у потпуности гарантује примену одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера, на начин који обезбеђује да се обрада врши у складу са одредбама овог закона и да се обезбеђује заштита права лица на које се подаци односе.

Дакле, обрађивач не може спроводити обраду у неке сопствене сврхе, те би се сматрало да је прекорачио своја овлашћења уколико би поступао изван упутстава руковаоца и/или уколико би почео да утврђује сопствене сврхе и начине обраде.

Приликом одређивања одговарајућег својства у обради првенствено се морају узети у обзир посебни прописи који се примењују у конкретној области/делатности у којој се обрада предузима.

Указујемо и на то да дефинисање својства учесника у одређеном поступку обраде сами учесници морају ценити у сваком појединачном случају, док Повереник свој став по том питању, као и о свим осталим питањима у вези са одређеном обрадом, може заузети само у оквиру конкретног поступка из своје надлежности (поступка инспекцијског надзора, по притужби лица и др), и то на основу свих релевантних чињеница и околности које у том поступку утврди.

Број: 073-14-4741/2024-02

3.14 Мере заштите података о личности - члан 42. Закона о заштити података о личности

Питање: Мишљење је затражено у вези са чланом 42. Закона о заштити података о личности, који се односи на мере заштите „конкретно на тачке овог члана које дефинишу обавезе руковаоца“, односно тач. 1) и 2) става 1. поменутог члана, уз даље образложење да је компанија развила одређени софтвер који „служи за транскрибовање разговора, састанака, увиђаја и сл“, те с тим у вези „Да ли је могуће добити неку врсту Сертификата или Препоруке за наведени софтвер од надлежних тела, у смислу тога да представља меру заштите података у складу са горе наведеним чланом 42. Закона о заштити података о личности“?

Када је у питању безбедност података о личности и с тим у вези спровођење одговарајућих мера заштите, морају се детаљно размотрити све релевантне околности у којима ће се обрада вршити, тј. природа саме обраде, укључујући начин на који се обрада врши, врсте података о личности (да ли се обрађују и посебне врсте података нпр. здравствени подаци и сл), категорије лица чији подаци се обрађују (да ли је реч о осетљивим категоријама нпр. деца, стари, запослени), сврха и правни основ обраде те да ли је иста усклађена са посебним прописима који се примењују у конкретној области, ко су све учесници у обради и њихов међусобни однос и сл. Према томе и одговор на питање да ли би нпр. неко софтверско решење представљало адекватну меру заштите података о личности зависиће од свих горе поменутих аспеката у којима ће се обрада предузимати, те се у односу на исте мора у сваком конкретном случају ценити да ли би такво решење било адекватна и довољна мера заштите података о личности, дакле, било самостално или у корелацији са другим мерама заштите које руковалац у конкретном случају примењује.

Сагласно обавези из члана 41. Закона о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018) руковалац је дужан да предузме одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере како би обезбедио да се обрада врши у складу са овим законом и био у могућности да то предочи, узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, као и вероватноћу наступања ризика и ниво ризика за права и слободе физичких лица. Мере заштите података о личности се преиспитују и ажурирају, ако је то неопходно, а уколико је то у сразмери са обрадом података, те мере укључују примену одговарајућих интерних аката руковаоца о заштити података о личности.

Важно је напоменути да је већ приликом одређивања начина обраде, као и у току обраде, руковалац у обавези да примени одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере (нпр. псеудонимизација), које имају за циљ обезбеђивање делотворне примене начела заштите података о личности (нпр. минимизација, тј. смањење броја података), а такође је у обавези да обезбеди примену неопходних механизма заштите у току обраде, како би се испунили услови за обраду прописани овим законом и заштитила права и слободе лица на која се подаци односе.

Одговарајуће мере заштите података о личности потребно је применити у најранијој фази - фази планирања, интеграције, успостављања одређеног система, дакле у стадијуму када се тек одређују средства и начин обраде, али исто тако адекватна заштита се мора обезбеђивати и даље - све време трајања обраде података о личности, при чему

се делотворност одређеног средства заштите података мора пратити/ преиспитивати током целокупног животног циклуса система.

Законом се прописује шта могу обухватати мере заштите података о личности, па тако исте могу, нарочито, подразумевати: 1) псеудонимизацију и криптозаштиту података о личности; 2) способност обезбеђивања трајне поверљивости, интегритета, расположивости и отпорности система и услуга обраде; 3) обезбеђивање успостављања поновне расположивости и приступа подацима о личности у случају физичких или техничких инцидената у најкраћем року; 4) поступак редовног тестирања, оцењивања и процењивања делотворности техничких, организационих и кадровских мера безбедности обраде.

Приликом процењивања одговарајућег нивоа безбедности података о личности руковооци су у обавези да посебно узимају у обзир ризике обраде, а нарочито ризике од случајног или незаконитог уништења, губитка, измене, неовлашћеног откривања или приступа подацима о личности који су пренесени, похрањени или обрађивани на други начин (члан 50. став 3).

Како је већ истакнуто, посебно се морају размотрити који су све могући ризици обраде (и извори тих ризика), те њихов утицај на права и слободе лица чији подаци се обрађују, будући да сам концепт заштите и безбедности података установљен у Закону о заштити података о личности (по угледу на европску Општу уредбу о заштити података), представља концепт заснован на процени ризика.

Наглашавамо да обезбеђивање адекватног нивоа безбедности података подразумева примену не само техничких, већ и организационих и кадровских мера, као што су нпр. континуирана обука запослених који предузимају радње обраде и сл. У пракси се може десити да неко техничко решење неће бити довољно да се обезбеди одговарајући ниво заштите података о личности, јер нпр. запослени у организацији немају уопште или немају довољан ниво знања у вези са њиховим обавезама у погледу заштите података о личности и сл.

С тога одговорност за поступање увек лежи на самом руковооцу, који мора бити у могућности да предочи тј. докаже усклађеност обраде са Законом, укључујући примену адекватних мера заштите података о личности (начело „одговорност за поступање“ из члана 5. став 2. Закона), док Повереник свој став о одређеној обради може заузети само у оквиру одговарајућег поступка из своје надлежности утврђене чл. 77-79. Закона и то пошто утврди све битне чињенице и околности неопходне за доношење одлуке.

3.15 Могућност „преслушавања разговора“ у вези са потрошњом корисника мобилне телефоније и остваривање права лица у складу са Законом о заштити података о личности

Питање: Мишљење је затражено јер је, како се наводи, лице од стране мобилног оператора обавештено да „без сагласности друге стране“ не може да му се омогући „преслушавање разговора“, те се обратило Поверенику да му се омогући „преслушавање разговора“, јер сматра да сходно члану 26. Закона о заштити података о личности има „право на то“.

Права која су утврђена Законом о заштити података о личности припадају физичком лицу на које се подаци о личности односе, те физичко лице чији се подаци обрађују може да оствари неко од права утврђених Законом, у вези са обрадом података о личности која се на њега односи, али не и у погледу података о личности другог лица. У том смислу, указујемо на то да права лица, која су регулисана Законом, нису апсолутна, имајући у виду да се сагласно члану 40. став 1. Закона могу изузетно ограничити, и то у случајевима прописаним тач. 1)-10) истог става.

Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18) на системски начин се уређују начела обраде података о личности и друга правила и обавезе за руковооце и друге субјекте који учествују у обради података о личности, док се обрада у одговарајућим областима друштвеног живота уређује и посебним прописима.

Услови и начин обављања делатности у области електронских комуникација, надлежност државних органа у области електронских комуникација, заштита права крајњих корисника и друга питања од значаја за функционисање и развој електронских комуникација у Републици Србији нису уређени прописима из надлежности Повереника. Спровођење закона којима је уређена ова област (Закон о електронским комуникацијама и други релевантни прописи) је у надлежности Министарства информисања и телекомуникација, то се, можете обратити истом министарству ради давања мишљења о примени тог закона у описаном случају. Област заштите права потрошача је уређена одредбама Закона о заштити потрошача о чијој примени се стара Министарство унутрашње и спољне трговине.

Користимо ову прилику, такође, да укажемо да сагласно одредбама члана 26. Закона о заштити података о личности, свако физичко лице на које се подаци о личности односе, има право да од руковооца тј. субјекта који врши обраду његових података о личности у кон-

кретном случају, захтева информацију да ли обрађује податке о њему, приступ тим подацима, као и следеће информације: о сврси обраде, врстама података о личности који се обрађују, о постојању права да се од руковоаца захтева исправка или брисање његових података о личности, о извору података али и информацију о свим осталим питањима из наведене законске одредбе.

Стога, ако лице на које се односе подаци који се обрађују, жели да оствари своја права сагласно Закону, потребно је да се захтевом за остваривање права у вези са обрадом података о личности обрати руковоацу који је дужан да лицу пружи информације о поступању на основу захтева без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева.

У случају када руковалац није у законском року пружио тражене информације о поступању на основу захтева, или уколико по добијању одговора лице на које се подаци односе сматра да су прекршене одредбе Закона, то лице има право да поднесе притужбу Поверенику, сагласно члану 82. овог закона, а може затражити и одговарајућу судску заштиту, подношењем тужбе надлежном вишем суду, сагласно одредби члана 84. Закона.

Напомињемо да је овај одговор начелног карактера и да Повереник сагласно овлашћењима прописаним чл. 77-79. Закона о заштити података о личности, свој став о одређеној обради, заузима само у конкретном поступку за чије је вођење овлашћен (поступку надзора, по притужби лица и др), а на основу свих чињеница и околности које том приликом утврди.

Број: 073-14-5065/2024-02

3.16 Обавеза вршења процене утицаја обраде на заштиту података о личности у случају статусне промене припајања предузећа

Питање: Да ли је предузеће у обавези да изврши процену утицаја на заштиту података о личности, у ситуацији у којој је „систем GPS уведен као систем контроле кретања возила још 2014. године, односно систем је уведен код ЈКП, као предузећа стипендијског поступка статусне промене припајања предузећа.“

Уколико је радња обраде започета пре почетка примене Закона о заштити података о личности, руковалац нема обавезу да изврши процену утицаја, али је у складу са чланом 41. Закона, дужан да континуирано предузима одговарајуће техничке, организационе и

кадровске мере како би обезбедио да се обрада врши у складу са тим законом и био у могућности да то предочи, узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, као и вероватноћу наступања ризика и ниво ризика за права и слободе физичких лица. Имајући у виду наводе који се односе на „статусне промене припајања предузећа“ као и правне последице исте, треба водити рачуна о томе који субјект у погледу предметне обраде има својство руковоаца, будући да је сагласно начелу „одговорност за поступање“ из члана 5. став 2. Закона, руковалац тај који је одговоран за усклађеност обраде са Законом, укључујући правилно извршавање одговарајућих обавеза које произлазе из Закона, те уколико није сигуран да ли у конкретном случају треба спровести процену утицаја на заштиту података о личности, препорука је да се иста спроведе.

Најпре напомињемо да је појам руковоаца одређен чланом 4. тачка 8) Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18), сагласно коме је руковалац физичко или правно лице, односно орган власти који самостално или заједно са другима одређује сврху и начин обраде. Законом којим се одређује сврха и начин обраде, може се одредити и руковалац или прописати услови за његово одређивање.

Сагласно члану 54. став 1. Закона, ако је вероватно да ће нека врста обраде, посебно употребом нових технологија и узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, проузроковати висок ризик за права и слободе физичких лица, руковалац је дужан да пре него што започне са обрадом изврши процену утицаја предвиђених радњи обраде на заштиту података о личности.

Случајеви у којима је руковалац обавезан да изврши процену утицаја обраде прописани су чланом 54. став 4. Закона и Одлуком о листи врста радњи обраде података о личности за које се мора извршити процена утицаја на заштиту података о личности и тражити мишљење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности („Службени гласник РС“ бр. 45/2019 и 112/2020). Једна од радњи обраде за које се мора извршити процена утицаја, између осталог, је прописана тачком 2. подтачка 7) ове одлуке, и односи се на: обраду података о личности запослених од стране послодавца употребом апликација или система за праћење њиховог рада, кретања, комуникације и сл.

Руковалац самостално процењује у сваком појединачном случају да ли у погледу конкретне обраде података о личности постоји обавеза вршења процене утицаја обраде на заштиту података о личности, а у зависности од свих чињеница и околности.

Даље, указујемо да је вршење процене утицаја само једна од обавеза утврђених у Закону, те да је руковалац приликом сваке обра-

де дужан да се придржава општих правила обраде и других обавеза утврђених Законом. Ово конкретно подразумева да за обраду мора постојати одговарајући правни основ, да се иста врши у складу са посебним прописима који уређују одређену област, да је обрада у складу са начелима обраде из члана 5. Закона, укључујући начело минимизације података, да предузима одговарајуће мере заштите и др.

У том смислу, руковалац је дужан да, поред осталог, за све време трајања одређене обраде података о личности, узимајући у обзир релевантне аспекте обраде као што су природа, обим, околности и сврха обраде као и ниво ризика за права и слободе физичких лица који произлази из обраде, континуирано предузима одговарајуће мере у циљу заштите података о личности, у зависности од свих околности конкретног случаја.

Овом приликом, такође, подсећамо да руковалац који је одредио лице за заштиту података о личности, има обавезу да благовремено и на одговарајући начин укључи то лице у све послове који се односе на заштиту података о личности, сагласно члану 57. став 1. Закона.

Број: 073-14-4966/2024-02

3.17 Шта се сматра основним активностима руковаоца у смислу обавезе одређивања лица за заштиту података о личности

Питање: Мишљење је затражено у вези са обавезом именовања лица за заштиту података о личности, односно са чланом 56. став 2. тач.2) Закона о заштити података о личности, као и одговор овог органа о томе да ли се „обавезе посредника, као обвезника по Закону о спречавању прања новца и финансирању тероризма, у смислу примене у том закону прописаних радњи и мера за спречавање прања новца и финансирања тероризма можда сматрају основном активношћу посредника (мимо оне прописане Законом о посредовању у промету односно закупу непокретности), што онда сходно томе нужно имплицира обавезу посредника да именује лице за заштиту података о личности?“.

Како Законом о заштити података о личности нису ближе дефинисани изрази садржани у члану 56. став 2. тачка 2. Закона, којим је утврђен један од случајева у коме су руковалац и обрађивач дужни да одреде лице за заштиту података о личности, овом приликом указујемо, да је Повереник мишљења да се под „основним активностима руковаоца или обрађивача“ подразумевају главни пословни процеси руковаоца или обрађивача у оквиру његове примарне делатности,

при чему се обрада података о личности обавља као кључни део тих активности. Даље, радње обраде које захтевају „редован и систематски надзор“ се односе на континуиране, организоване, сталне активности или процесе који се обављају према планираном распореду, које омогућавају континуирану обраду и ажурирања података, док под „систематским надзором“ треба подразумевати обраду која укључује све облике посматрања, праћења или контроле физичких лица, било у физичком или дигиталном окружењу. Не постоји прецизна дефиниција ни „великог броја лица“, међутим, мишљења смо да иста укључује ситуације када се обрада тиче већег дела одређене популације, у ком случају је важно размотрити и пропорцију у односу на укупну популацију или циљну групу лица и сл, свакако у оквиру делатности коју руковалац или обрађивач врши.

У вези са тим, најпре указујемо да одредбе Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/18), као и одредбе других прописа којима је уређена обрада података о личности, руковооци и други субјекти обраде самостално примењују, узимајући у обзир све релевантне околности у оквиру којих предузимају конкретну обраду података о личности.

На наведено указујемо из разлога што Повереник заузима став о конкретним случајевима обраде података о личности само у оквиру одговарајућег поступка из своје надлежности у којем овај орган утврђује релевантне околности и чињенице тог случаја (поступка по пријужби лица, поступка инспекцијског надзора и др).

Стога, овом приликом, начелно указујемо да је обавеза одређивања лица за заштиту података о личности утврђена одредбама члана 56. став 2. Закона, па су тако руковалац и обрађивач дужни да одреде лице за заштиту података о личности ако се: 1) обрада врши од стране органа власти, осим ако се ради о обради коју врши суд у сврху обављања његових судских овлашћења; 2) основне активности руковооца или обрађивача састоје у радњама обраде које по својој природи, обиму, односно сврхама захтевају редован и систематски надзор великог броја лица на које се подаци односе; 3) основне активности руковооца или обрађивача састоје у обради посебних врста података о личности из члана 17. став 1. или података о личности у вези са кривичним пресудама и кажњивим делима из члана 19. овог закона, у великом обиму.

У свим осталим случајевима одређивање лица за заштиту података о личности не представља обавезу за руковооца, односно обрађивача, већ могућност о којој они самостално одлучују.

3.18 Поступање здравствене установе у вези са захтевом послодавца за достављање извештаја лекара у циљу вођења дисциплинског поступка против запосленог

Питање: Здравственој установи обратило се јавно комунално предузеће „са захтевом да им се достави Извештај лекара Службе хитне медицинске помоћи, који су изашли на увиђај, дана када је лице запослено у том предузећу „причинило саобраћајни прекршај“ и да им је исти извештај потребан у циљу вођења дисциплинског поступка против запосленог“, те је од Повереника затражено мишљење о томе „Да ли послодавцу можемо да доставимо тражени извештај?“

Здравствена установа је руковалац подацима о личности који се односе на пацијенте исте и дужна је да се придржава начела обраде, као и правила и одговарајућих обавеза прописаних одредбама Закона о заштити података о личности, док радње обраде података у циљу пружања услуга здравствене заштите врши на основу и у границама овлашћења која су прописана посебним законима који уређују обављање послова из области здравства, а која се односе на вођење медицинске документације, доступност података из медицинске документације, овлашћења здравствених радника и др. У том смислу, приликом одлучивања о поступању у конкретним ситуацијама руковалац треба да узме у обзир не само прописе који уређују обављање здравствене делатности већ и друге евентуалне прописе као што су, када се ради о обради података у области рада, прописи који уређују рад и запошљавање

Тим поводом, обавештавамо Вас да Закон о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18) на системски начин уређује начела и друга општа правила обраде података о личности, док се обрада података о личности у одговарајућим областима живота уређује посебним прописима, чије спровођење није у надлежности Повереника.

Материја која се односи на садржину здравствене документације и евиденција, начин располагања подацима из медицинске документације пацијената која се користи за обраду података, као и друга питања од значаја за вођење здравствене документације, нису уређена прописима чије је спровођење у надлежности Повереника. Предметна област уређена је посебним прописима из области здравства (Закон о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства и др.), те будући да је старање о примени ових прописа у надлежности Министарства здравља, ради добијања мишљења о примени истих,

можете се обратити овом органу.

Са аспекта Закона о заштити података о личности, указујемо да је за закониту обраду података о личности најпре потребно обезбедити да је иста у складу са посебним прописима који уређују предметну област/делатност, те обезбедити одговарајући, законит правни основ у смислу одредби члана 12. Закона, при чему је, када су у питању подаци о здравственом стању који спадају у категорију посебних врста података о личности из члана 17. став 1. Закона, додатно потребно да се ради о неком од случајева из става 2. истог члана Закона.

Такође, напомињемо да је чланом 91. Закона о заштити података о личности, прописано да се на обраду података о личности у области рада и запошљавања, примењују одредбе закона којим се уређује рад и запошљавање и колективни уговори, уз примену одредби овог закона.

Наиме, права, обавезе и одговорности из радног односа, укључујући и овлашћења послодавца која произлазе из радног односа уређени су Законом о раду и другим посебним прописима у тој области. Како је за давање мишљења о примени прописа из области радних односа надлежно Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, то се тим поводом можете обратити истом Министарству, као надлежном органу у тој области.

Имајући у виду наведено, Поверени свој став у погледу одређене обраде података о личности би могао да заузме само у оквиру конкретног поступка из своје надлежности (по притужби, инспекцијског надзора и др.) и то на основу свих релевантних чињеница и околности које у том поступку утврди.

Број: 073-14-5032/2024-02

3.19 Боравиште, као услов за одређивање лица за заштиту података о личности

Питање: Да ли је по српском Закону о заштити података о личности обавезно да лице за заштиту података о личности има боравиште на територији Србије, или је могуће за компанију да „додели улогу лица за заштиту података у Србији лицу које има боравиште у земљи ЕУ и које већ покрива ту улогу у ЕУ за ту компанију“?

Када је у питању одређивање лица за заштиту података о личности Закон о заштити података о личности не прописује услов у вези са држављанством и боравиштем тог лица.

Најпре желимо да Вам укажемо на домен примене Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/2018), те да се сагласно члану 3. овај закон примењује и на ону обраду података о личности лица на које се подаци односе које има пребивалиште, односно боравиште на територији Републике Србије, а која се врши од стране руковоаца, односно обрађивача који нема седиште, односно пребивалиште или боравиште на територији Републике Србије, ако су радње обраде везане за: 1) понуду робе, односно услуге лицу на које се подаци односе на територији Републике Србије, без обзира да ли се од тог лица захтева плаћање накнаде за ову робу, односно услугу; 2) праћење активности лица на које се подаци односе, ако се активности врше на територији Републике Србије.

Међутим, овај закона у члану 56. став 8. прописује да се лице за заштиту података о личности одређује на основу његових стручних квалификација, а нарочито стручног знања и искуства у области заштите података о личности, као и способности за извршавање обавеза из члана 58. овог закона.

Обавезе лица за заштиту података о личности су прописане одредбама члана 58. Закона о заштити података о личности, па тако ово лице има најмање обавезу да: 1) информише и даје мишљење руковоацу или обрађивачу, као и запосленима који врше радње обраде о њиховим законским обавезама у вези са заштитом података о личности; 2) прати примену одредби овог закона, других закона и интерних прописа руковоаца или обрађивача који се односе на заштиту података о личности, укључујући и питања поделе одговорности, подизања свести и обуке запослених који учествују у радњама обраде, као и контроле; 3) даје мишљење, када се то затражи, о процени утицаја обраде на заштиту података о личности и прати поступање по тој процени, у складу са чланом 54. овог закона; 4) сарађује са Повереником, представља контакт тачку за сарадњу са Повереником и саветује се са њим у вези са питањима која се односе на обраду, укључујући и обавештавање и прибављање мишљења из члана 55. овог закона.

У извршавању својих обавеза лице за заштиту података о личности дужно је да посебно води рачуна о ризику који се односи на радње обраде, узимајући у обзир природу, обим, околности и сврхе обраде. (члан 58. став 2.)

Руковаоци сами цене испуњеност услова приликом одређивања лица за заштиту података о личности, а у том поступку потребно је водити рачуна да се наведено лице именује на основу стручних квалификација и нарочито стручног знања и искуства у области заштите података о личности, као и способности да извршава горе поменуте задатке.

Такође, лица на које се подаци односе могу се обратити лицу за заштиту података о личности у вези са свим питањима која се односе на обраду својих податка о личности, као и у вези са остваривањем својих права прописаних овим законом (члан 57. став 6). Лице за заштиту података о личности може да обавља друге послове и извршава друге обавезе, а руковалац или обрађивач дужни су да обезбеде да извршавање других послова и обавеза не доведе лице за заштиту података о личности у сукоб интереса (члан 57. став 8).

Одредбом члана 56. став 5. Закона о заштити података о личности прописано је да група привредних субјеката може одредити заједничко лице за заштиту података о личности, под условом да је ово лице једнако доступно сваком члану групе. Појам доступности односи се првенствено на могућност адекватног извршавања задатака лица за заштиту података о личности, као тачке за контакт, како за лица о чијим подацима је реч и за надзорно тело, тако и унутар саме организације. Под појмом „група привредних субјеката”, у смислу одредбе члана 4. тачка 20) Закона о заштити података о личности подразумева се група повезаних привредних субјеката, у складу са законом којим се уређује повезивање привредних субјеката.

Дакле, руковаоци могу одредити као лице за заштиту података о личности само оно физичко лице које испуњава услове прописане одредбама Закона о заштити података о личности, а приликом одређивања овог лица потребно је водити рачуна и о томе да то лице мора објективно бити у могућности да извршава све законом прописане обавезе/задатке, имајући у виду при том и одредбе других прописа које могу бити релевантне у зависности од околности у сваком појединачном случају. Свакако приликом оцењивања да ли је лице за заштиту података о личности заиста у могућности да извршава своје задатке, треба имати у виду и читав контекст/природу обраде коју компанија као руковалац предузима, укључујући и обим саме обраде, како са становишта броја лица чији подаци се обрађују тако и са становишта броја и врсте података о личности, као и ризике по права и слободе лица које обрада може произвести, те специфичности саме организације руковаоца, врсту делатности коју компанија обавља и у оквиру које се обрада предузима и све друге битне чињенице у конкретном случају.

Према томе, испуњавање ове веома важне законске обавезе не би требало схватати као пуку формалност, већ је потребно, имајући у виду све горе наведено, заиста обезбедити да лице за заштиту података о личности објективно буде у могућности да адекватно извр-

шава све задатке који су му поверени, посебно у ситуацијама када би се једно лице именovalo као лице за заштиту података о личности за више руковаца.

Број: 073-14-5272/2024-02

3.20 Правни основ обраде података о личности у вези са саопштавањем резултата оцењивања запослених у поступку решавања вишка запослених и могућност коришћења легитимног интереса

Питање: У захтеву за мишљење се наводи „у случају када се списак запослених који ће бити проглашени вишком утврђује на основу оцено резултата рада, као јединог критеријума, судска пракса као услов за законитост спроведеног поступка захтева да се оцено свих запослених који су били оцењивани буду саопштене, не само оцењиваном лицу, којем би се саопштиле оцено које је он лично добио, већ и оцено свих осталих оцењиваних лица“, а такође се наводи и евентуална могућност коришћења легитимног интереса као правног основа обраде података, те је затражено мишљење овог органа о томе „да ли је саопштавање резултата оцењивања свим запосленима који су оцењивани, а не само лицу на које се оцено односе, а за потребе спровођења поступка решавања вишка запослених супротно Закону о заштити података о личности“.

Када је реч о обради података о личности запослених, примарно се примењују релевантне одредбе Закона о раду као и одредбе других прописа којима су уређена питања из области рада, укључујући и питања у вези са престанком радног односа, решавањем вишка запослених и сл. Када је у питању легитимни интерес као један од шест могућих правних основа обраде из члана 12. Закона, треба водити рачуна да Закон предвиђа испуњење одређених услова да би легитимни интерес био законит правни основ обраде, а што подразумева најпре постојање одређеног (конкретног) легитимног интереса руковаоца/треће стране, неопходност такве обраде и претежност легитимног интереса над интересима или основним правима и слободама лица на које се подаци односе.

Најпре указујемо да су питања која се односе на права, обавезе и одговорности запослених и послодаваца, као и питања решавања вишка запослених уређена Законом о раду и др. посебним прописима

из области рада. Како је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања орган надлежан за праћење примене прописа из тих области, као и за вршење инспекцијског надзора над применом истих, то се ради добијања мишљења у вези са применом тих прописа можете обратити наведеном органу.

Закон о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/2018 – у даљем тексту Закон) на системски начин уређује начела и друга општа правила обраде података о личности, док се обрада података о личности у одговарајућим областима друштвеног живота (нпр. рад, запошљавање и сл.) уређује посебним прописима, чије спровођење није у надлежности Повереника.

Са становишта примене Закона, чије спровођење је у надлежности Повереника, начелно указујемо, да би обрада података о личности била дозвољена у било којој области/делатности, па и у области рада, најпре је потребно да обрада буде у складу са посебним прописима који уређују предметну област/делатност, затим сврха обраде (дакле разлог/циљ због којег се обрада врши) мора бити јасно и конкретно одређена, оправдана и законита. Наведено се односи на све радње обраде које би се предузимале са подацима, укључујући и евентуално откривање података или на други начин чињење доступним података о личности другим субјектима. Такође, за сваку обраду мора постојати одговарајући правни основ, у смислу члана 12. Закона, као и то да се иста мора вршити у складу са начелима обраде, као и у складу са другим одговарајућим правилима и обавезама прописаним овим законом.

Напомињемо да је Законом о заштити података о личности, у члану 91, прописано да се на обраду у области рада и запошљавања примењују одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање и колективни уговори, уз примену одредби овог закона. Сагласно наведеној одредби Закона, обрада података о личности који се односе на запослене подразумева однос послодавац - запослени, а овлашћење за ту обраду, независно од тога о ком послодавцу је реч, треба првенствено да произлази из одговарајућих одредаба закона којима се уређује рад.

Сагласно начелу одговорности за поступање из члана 5. став 2. Закона, руковалац, у конкретном случају послодавац, је тај који је одговоран за усклађеност одређене обраде са Законом и увек мора бити у могућности да исто докаже тј. предочи, укључујући и постојање одговарајућег правног основа обраде.

Више о правима и обавезама утврђеним Законом о заштити података о личности, као и о одређеним ставовима Повереника из досадашње праксе овог органа можете пронаћи на интернет презентацији овог органа: www.poverenik.rs, у делу „Заштита података“, где такође можете пронаћи Одговоре на најчешће постављена питања у вези са легитимним интересом, као и модел акта о процени легитимног

интереса као правног основа за обраду података о личности, у делу „Заштита података“ – „Легитимни интерес“, и можете се детаљније информисати о питањима која се тичу примене легитимног интереса као правног основа обраде, обавезама руковаоца у том погледу и др.

Број: 073-14-5496/2024-02

3.21 Могућност примене Стандардних уговорних клаузула које је донео Повереник на пренос података када је обрађивач у Србији а руковалац у трећој земљи

Питање: „Да ли важеће Стандардне уговорне клаузуле које је израдио Повереник могу да се примењују као мере заштите за пренос података о личности, поред ситуације када је руковалац у Србији, а обрађивач у трећој земљи, и на пренос података када је обрађивач у Србији, а руковалац у трећој земљи“?

Стандардне уговорне клаузуле које је донео Повереник могу бити примењене као начин обезбеђивања одговарајућих мера заштите података у контексту преноса података о личности у другу државу, на део њене територије или у један или више сектора одређених делатности у тој држави или у међународну организацију за коју листом из члана 64. став 7. Закона о заштити података о личности није утврђено постојање примереног нивоа заштите, само када се пренос врши од руковаоца до обрађивача а не и обрнуто.

Сагласно Закону о заштити података о личности, међусобни односи руковаоца и обрађивача регулишу се на начин утврђен одредбама чл. 45-46. овог закона, па је тако, између осталог, чланом 45. став 3. ЗЗПЛ прописано да обрада од стране обрађивача мора бити уређена уговором или другим правно обавезујућим актом, закљученим у писменом облику, који обавезује обрађивача према руковаоцу, а ставом 4. тачка 1) истог члана да је обрађивач дужан да обрађује податке о личности само на основу писмених упутстава руковаоца, укључујући и упутство у односу на преношење података о личности у друге државе или међународне организације.

Такође, правни однос између руковаоца и обрађивача у складу са чланом 45. став 10. ЗЗПЛ, може бити заснован у целини или делимично на стандардним уговорним клаузулама, а Повереник је овлашћен да изради стандардне уговорне клаузуле. Одлука о утврђивању стандардних уговорних клаузула коју је донео Повереник објављена је у „Службеном гласнику РС“, број 5/2020.

Наведеним Стандардним уговорним клаузулама уређује се искључиво однос између руковоаца и обрађивача у складу са овлашћењем Повереника из члана 45. став 11. ЗЗПЛ. Истима је, између осталог, утврђено да су руковалац и обрађивач обавезни да обраду врше у складу са ЗЗПЛ, као и другим важећим прописима Републике Србије (чл. 2-5, 7, 9, 10. и 11. Стандардних уговорних клаузула).

Сагласно ЗЗПЛ, уколико се подаци о личности преносе у друге државе или међународне организације потребно је да буду испуњени услови прописани чл. 63-72. ЗЗПЛ.

Приликом преноса података о личности у другу државу, на део њене територије или у један или више сектора одређених делатности у тој држави или у међународну организацију за коју листом из члана 64. став 7. ЗЗПЛ није утврђено постојање примереног нивоа заштите, сагласно члану 65. став 2. ЗЗПЛ, одговарајуће мере заштите ових података могу се без посебног одобрења Повереника обезбедити стандардним уговорним клаузулама израђеним од стране Повереника у складу са чланом 45. овог закона, којима се у целини уређује правни однос између руковоаца и обрађивача.

Дакле, имајући у виду наведено, указујемо на то да се Стандардним уговорним клаузулама које је донео Повереник уређује однос између руковоаца и обрађивача у случају када руковалац има обавезу да обраду података о личности, укључујући и пренос података о личности у другу државу, на део њене територије или у један или више сектора одређених делатности у тој држави или у међународну организацију, врши у складу са ЗЗПЛ и другим важећим прописима Републике Србије.

Број: 073-14-183/2024-02

3.22 Обрада података о личности од стране адвоката прикупљањем података од државних органа и других субјеката

Питање: Мишљење је затражено у вези са применом Закона о заштити података о личности, указујући на одредбе члана 36. Закона о адвокатури, „чл. 31. ст. 5 Закона о извршењу и обезбеђењу као и чл. 19 Закона о кривичном поступку“, даље наводећи да „због неуједначене праксе и повременог паушалног тумачења одредби ЗЗПЛ државни органи и други субјекти позивањем на одредбе ЗЗПЛ често одбијају да поступе у складу са претходно цитираним члановима посебних закона“, те с тим у вези: „1. ...да ли би се обрада података који би били прикупљени у складу са раније цитираним члановима посебних закона

сматрала законитом обрадом у смислу чл. 12 и 14 ЗЗПЛ и по ком основу...? 2. ...које додатне услове адвокат мора да испуни (пored услова стипулисаних одредбама посебних закона) како би му био омогућен приступ информацијама које могу бити подаци о личности? 3. ...под условом да су испуњени услови за приступ информацијама које могу бити подаци о личности да ли државни орган или други субјект може да одбије приступ таквим информацијама адвокату? 4. ...којим информацијама и под којим условима може да одбије такав приступ?...“.

Мишљење Повереника је да члан 36. Закона о адвокатури, сам по себи, не представља законски основ по коме се подаци о одређеном физичком лицу могу учинити доступним адвокату, у циљу пружања правне помоћи.

Право на информацију, из члана 36. Закона о адвокатури, предвиђа у ставу 1. да адвокат има право да, у циљу пружања правне помоћи, од државних органа, установа, предузећа и других организација тражи и добије информације, списе и доказе који су у њиховом поседу или под њиховом контролом, док је у ставу 2. утврђено да су државни органи, установе и предузећа дужни да адвокату омогуће приступ информацијама, списима и доказима из става 1. тог члана.

Ово стога што члан 36. Закона о адвокатури у погледу обавезе државних органа, установа и предузећа да адвокату омогуће приступ подацима, упућује на примену посебног закона, те да би примена одредаба тог члана била могућа, а обрада података о личности дозвољена у смислу Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“ бр. 87/18), неопходно је да ова материја буде уређена посебним законом.

У складу са тим, Повереник је мишљења да приликом доношења одлуке о томе да ли су у одређеном случају испуњени услови за достављање података о личности другом субјекту, руковалац треба пре свега да узме у обзир одредбе закона и, евентуално, других релевантних прописа којим/којима су утврђена његова овлашћења и обавезе и, у зависности од контекста намеравање обраде, одредбе закона и, евентуално, других релевантних прописа којим/којима су уређена овлашћења и обавезе субјеката у одговарајућој области друштвених односа. Уколико руковалац утврди да је одређеним законом установљена обавеза да другом субјекту достави одређене податке о личности које обрађује, руковалац је обавезан да у вршењу обраде података о личности примени начела обраде из члана 5. Закона о заштити података о личности, као и да извршава друге обавезе прописане тим законом.

Према томе, руковалац подацима о личности који располаже подацима које у конкретној ситуацији потражује адвокат дужан је да, у циљу законите обраде података о личности достављањем или на други начин чињењем доступним тих података, обезбеди да је иста у складу са посебним прописима који уређују предметну област правних односа, да је сврха обраде конкретно одређена, оправдана и законита, да постоји одговарајући, законом установљен правни основ у смислу одредаба члана 12, односно члана 13. Закона о заштити података о личности, при чему је за обраду посебних врста података о личности додатно потребно да се ради о неком од случајева из члана 17. став 2. овог закона, као и да се обрада врши у складу са начелима обраде из члана 5. овог закона и другим одговарајућим правилима и обавезама прописаним истим законом, у зависности од околности сваког конкретног случаја.

Сагласно члану 5. став 2. Закона о заштити података о личности, одговорност за поступање је на руковоацу, стога руковалац је тај који мора бити у могућности да предочи, односно докаже извршавање предвиђених обавеза у вези са обрадом података о личности.

Чланом 31. став 5. Закона о извршењу и обезбеђењу, на који сте указали у Вашем обраћању, прописано је да су државни органи, имаоци јавних овлашћења, друга правна лица и предузетници дужни да извршном повериоцу који наведе потраживање ради чијег намирења или обезбеђења намерава да води извршни поступак или поступак обезбеђења и приложи извршну исправу или меницу у којој је садржано потраживање, бесплатно доставе све податке које су дужни да доставе и суду и јавном извршитељу, изузев података из пореске пријаве за последње три године (став 1. тачка 18. овог члана), као и да под истим условима дужност достављања података постоји и према адвокату као пуномоћнику извршног повериоца, те да добијене податке извршни поверилац и адвокат извршног повериоца могу да користе само за потребе извршног поступка, а податке о правним пословима и радњама (став 1. тачка 19. овог члана) само за побијање правних радњи извршног дужника у сврхе спровођења извршења.

Предметним чланом Закона о извршењу и обезбеђењу, најпре су таксативно побројани подаци о извршном дужнику који се достављају, ко могу бити примаоци података, услови који морају бити испуњени да би подаци могли бити достављени и прецизно и конкретно се одређује сврха у коју се наведени подаци могу доставити односно користити.

Чланом 19. Законика о кривичном поступку, на који сте такође указали, прописано је да су сви државни органи дужни да јавном

тужиоцу, суду или другом органу поступка, као и окривљеном и његовом браниоцу на њихов захтев, пруже потребну помоћ у циљу прикупљања доказа. Истим закоником уређена су и питања која се односе на прикупљање и извођење доказа у кривичном поступку.

Старање о примени Закона о извршењу и обезбеђењу и Законика о кривичном поступку није у надлежности Повереника, те се за давање мишљења о примени наведених прописа можете обратити Министарству правде.

Број: 073-14-1028/2024-02

3.23 Поступање органа власти у вези са захтевима лица за издавање потврда да су уписана у регистар лица оболелих од ретких болести

Питање: Мишљење је затражено, поред осталог, наводећи, да се органу „јављају и грађани који траже потврде да су уписани у регистар лица оболелих од ретких болести из „других разлога (локална самоуправа жели да им помогне на неки начин: право на туђу бригу и помоћ, добијање стипендије...)“, и то, како се наводи, захтевима који имају електронски потпис, неки су послати мејлом, неки поштом..., па је, имајући у виду права пацијената, односно грађана утврђена Законом о заштити података о личности и Законом о правима пацијената, а како би се „избегла могућност откривања података о личности, односно посебних података о личности (лажно представљање, злоупотреба...)“, од Повереника затражена „инструкција о поступању према појединачним захтевима грађана“.

Са становишта Закона о заштити података о личности, да би одређена обрада, укључујући и достављање или на други начин чињење доступним података, била законита, неопходно је да најпре сврха обраде буде конкретно одређена, изричита, оправдана и законита, да за намеравану обраду постоји одговарајући правни основ у смислу члана 12. Закона, да се иста врши у складу са посебним прописима који уређују одређену област/делатност, начелима обраде из члана 5. Закона, као и другим одговарајућим правилима и обавезама, а у зависности од околности у сваком конкретном случају. Додатно, када су у питању подаци који спадају у посебну врсту података о личности, као што су поред осталог и подаци о здравственом стању лица, неопходно је да буде испуњен и један од случајева из члана 17. став 2. Закона, у којима је обрада тих података допуштена.

Имајући у виду ваш навод да вам се грађани обраћају захтевима за издавање потврда о упису у регистар лица оболелих од ретких болести ради остваривања одређених права код других органа, овом приликом најпре указујемо да материја која се односи на остваривање права пацијената, на питања од значаја за вођење и располагање подацима садржаним у документацији и евиденцијама у области здравства, односно достављање података из медицинске документације и регистара, као и на поступак и услове за издавање потврда о чињеницама о којима орган води службену евиденцију, није уређена прописима чије је спровођење у надлежности Повереника, па сходно томе Повереник није овлашћен за давање траженог мишљења.

Поменута материја уређена је посебним прописима из области здравства (Закон о здравственој заштити, Закон о правима пацијената, Закон о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства и др.), те будући да је старање о примени ових прописа у надлежности министарства надлежног за послове здравља, ради добијања мишљења о примени истих, можете се обратити Министарству здравља.

Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 87/2018 – у даљем тексту Закон), чије је спровођење у надлежности Повереника, уређују се на системски начин, начела обраде података о личности, као и друга општа правила и одређене обавезе за руковооце и друге субјекте, док се обрада података о личности у одговарајућим областима/делатностима уређује посебним прописима о чијој се примени старају други органи.

Законом су утврђена и одређена права лица на које се подаци односе, као што су право на информисање, право на приступ подацима, право на исправку и допуну, право на брисање и друга права прописана овим законом, која се остварују на начин и по процедури прописаној Законом о заштити података о личности.

Напомињемо да остваривање права лица на које се подаци односе према Закону о заштити података о личности не сублимира нити задире у евентуалну могућност остваривања права лица, као ни у сам поступак остваривања тог права, у складу са другим прописима чије спровођење није у делокругу овог органа.

Такође, сагласно одредби члана 57. став 1. Закона, руковалац је дужан да благовремено и на одговарајући начин укључи лице за заштиту података о личности у све послове који се односе на заштиту података о личности, док, сагласно одредби члана 58. став 1. тачка 1) Закона, лице за заштиту података о личности има, између осталог, обавезу и да информише и даје мишљење руковооцу, као и запосленима који врше радње обраде о њиховим законским обавезама у вези са заштитом података о личности.

3.24 Могућност фотокопирања друге стране студентске картице приликом куповине ски карата

Питање: Мишљење је затражено у вези са евентуалним поступком фотокопирања друге стране студентске картице на продајном месту, приликом куповине ски карата, како би била спречена злоупотреба студентске картице од стране лица које није носилац права на истој, али тако што би се на „копији видео јединствени образовни број (ЈОБ), а верификациони код (CVV/CVC) би био прекривен“.

Како ЈОБ представља податак о личности, а прикупљање, умножавање и свака друга радња са тим податком представља обраду податка о личности, у смислу одредби члана 4. тачка 3) Закона о заштити података о личности, начелно указујемо да, како би одређена обрада података о личности била дозвољена, потребно је да сврха обраде буде конкретно одређена, изричита, оправдана и законита, да се обрада врши у складу са посебним прописима који уређују ту област/делатност, да постоји одговарајући законит правни основ, у смислу одредби члана 12. Закона, да се та обрада врши у складу са начелима обраде прописаним одредбама члана 5. овог закона, а посебно начелима „законитости, поштења и транспарентности“ и „минимизације података“, и другим одговарајућим правилима и обавезама прописаним овим законом, укључујући и пружање информација из члана 23. Закона, а све то у зависности од чињеница и околности сваког конкретног случаја.

У вези са тим, најпре указујемо да су питања која се односе на Јединствени образовни број (ЈОБ) уређена одредбама Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019 и 27/2018 - др. закон, 6/2020 и 129/2021) и других прописа, те коришћење ЈОБ-а мора да буде у складу са тим прописима. Будући да надзор над применом одредаба поменутог закона и других прописа донетих на основу тог закона врши Министарства просвете, то се истом министарству можете обратити ради добијања мишљења о њиховој примени.

Закон о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18) на системски начин уређује начела и друга општа правила обраде података о личности, док се обрада података о личности у одговарајућим областима живота уређује посебним прописима, чије спровођење није у надлежности Повереника.

С тим у вези, указујемо да ако се подаци о личности прикупљају од лица на које се односе, у тренутку прикупљања података о личности,

сагласно одредбама члана 23. став 1. Закона о заштити података о личности, руковалац дужан да пружи том лицу прописан сет информација, као и додатне информације прописане одредбом члана 23. став 2. Закона, које могу бити неопходне у конкретном случају да би се обезбедила поштена и транспарентна обрада у односу на то лице. Одлуку о томе на који конкретан начин ће обезбедити транспарентност у обради података о личности, односно на који начин ће пружити потребне информације лицу, руковаоци доносе узимајући у обзир све околности у конкретном случају, водећи при томе рачуна о свим битним аспектима обраде, као и о томе да информације буду лако доступне и разумљиве лицима (употребом јасних и једноставних речи и сл.).

Имајући у виду да одговорност за поступање лежи на руковаоцу, то је руковалац тај који мора бити у могућности да докаже, тј. предочи усклађеност намеравање обраде са Законом о заштити података о личности (одредбе члана 5. став 2. Закона).

С тим у вези указујемо и на обавезу руковаоца, утврђену одредбом члана 54. Закона о заштити података о личности. Наиме, у случају када је вероватно да ће нека врста обраде, посебно употребом нових технологија и узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде, проузроковати висок ризик за права и слободе физичких лица, руковалац је дужан да пре него што започне са обрадом изврши процену утицаја предвиђених радњи обраде на заштиту података о личности.

Случајеви у којима је руковалац обавезан да изврши процену утицаја обраде утврђени су чланом 54. став 4. Закона о заштити података о личности и Одлуком о листи врста радњи обраде података о личности за које се мора извршити процена утицаја на заштиту података о личности и тражити мишљење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности („Службени гласник РС“, бр. 45/2019 и 112/2020).

Одредбама члана 55. став 1. Закона утврђено је да је руковалац дужан да затражи мишљење Повереника пре започињања радње обраде, ако процена утицаја на заштиту података о личности, која је извршена у складу са чланом 54. тог закона, указује да ће намеравање радње обраде произвести висок ризик ако се не предузму мере за умањење ризика. Напомињемо да одговорност за поступање у складу са Законом лежи на руковаоцу и да Повереник нема обавезу давања мишљења када извршена процена утицаја указује да ниво ризика, после предузимања мера, неће бити висок.

Додајемо да је, сагласно одредби члана 57. став 1. истог закона, руковалац дужан да благовремено и на одговарајући начин укључи лице за заштиту података о личности у све послове који се односе на заштиту података о личности, а то лице, између осталог, има обавезу и да информише и даје мишљење руковаоцу или обрађивачу, као и за-

посленима који врше радње обраде о њиховим законским обавезама у вези са заштитом података о личности, а сагласно одредби члана 58. став 1. тачка 1) Закона.

Број: 073-14-1183/2024-02

3.25 Уписивање шифре болести детета на дознакама

Питање: Да ли је са аспекта Закона о заштити податка о личности прихватљиво да докторка уписује на дознакама шифру болести детета и да на тај начин подаци о дијагнозама детета буду доступни запосленима у предузећу родитеља, а исти родитељ је у обавези да дознаку достави кадровској служби послодавца, ради регулисања боловања?

Важећи образац извештаја о привременој спречености за рад (Образац ОЗ-6) сходно Правилнику о обрасцима у систему здравствене заштите, садржи *само узроке* привремене спречености за рад који су таксативно наведени у члану 9. тачка 6), *а не и дијагнозе* из Међународне класификације болести (скраћено: МКБ, коју издаје Светска здравствена организација и која је јавно доступна).

Следствено наведеним прописима, навођење дијагноза у извештају о привременој спречености за рад (Образац ОЗ-6), који је достављен у прилогу представке, супротно је начелу „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, јер подаци нису примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде.

Основна начела обраде података о личности прописана су чланом 5. став 1. ЗЗПЛ, на основу ког, подаци о личности *морају*: 1) се обрађивати *законито*, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе („законитост, поштење и транспарентност“). Законита обрада је обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада; 2) се прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама („ограничење у односу на сврху обраде“); 3) бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде („*минимизација података*“); 4) бити тачни и, ако је то неопходно, ажурирани. Узимајући у обзир сврху обраде, морају се предузети све разумне мере којима се обезбеђује да се нетачни подаци о личности без одлагања избришу или исправе („тачност“); 5) се чувати у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за остваривање

сврхе обраде („ограничење чувања“); 6) се обрађивати на начин који обезбеђује одговарајућу заштиту података о личности, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде, као и од случајног губитка, уништења или оштећења применом одговарајућих техничких, организационих и кадровских мера („интегритет и поверљивост“).

Ставом 2. истог члана приписано је да је руковалац одговоран за примену одредаба става 1. овог члана и мора бити у могућности да предочи њихову примену („одговорност за поступање“).

Члан 17. 33ПЛ прописује обраду тзв. посебних података о личности. Ставом 1. тог члана прописано је да је забрањена обрада којом се открива расно или етничко порекло, политичко мишљење, верско или филозофско уверење или чланство у синдикату, као и обрада генетских података, биометријских података у циљу јединствене идентификације лица, *њодайшака о здравственом сћању* или података о сексуалном животу или сексуалној оријентацији физичког лица. Тачкама 1) до 10) става 2. истог члана прописани су случајеви у којима је *изузетно допуштена обрада из сћава 1. њој члана*, те је између осталог, тачком 8) истог члана прописано да је обрада дозвољена ако је неопходна у сврху превентивне медицине или медицине рада, ради процене радне способности запослених, *медицинске дијагно-сције*, пружања услуга здравствене или социјалне заштите, односно управљања здравственим или социјалним системима, на основу закона или на основу уговора са здравственим радником, ако се обрада врши од стране или под надзором здравственог радника или другог лица које има обавезу чувања професионалне тајне прописане законом или професионалним правилима.

Законита обрада података подразумева обраду која се врши како у складу са 33ПЛ, тако и са *другим законима којима се уређује обрада њодайшака*, сходно чему се, приликом оцене законитости обраде у датој ситуацији, примењују и прописи који *ређулишу здравствену заштитицу, њрава њацијената и евиденције у области здравства*.

На основу члана 33. став 2. Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства („Службени гласник РС“ бр. 123/2014 ... 25/2019) донет је Правилник о обрасцима у систему здравствене заштите („Службени гласник РС“ бр. 31/2021 и 61/2022) који чланом 9. прописује да *садржину обрасца извештаја о њпривременој сјречености за рад чине њодаци о:*

- 1) јединственом идентификатору извештаја;
- 2) матичном броју здравствене установе;
- 3) осигураном лицу, и то:
 - (1) име и презиме,
 - (2) датум рођења,
 - (3) пол,

- (4) јединствени матични број грађана (ЈМБГ),
- (5) евиденциони број за стране држављане,
- (6) лични број осигураног лица (ЛБО),
- (7) посао који обавља,
- (8) назив послодавца, матични број и ПИБ послодавца код кога је запослено осигурано лице,
- (9) адреса становања (место, улица и број),
- 4) данима привремене спречености за рад, и то:
 - (1) први дан привремене спречености за рад,
 - (2) последњи дан привремене спречености за рад,
 - (3) укупан број радних дана привремене спречености за рад;
- 5) време које се урачунава у накнаду зараде, и то:
 - (1) за привремену спреченост за рад у периоду од/до;
 - (2) за скраћено радно време у периоду од/до;
 - (3) обавезан рад од (навести број часова дневно),
 - (4) на стационарном лечењу у периоду од/до;
- 6) узроку привремене спречености за рад, и то:
 - (1) болест,
 - (2) мера обавезне изолације,
 - (3) пратилац,
 - (4) болест или компликације у вези са одржавањем трудноће,
 - (5) давалац органа, ћелија и ткива,
 - (6) повреда на раду,
 - (7) повреда ван рада,
 - (8) професионална болест,
 - (9) нега детета до три године,
 - (10) нега детета преко три године,
 - (11) нега другог оболелог члана,
 - (12) нега детета до 18 година,
 - (13) породично одсуство;
- 7) да ли је болест или повреду проузроковало треће лице (да/не);
- 8) да ли је рецидив (да/не);
- 9) стационарном лечењу осигураног лица, и то:
 - (1) време проведено на стационарном лечењу (од/до),
 - (2) број потврде о стационарном лечењу осигураног лица, односно број отпусне листе;
- 10) оцени лекарске комисије, и то:
 - (1) број лекарске комисије,
 - (2) датум лекарске комисије;
- 11) износу исплаћене накнаде на име оболелог члана (навести име и датум рођења оболелог члана);
- 12) напомена за другог родитеља;
- 13) место и датум сачињавања извештаја;

14) изабраном лекару, и то:

- (1) име и презиме,
- (2) регистарски број,
- (3) ИД број;

15) налогу за исплату - дознаку, и то:

- (1) период исплате од/до за укупан број дана у висини од (навести проценат од основа за накнаду зараде);
- (2) подаци које попуњава послодавац, и то:
 - нето за исплату (навести износ бројевима и словима),
 - обрачун извршио (име и презиме),
 - контролу извршио (име и презиме),
 - датум;
- (3) подаци које попуњава Републички фонд за здравствено осигурање, и то:
 - износ накнаде зараде коју треба исплатити у динарима,
 - обрачун проверио (име и презиме),
 - обрачун контролисао (име и презиме),
 - датум.

Правилник о обрасцима у систему здравствене заштите, у делу којим је, између осталог, регулисана садржина обрасца извештаја о привременој спречености за рад (образац ОЗ-6), ступио је на снагу 08.04.2021. године, од ког датума је престао да важи члан 109. тачка 10) Правилника о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања („Службени гласник РС“, бр. 10/2010 ... 82/2019) сходно чему је престао да важи претходни образац извештаја о привременој спречености за рад (образац ОЗ-6).

Дакле, важећи образац извештаја о привременој спречености за рад (Образац ОЗ-6) сходно Правилнику о обрасцима у систему здравствене заштите, садржи *само узроке* привремене спречености за рад који су таксативно наведени у члану 9. тачка 6), *а не и дијагнозе* из Међународне класификације болести (скраћено: МКБ, коју издаје Светска здравствена организација и која је јавно доступна).

Следствено наведеним прописима, навођење дијагноза у извештају о привременој спречености за рад (Образац ОЗ-6), који је достављен у прилогу представке, супротно је начелу „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3) ЗЗПЛ, јер подаци нису примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде.

Број: 072-21-680/2024-07

4 ПРОЦЕСУИРАЊЕ ПРЕКРШАЈА

Сектор за процесуирање прекршаја овлашћен је да издаје прекршајне налоге и подноси захтеве за покрећање прекршајног поступка за прекршаје из обе области људских права која штићи Повереник. Формирање овог сектора је последица измена закона којима је Поверенику дао законско овлашћење да подноси захтев за покрећање прекршајног поступка надлежним прекршајним судовима и да издаје прекршајни налог за прекршаје за које је законима из његове надлежности као санкција прописана новчана казна у фиксном износу.

4.1 Обрада се врши у различиту сврху од оне за коју је одређена - повреда начела обраде података о личности – законитост, поштење и транспарентност и ограничење у односу на сврху обраде

Повереник је преко овлашћених лица, а на основу сазнања из представки НН подносиоца и представке запосленог лица, у којима се, између осталог, наводи да руковалац подацима о личности, врши незакониту обраду података запослених, насталих путем инсталираног система видео надзора, покренуо и спровео ванредни инспекцијски назор који је извршен, у седишту руковаоца.

У поступку инспекцијског надзора, према садржини записника о извршеном ванредном теренском инспекцијском надзору од 16.7.2024. године и допуне записника од 28.8.2024. године, као и изречене корективне мере - опомене Повереника од 3.9.2024. године, утврђено је, између осталог, да је систем видео надзора постављен 2014. године, када је изграђен објекат, да је постављање видео надзора извршио извођач којег је ангажовао инвеститор и да је објекат предат Руковаоцу као кориснику; да је видео надзор успостављен у сврху безбедности људи и имовине Руковаоца; да приступ архивираним подацима, који се чувају 30 дана, може извршити само законски заступник Руковаоца и то преко рачунара којем друга лица немају приступ; да се на улазу у објекат, на видном месту, налази писано обавештење о постојању видео надзора; да су у упозорењу које је предато запосленом лицу, због непоштовања радне дисциплине, у делу образложење, као један од приложених доказа, на страни 2. тачка 9) наведена „три снимка са надзорних камера од 2.11.2023. године“, који указују да су се стекли услови за отказ уговора о раду; да је у Решењу о изрицању дисциплинске мере због непоштовања радне дисциплине, које је изречено запосленом лицу, на другој страни, други пасус, наведено следеће: „Послодавац је извео доказе у вези са наведеним, тако што је прикупио.....преглед снимака са три надзорне камере од 2.11.2023. године.“

Такође је утврђено да је Руковалац, употребом видео надзора (који је уведен ради безбедности имовине и лица), у сврху контроле присуства запослених на раду и сходно томе ради утврђивања непоштовања радне дисциплине запосленог лица, поступило супротно начелу „ограничења у односу на сврху обраде“ из члана 5. став 1. тачка 2) ЗЗПЛ, зато што податке о личности запосленог лица није прикупљао у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите, и јер је исте податке даље обрађивао на начин који није у складу са тим сврхама.

Чланом 91. став 1. ЗЗПЛ прописано је да се на обраду у области рада и запошљавања примењују одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање и колективни уговори, уз примену одредаба овог за-

кона. Ставом 2. истог члана, прописано је да ако закон који уређује рад и запошљавање или колективни уговор садрже одредбе о заштити података о личности, морају се прописати и посебне мере заштите достојанства личности, легитимних интереса и основних права лица на које се подаци односе, посебно у односу на транспарентност обраде, размену података о личности унутар мултинационалне компаније, односно групе привредних субјеката, као и систем надзора у радној средини.

Даље, обрада података о личности путем видео обезбеђења и других техничких средстава је уређена Законом о приватном обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 104/13, 42/15 и 87/18), док је начин вршења послова техничке заштите и коришћења техничких средстава у обављању послова приватног обезбеђења, укључујући и видео обезбеђење, ближе уређен Правилником о начину вршења послова техничке заштите и коришћења техничких средстава („Службени гласник РС“, број 91/19). Такође, ни Законом о раду ни Законом о евиденцијама у области рада није прописано да се контрола и евидентирање присутности на раду запослених врши путем система видео надзора, као и да се иста обрада не спроводи сагласно одговарајућим одредбама Закона о приватном обезбеђењу, те је руковалац повредио начело „законитости, поштења и транспарентности“ из члана 5. став 1. тачка 1) ЗЗПЛ, јер није имао правни основ за описану обраду.

Чланом 95. став 1. тачка 1. наведеног Закона прописано је да ће се новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казнити за прекршај руковалац, односно обрађивач који има својство правног лица ако обрађује податке о личности супротно начелима обраде из члана 5. став 1. овог закона. Ставом 5. истог члана прописано је да ће се за прекршај из става 1. овог члана казнити и одговорно лице у том правном лицу, новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

Због свега наведеног, Повереник је надлежном прекршајном суду поднео захтев за покретање прекршајног поступка против Руковаоца, као правног лица и одговорног лица у том правном лицу, са предлогом да суд окривљене прогласи кривим и изрекне им казне у складу са законом.

Број предмета: Пр. 074-01-250/2024-10

4.2 Незаконита обрада података о личности; Повреда начела обраде података о личности и непредузимање мера заштите – минимизације података и интегритета и поверљивости

У ванредном инспекцијском надзору, Повереник је преко овлашћених лица утврдио да је одговорно лице у правном лицу, електронском поштом проследио тужбу осам запослених против правног лица,

због спречавања злостављања на раду, тако што је копију тужбе доставио председнику Управног одбора а затим и члановима Управног одбора, а да том приликом нису били заштићени подаци о личности тих запослених: име, презиме, адреса становања и ЈМБГ.

На тај начин је неспорно незаконито извршена обрада података о личности супротно начелу „минимизације података“ и „интегритета и поверљивости“ из члана 5. став 1. тач. 3. и 6. закона, при чему нису испуњени услови из члана 12. ЗЗПЛ (законитост обраде). Такође је утврђено и да нису предузете мере заштите из члана 42. став 1. тач. 2. и став 2. тог закона.

На тај начин је правно лице, учинило прекршаје из члана 95. став 1. тачка 1. ЗЗПЛ и члана 95. став 1. тачка 20. истог закона а за које прекршаје је, по члану 95. став 5. истог закона, прекршајно одговорно и одговорно лице у правном лицу.

На основу тако утврђеног чињеничног стања Повереник је надлежном суду поднео захтев за покретање прекршајног поступка против правног лица и одговорног лица у правном лицу.

Број предмета: 074-01-64/2024-10

4.3 Повереник је поднео захтев за покретање прекршајног поступка, издао прекршајне налоге и закључио споразуме о признању прекршаја

4.3.1. Након спроведеног ванредног инспекцијског надзора и донете корективне мере опомене, Повереник је надлежном суду поднео захтев за покретање прекршајног поступка из разлога што је правно лице, као Руковалац подацима о личности који има својство правног лица по ЗЗПЛ, у одређеном периоду, на својој интернет страници <https://www.sindikatesttrade.org.rs/>, под називом „Х.У. пресела фалсификована потврда“, (/vesti_files/krivicna_prijava23.pdf) објавио скенирану копију акта Основног јавног тужилаштва у Х – Наредба о одлагању кривичног гоњења. У наведеној наредби садржани су подаци о личности физичког лица, из села, те је објављивањем извршена незаконита обрада података о личности именованог, и то: име, презиме, адреса пребивалишта, као и врста изречене замењене казне, јер су подаци учињени доступним неограниченом броју лица.

На тај начин је, окривљено правно лице, као руковалац подацима о личности, учинило прекршаје:

- из члана 95. став 1. тачка 1. ЗЗПЛ - обрада података о личности супротно начелима: „законитости, поштења и транспарентности“ (члан 5. став 1. тач. 1), „ограничења у односу на сврху обра-

де“ (члан 5. став 1. тач. 2), „интегритета и поверљивости“ (члан 5. став 1. тач. 6), обзиром да нису испуњени услови из члана 12. 33ПЛ (Законитост обраде),

- из члана 95. став 1. тачка 20. истог закона – непредузимање мера заштите из члана 42. став 1. и став 2. тог закона.

За наведене прекршаје је, по члану 95. став 5. истог закона, прекршајно је одговорно и одговорно лице у правном лицу.

Након саслушања окривљеног пред надлежним судом, а на основу предлога браниоца ради признања прекршаја од стране одговорног лица у правном лицу и правног лица, као руковаоца, Повереник је прихватио предлог и закључио споразуме о признању прекршаја.

Предмет: Пр. 074-01-140/2024-10

4.3.2. Имајући у виду да је у инспекцијском надзору утврђено и да Руковалац подацима о личности не води прописане евиденције о радњама обраде података о личности а да је одговорно лице у правном лицу прекршајно одговорно по члану 95. став 7. 33ПЛ, Повереник је издао прекршајни налог јер је радњом нечињења учинио прекршај из члана 95. став 2 тачка 5. 33ПЛ за који се изриче новчана казна у износу од 20.000,00 динара (РСД). Окривљени је након уручења прекршајног налога поднео захтев за судско одлучивање.

Предмет: Пн. 074-02-691/2024-10

4.3.3. Такође је Повереник издао и прекршајни налог Руковаоцу подацима о личности, јер није поступио сходно својој обавези из члана 47. ст. 1. 33ПЛ, јер није водио прописане евиденције о радњама обраде података о личности, које је том приликом обрађивао, чиме је радњом нечињења учинио прекршај из чл. 95. ст. 2 тач. 5. 33ПЛ за који се изриче новчана казна у износу од 100.000,00 динара (РСД).

Предмет: Пн. 074-02-690/2024-10

4.4 Обавезу да одреде лице за заштиту података о личности имају и национални грански савези чланови Спортског савеза Србије, који на основу Закона о спорту („Службени гласник РС“ број 10/16) имају надлежности које представљају јавна овлашћења.

Након извршеног увида у „Евиденцију о лицима за заштиту података о личности“, коју Повереник води у оквиру свог Информационог

система Повереника (електронска писарница), утврђено је да иста не садржи податке о лицу за заштиту података о личности конкретног члана Спортског савеза Србије. На основу тако утврђеног чињеничног стања Повереник је истом доставио допис од 30.05.2024. године којим је ГСС указао на обавезу из члана 56. став 2. ЗЗПЛ, и затражио да се изјасни да ли је одредило лице за заштиту података о личности. У свом одговору ГСС се изјаснио да није орган власти, у смислу члана 4. тачка 25. ЗЗПЛ и нема обавезу одређивања лица за заштиту података о личности и на тај начин признао да није поступио по законској обавези, односно, није одредио лице за заштиту података о личности.

Чланом 56. став 2. тачка 1. ЗЗПЛ је прописано да је да су рукова-лац и обрађивач дужни да одреде лице за заштиту података о лично-сти ако се обрада врши од стране органа власти.

Чланом 4. став 1. тачка 25. ЗЗПЛ је прописано да је орган власти државни орган, орган територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, установа и друга јавна служба, органи-зација и друго правно или физичко лице које врши јавна овлашћења.

У конкретном случају ГСС, на основу члана 2. став 4. тачка 36. Пра-вилника о надлежним националним спортским савезима за спортске гране и области спорта у Републици Србији („Службени гласник РС”, бр. 95/16, 45/18, 17/21, 97/21) - Неолимпијски спорт (Sport Acord), је спорт-ска организација, односно, национални грански савез надлежан за (кон-кретан спорт) у Републици Србији, и члан је Спортског савеза Србије, тако да, на основу Закона о спорту („Службени гласник РС“ број 10/16) има овлашћења да лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у одговарајућој високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање издаје дозволе за рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. тачка 6.), као и да у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом издаје, об-навља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. тачке 4. и 11.), а које надлежности представљају вршење јавних овлашћења.

Због наведеног ГСС има статус органа власти у смислу ЗЗПЛ, па тиме и обавезу да поступи по члану 56. став 2. тачка 1. ЗЗПЛ.

Чланом 95. став 1. тачка 28. ЗЗПЛ прописано је да ће се новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казнити за прекршај рукова-лац, односно обрађивач који има својство правног лица ако не одреди лице за заштиту података о личности у случајевима из члана 56. став 2. овог закона. Ставом 5. истог члана закона прописано је да ће се за прекршај из става 1. овог члана казнити физичко лице, односно одго-ворно лице у правном лицу, државном органу, односно органу тери-торијалне аутономије и јединици локалне самоуправе, као и одговор-но лице у представништву или пословној јединици страног правног лица новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

Повереник је поднео надлежном прекршајном суду захтев за покретање прекршајног поступка против правног лица, као Руковаоца подацима о личности и органа власти јер није одредило лице за заштиту података о личности, сходно својој обавези из члана 56. став 2. тачка 1. ЗЗПЛ чиме је окривљено правно лице учинило прекршај из члана 95. став 1. тачка 28. ЗЗПЛ, и председника правног лица као одговорног лица у правном лицу, по члану 95. став 5. истог закона.

Предмет: Пр. 074-01-121/2024-10

5. ТЕКСТ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА СТРАТЕГИЈУ ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ 2023-2030.

На основу члана 38. став 1. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18),
Влада усваја

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2027. ГОДИНЕ ЗА
СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ
ЗА ПЕРИОД ОД 2023. ДО 2030. ГОДИНЕ**

УВОД

Влада Републике Србије усвојила је у августу 2023. године Стратегију заштите података о личности за период од 2023. до 2030. године (у даљем тексту: Стратегија). Завршним одредбама Стратегије предвиђено је доношење акционих планова за њено спровођење. Завршним одредбама Стратегије, предвиђено је да се акциони план усвоји у року од 90 дана од дана усвајања Стратегије.

Због спровођења парламентарних избора, односно формирања нове Владе, Акциони план није израђен и усвојен у за то предвиђеном року, због чега је министарство правде започело процес израде Акционог плана у септембру 2024. године. када је решењем министра правде образована радна група у чијем саставу су, поред представника Министарства правде као овлашћеног предлагача, били и представници службе Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Правосудне академије, Министарства информисања и телекомуникација, Министарства просвете, Министарства унутрашњих послова, Министарства здравља, Националне академије за јавну управу, Канцеларије за информационе технологије и електронску управу, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Групе за национални иновациони систем, академске заједнице и Министарства финансија.

I. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА И КОНСУЛТАТИВНИ ПРОЦЕС

Министарство правде се определило да, у складу са чланом 18. став 7. Закона о планском систему Републике Србије, спровођење Стратегије уреди кроз два акциона плана² у трогодишњем трајању, при чему би први обухватио период од 2025. до 2027. године, а други од 2028. до 2030. године³.

Експертску подршку Министарству правде приликом израде Акционог плана пружио је мулти-донаторски пројекат „Подршка јачању владавине права у Републици Србији“ (ЕУ за борбу против корупције и за основна права) финансиран од стране ЕУ и немачког Савезног министарства за економску сарадњу и развој (БМЗ), а за чију имплементацију је задужен Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)

Усвајању АП 2025-2027. претходила је јавна расправа која је одржана у периоду од 26. новембра до 16. децембра 2024. године.

II. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Акциони план за спровођење Стратегије заштите података о личности за период од 2023. до 2030. године – у периоду од 2025. до 2027. године, односно његове појединачне активности финансираће се из буџета Републике Србије и финансијске помоћи ЕУ. Кроз Акциони план у периоду од 2025. до 2027. године, за реализацију свих планираних активности предвиђен је утрошак у укупном износу од 177.277.708,00 динара.

Укупно процењена финансијска средства по годинама и изворима финансирања:

Година	Буџетска средства	Финансијска помоћ ЕУ	Укупно
2025.	37.410.464,00	2.544.720,00	39.955.184,00
2026.	60.343.352,00	379.000,00	60.722.352,00
2027.	76.600.172,00	-	76.600.172,00
	174.353,988	2.923.720,00	177.277.708,00

2 Поглављем 8. Стратегије прецизирано је да ће бити исказана у пратећим акционим плановима за њено спровођење.

3 Акциони план за период од 2028. до 2030. године биће израђен и усвојен крајем 2027. године након процене ефеката спровођења Акционог плана за период од 2025. до 2027. године.

III. ЗНАЧЕЊЕ ИЗРАЗА

У Акционом плану користе се следеће скраћенице:

Скраћеница	Пун назив
ВЈТ	Врховно јавно тужилаштво
ВСТ	Високи савет тужилаштва
ВСС	Високи савет судства
ЕУ	Европска унија
ЗУОВ	Завод за унапређење образовања и васпитања
ЗВКОВ	Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања
ЗЗПЛ	Закон о заштити података о личности
КЕУ	Канцеларија за информационе технологије и електронску управу
КПУ	Криминалистичко-полицијски универзитет
МДУЛС	Министарство државне управе и локалне самоуправе
МИТ	Министарство информисања и телекомуникација
МРЗБСП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
МЗ	Министарство здравља
МК	Министарство културе
МНТР	Министарство науке, технолошког развоја и иновација
МП	Министарство правде
МПР	Министарство просвете
МТ	Министарство унутрашње и спољне трговине
МУП	Министарство унутрашњих послова
НАЈУ	Национална академија за јавну управу
НАТ	Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању
ПА	Правосудна академија
Повереник	Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности
РСЗ	Републички завод за статистику
УС	Управни суд

Скраћенице за ознаке програмског буџета су:

ПГ - Буџетски програм

Ек. класиф. - Економска класификација

01 - Општи приходи и примања буџета - Извор финансирања

IV. ТАБЕЛА АКЦИОНОГ ПЛАНА⁴

Акциони план за спровођење Стратегије заштите података о личности за период од 2023. до 2030. године у периоду од 2025. до 2027. године						
Документ јавне политике:	Стратегија заштите података о личности за период од 2023. до 2030. године					
Акциони план:	Акциони план за спровођење Стратегије заштите података о личности за период од 2023. до 2030. године					
Координација и извештавање:	Министарство правде					
ОПШТИ ЦИЉ:		Поштовање права на заштиту података о личности у свим областима живота				
Институција надлежна за праћење и контролу:		Радна група за праћење спровођења Стратегије заштите података о личности за период од 2023. до 2030. године				
Показатељ ефекта јавне политике	Јединица мере	Извор верификације	Почетна вредност	Почетна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год. 2030. год.
Одлука Европске комисије о адекватној заштити података о личности	ДА/НЕ	Службени лист ЕУ	НЕ	2022. ⁵	НЕ	НЕ ДА

4 У Акционом плану мере су означене с обзиром на активности које претежно упућују на конкретну врсту мере.

5 Будући да је анализа стања у оквиру Стратегије заснована на подацима из 2022. године ти подаци су употребљени као почетна вредност индикатора.

Посебни циљ 1: Унапређени функционални механизми заштите података о личности							
Институција одговорна за координацију и извештавање: Министарство правде							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.
Омогућен пренос података о личности између земаља ЕУ и Републике Србије без додатних административних обавеза	ДА//НЕ	Одлука Европске комисије	НЕ	2022.	НЕ	НЕ	ДА
Омогућено подношење притужбе о повреди права на заштиту података о личности и праћење статуса поступка електронским путем	ДА//НЕ	Извештај о раду Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Статистика о електронским услугама на Порталу еУправа, Извештај Републичког завода за статистику	НЕ	2022.	НЕ	ДА	ДА

Мера 1.1: Унапређење правног оквира у области заштите података о личности									
Институција одговорна за реализацију: Министарство правде									
Период спровођења: 2023-2030.		Тип мере: регулаторна							
Прописи које је потребно изменити/успојити за спровођење мере:		- Закон о заштити података о личности - Закон о прекршајима - Кривични законик							
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.		
Унапређен ЗЗПЛ	ДА/НЕ	ЗЗПЛ са пратећим образложењем, Извештај о раду Повереника, истраживања независних међународних организација и тела, организација цивилног друштва и независних експерата	НЕ	2022.	НЕ	ДА	ДА		
Унапређен Закон о прекршајима	ДА/НЕ	Закон о прекршајима са пратећим образложењем, Извештај о раду Повереника, истраживања независних међународних организација и тела, домаћих организација цивилног друштва и независних експерата.	НЕ	2022.	НЕ	ДА	ДА		

Унапређен Кривични законик	ДА/НЕ	Кривични законик са пратећим образложењем, Извештај о раду Повереника, истраживања независних међународних организација и тела, домаћих организација цивилног друштва и независних експерата	НЕ	2022.	НЕ	НЕ	ДА
Проценат секторских закона усаглашених са унапређеним ЗЗПЛ-ом	%	Извештај о усаглашености прописа са ЗЗПЛ-ом МП, Извештај о раду Повереника, истраживања независних међународних организација и тела, организација цивилног друштва и независних експерата	40	2022.	40	60	100

Извор финансирања мере	Вежа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин. по години имплементације	
Приходи из буџета		2025. год.	2026. год.
Финансијска помоћ ЕУ			2027. год.
Други донатор-навести који			

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
1.1.1. Израда нацрта Закона о изменама и допунама Закона о заштити података и личности	МП	Повереник	2. квартал 2026. године	56 – Финансијска помоћ ЕУ		2.544.720,00		
1.1.2. Израда нацрта Закона о изменама и допунама Закона о прекршајима	МП	Повереник	2. квартал 2026. године	Нису потребна додатна средства				
1.1.3. Идентификација релевантних одредаба других закона које је неопходно ускладити са измењеним Законом о заштити података о личности (повезана активност 3.1.2.)	МП	Повереник МЗ МНТР МРЗБСП МИТ МПР МК МДУЛС МУП	1. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				

Мера 1.2: Унапређење институционалног оквира у области заштите података о личности									
Институција одговорна за реализацију: Повереник					Тип мере: Институционално-управљачко-организациона				
Период спровођења: 2023-2030.									
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	База година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.		
Број канцеларија Повереника регионално распоређених на територији Републике Србије	број	Извештај о раду Повереника	1	2022.	3	4	5		
Број специјализованих лица за заштиту података о личности у органима који се баве заштитом података о личности	број	Извештај о раду Повереника, Статистика из јединственог информационог система просвете	25	2022.	25	50	200		

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дина. по години имплементације		
			2025. год.	2027. год.
Приходи из буџета				
Финансијска помоћ ЕУ				
Други донатор-навести који				

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
1.2.1. Оснивање треће регионалне канцеларије Повереника у Граду Крагујевцу	Повереник	МФ	1. квартал 2025. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011	4.500.000,00	600.000,00	600.000,00
1.2.2. Измена Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у служби Повереника	Повереник		2. квартал 2025. године	Нису потребна додатна средства				
1.2.3. Запошљавање додатних службеника у Служби Повереника у складу са измењеним Правилником	Повереник	МФ	4. квартал 2027. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011			
1.2.4. Спровођење обука специјализованих лица за заштиту података о личности	Повереник	НАЈУ МПР МДУЛС МНТР МРЗБСП МЗ МУП	4. квартал 2027. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011	14.487.168,00	28.974.336,00	40.907.796,00
						572.736,00	572.736,00	572.736,00

Мера 1.3: Унапређење примене механизма заштите при обради података о личности									
Институција одговорна за реализацију: Повереник									
Период спровођења: 2023-2030.			Тип мере: подстицајна						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.		
Број лица за заштиту података о личности ангажованих код руковалаца и обрађивача која су завршила посебан програм обуке на високошколској установи	Број	Извештај о раду Повереника, Статистика из Јединственог информационог система просвете	100	2022.	500	1.000	3.000		
Број руковалаца и обрађивача који су одредили лице за заштиту података о личности	Број	Евиденција лица за заштиту података о личности коју води Повереник	4.480	2022.	5.500	8.000	12.000		
Број руковалаца који су успоставили евиденцију о радњама обраде података о личности	Број	Извештај о раду Повереника	5.000	2022.	7.500	10.000	15.000		
Број руковалаца, односно обрађивача који су донели интерне акте који се односе на обраду података о личности и садрже адекватне техничке, организационе и кадровске мере на основу процена	Број	Извештај о раду Повереника	100	2022.	500	1.000	3.000		

Број страних руковалаца који су одредили представника за заштиту података о личности	Број	Евиденција о пријављеним представницима страних руковалаца коју води Повереник	10	2022.	50	70	100
Проценат решених предмета по притужбама, прекршајним и кривичним пријавама у области заштите података о личности	%	Извештај о раду Повереника, Извештаји РСЗ-а, Извештај о раду јавних тужилаштава на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости, по годинама, истраживања независних међународних организација и тела, друштва и независних експерата	70	2022.	75	80	95

Извор финансирања мере	Већа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дина. по години имплементације		
		2025. год.	2026. год.	2027. год.
Приходи из буџета				
Финансијска помоћ ЕУ				
Други донатор-навести који				

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
1.3.1. Спровођење посебног програма обука лица за заштиту података о личности ангажованих код руковалаца и обрађивача на високо-школским установама	МПР	Повереник	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				
1.3.2. Израда видео материјала за руковоаоце и обрађиваче у сврху испуњења обавеза именовања лица за заштиту података о личности	Повереник		4. квартал 2027. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011	200.000,00		

1.3.3. Израда видео материјала за руковоаоце и обрађиваче у сврху испуњења обавеза успостављања евиденција о радњама обраде података о личности	Повереник		4. квартал 2027. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011	200.000,00	200.000,00
1.3.4. Израда видео материјала за руковоаоце и обрађиваче у сврху испуњења обавеза доношења интерних аката који се односе на обраду података о личности и садрже адекватне техничке, организационе и кадровске мере на основу процена	Повереник		4. квартал 2027.	01 – Приходи из буџета	1001-0011		200.000,00

1.3.5. Израда видео материјала на енглеском језику за руковооце и обрађиваче који немају седиште, односно пребивалиште или боравиште на територији Републике Србије	Повереник		4. квартал 2027.	01 – Приходи из буџета	1001-0011		380.000,00	
---	-----------	--	------------------	------------------------	-----------	--	------------	--

Посебни циљ 2: Унапређена свест о значају заштите података о личности и начинима остваривања права								
Институција одговорна за координацију и извештавање: Повереник								
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.	
Број посетилаца веб презентације (у секцији: Заштита података) и обраћања путем званичних канала комуникације (кол центра, електронске поште и друштвених мрежа) Повереника, на годишњем нивоу	Број на годишњем нивоу	Статистички извештаји са веб презентације и друштвених мрежа	5.000	2022.	10.000	20.000	50.000	

Мера 2.1: Унапређење садржаја планова и програма наставе на свим нивоима образовања темама из области заштите података о личности и дигиталне приватности									
Институција одговорна за реализацију: Министарство просвете									
Период спровођења: 2023-2030.		Тип мере: Информативно-едукативна							
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	База година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.		
Број предмета у плановима и програмима наставе и учења који садрже теме из области заштите података о личности и дигиталне приватности	Број	Акредитовани планови и програми наставе и учења	1	2022.	2	3	5		
Број наставника који су обучени за образовно-васпитни рад у области заштите података о личности и дигиталне приватности	Број	Извештај о одржаним обукама ЗУОВ-а Извештај о одржаним обукама ЗВКОВ-а	100	2022.	300	1.000	2.000		
Број предмета на студијским програмима који садрже теме из области заштите података о личности и дигиталне приватности	Број	Акредитовани студијски програми високошколских установа	4	2022.	6	10	20		

Број ученика и студената који су стекли образовање у области заштите података о личности	Број	Извештај о броју ученика и студената који су позитивно оцењени на предметима у оквиру којих се изучава заштита података о личности из јединственог информационог система просвете	60.000	2022.	100.000	200.000	500.000

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дина. по години имплементације		
		2025. год.	2026. год.	2027. год.
Приходи из буџета				
Финансијска помоћ ЕУ				
Други донатор-навести који				

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
2.1.1. Унапређење наставних планова и програма у оквиру основношколског и средњошколског образовања којим ће се увести наставне јединице у области заштите података о личности	ЗУОВ	МПР	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				
2.1.2. Унапређење наставних планова и програма у оквиру високошколског образовања којим ће се увести наставне јединице у области заштите података о личности	МПР	НАТ	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				
2.1.3. Спровођење обука за наставнике у области заштите података о личности	ЗВКОВ	Повереник ЗУОВ	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				

Мера 2.2: Стручно усавршавање запослених у јавној управи у области заштите података о личности									
Институција одговорна за реализацију: Национална академија за јавну управу									
Период спровођења: 2023-2030.				Тип мере: Информативно-едукативна					
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.		
Број акредитованих програма стручног усавршавања који обухватају тематску целину заштите података о личности	Број	Извештај НАЈУ из Централне евиденције програма стручног усавршавања у јавној управи	1	2022.	3	4	5		
Број полазника обука у области заштите података о личности	Број	Извештај о одржаним обукама у НАЈУ	50	2022.	450	700	1.000		
Број реализованих обука из тематских целина које се односе на заштиту података о личности	Број	Извештај о раду НАЈУ	5	2022.	25	35	50		
Извор финансирања мере	Већа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин. по години имплементације		2025. год.		2026. год.		2027. год.	
Приходи из буџета									
Финансијска помоћ ЕУ									
Други донатор-навести који									

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
2.2.1. Развијање нових програма стручног усавршавања запослених у јавној управи у области заштите података о личности	НАЈУ	Повереник	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				
2.2.2. Спровођење програма стручног усавршавања/ обука запослених у јавној управи у области заштите података о личности	НАЈУ	Повереник	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				

Мера 2.3: Образовање судија и носилаца јавногужилачке функције у области заштите података о личности							
Институција одговорна за реализацију: Правосудна академија				Тип мере: Информативно едукативна			
Период спровођења: 2023-2030							
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.
Број обука који садрже тематску целину заштити података о личности	Број	Програм почетне обуке и Програм сталне обуке ПА	0	2022.	1	1	2
Број судија и носилаца јавногужилачке функције обучених у области заштите података о личности	Број	Извештај о реализованим обукама ПА	350	2022.	350	650	1.000

Извор финансирања мере		Укупна процењена финансијска средства у 000 дина. по години имплементације		
Веза са програмским буџетом		2025. год.	2026. год.	2027. год.
Приходи из буџета				
Финансијска помоћ ЕУ				
Други донатор-навести који				

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
2.3.1. Унапређење Програма почетне обуке за полазнике ПА у области заштите података о личности	ПА	ВСС ВСТ Повереник	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				
2.3.2. Унапређење Програма сталне обуке за судије у области заштите података о личности	ВСС	ПА Повереник	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				
2.3.3. Унапређење Програма сталне обуке за јавне тужиоце у области заштите података о личности	ВСТ	ПА Повереник	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				
2.3.4. Спровођење обука за полазнике ПА, судије и јавне тужиоце у области заштите података о личности	ПА	Повереник	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				

Мера 2.4: Подизање свести грађана о значају заштите података о личности									
Институција одговорна за реализацију: Повереник				Тип мере: Информативно едукативна					
Период спровођења: 2023-2030.				Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)				Јединица мере					
Број организованих трибина, округлих столова, семинара и кампања у области заштите података о личности	Број			Извештај о раду Повереника, извештаји независних међународних организација и тела, организација цивилног друштва и независних експерата	20	2022.	30	50	100
Број учесника трибина, округлих столова, семинара и кампања у области заштите података о личности	Број			Извештај о раду Повереника, извештаји независних међународних организација и тела, организација цивилног друштва и независних експерата	200	2022.	1.000	2.000	5.000

Број специјализованих публикација у области заштите података о личности	Број	Извештај о раду Повереника, извештаји независних међународних организација и тела, организација цивилног друштва и независних експерата	10	2022.	20	30	50

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин. по години имплементације		
		2025. год.	2026. год.	2027. год.
Приходи из буџета				
Финансијска помоћ ЕУ				
Други донатор-навести који				

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
2.4.1. Припрема и реализација кампање о важности приватности и новинама које се уводе изменама и допунама Закона о заштити података о личности	Повереник	МИТ МП КЕУ	4. квартал 2027. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011		853.000,00	
2.4.2. Припрема и дистрибуција информативних материјала о механизмима заштите података о личности у складу са новинама које се уводе изменама и допунама Закона о заштити података о личности	Повереник	Међународне организације и тела Организације цивилног друштва	4. квартал 2027. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011	4.206.000,00	4.206.000,00	4.206.000,00

2.4.3. Организовање трибина, округлих столова, радионица, дебата усмерених на подизање свести о механизмима заштите података о личности	Повереник	Међународне организације и тела Организације цивилног друштва	4. квартал 2027. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011			2.331.840,00	2.331.840,00	2.331.840,00
---	-----------	--	-------------------------------	---------------------------------	-----------	--	--	--------------	--------------	--------------

Посебни циљ 3: Унапређен систем заштите података о личности при развоју и примени информационо-комуникационих технологија у процесима дигитализације

Институција одговорна за координацију и извештавање: Повереник									
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	База година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.		
Усвајање Смерница за израду процене утицаја обраде на заштиту података о личности	ДА/НЕ	„Службени гласник Републике Србије” Веб презентација Повереника	НЕ	2022.	НЕ	ДА	ДА		
Проценат софтверских решења за које је урађена процена утицаја обраде на заштиту података о личности у складу са Смерницама за израду процене утицаја обраде на заштиту података о личности	%	Извештај КЕУ, Извештај о раду Повереника	0	2022.	30	60	95		

Мера 3.1: Правно уређење односа дигитализације и технолошког напретка са заштитом података о личности									
Институција одговорна за реализацију: Канцеларија за информационе технологије и електронску управу									
Период спровођења: 2025-2027 ⁶		Тип мере: регулаторна							
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:			Закон о заштити података о личности						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.		
Уређење аутоматизоване обраде генетичких и биометријских података о личности	ДА/НЕ	„Службени гласник Републике Србије”	НЕ	2022.	ДА	ДА	ДА		
Уређење обраде података о личности коришћењем аудио и видео надзора	ДА/НЕ	„Службени гласник Републике Србије”	НЕ	2022.	ДА	ДА	ДА		

Извор финансирања мере	Веза са програм-ским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин. по години имплементације			
Приходи из буџета		2025. год.	2026. год.	2027. год.	
Финансијска помоћ ЕУ					
Други донатор-навести који					

6 Због спровођења парламентарних избора, односно формирања нове Владе, Акциони план није израђен и усвојен у за то предвиђеном року, због чега је Министарство правде започело процес израде Акционог плана у току 2024. године, па се и предвиђене мере и активности могу реализовати тек од 2025. године.

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
3.1.1. Израда нацрта Закона о изменама и допунама Закона о заштити података и личности којим ће се уредити аутоматизована обрада генетичких и биометријских података о личности и обрада података о личности коришћењем аудио и видео надзора (повезана активност 1.1.1.)	МП	Повереник МЗ МУП МНТР МРЗБСП МИТ МПР МК МДУЛС МГСИ КЕУ	2. квартал 2026. године	Нису потребна додатна средства				
3.1.2. Идентификација релевантних одредаба других закона које је неопходно ускладити са измењеним Законом о заштити података о личности (повезана активност 1.1.3.)	МП	Повереник МЗ МУП МНТР МРЗБСП МИТ МПР МК МДУЛС МГСИ КЕУ	1. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				

Мера 3.2: Функционално уређење односа дигитализације и технолошког напретка са заштитом података о личности									
Институција одговорна за реализацију: Повереник					Тип мере: институционално-управљачка				
Период спровођења: 2023-2030.									
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. год.	Циљана вредност у 2027. год.	Циљана вредност у 2030. год.		
Број органа државне управе и правних лица који се баве обрадом генетичких и биометријских података о личности	Број	Извештај о раду Повереника	1	2022.	3	7	10		
Број специјализованих лица за заштиту података о личности код руковалаца и обрађивача која су посебно обучена за обраду генетичких и биометријских података	Број	Извештај о раду Повереника, Извештај о спроведеним обукама	2	2022.	10	25	50		
Број органа државне управе и правних лица који се баве обрадом података коришћењем средстава за видео и аудио надзор	Број	Извештај о раду Повереника, Статистика МУП-а	10	2022.	15	20	30		
Број лица за заштиту података о личности код руковалаца и обрађивача која су посебно обучена за обраду података коришћењем средстава за видео и аудио надзор	Број	Извештај о раду Повереника, Извештај о спроведеним обукама МУП-а	10	2022.	15	20	30		

Број запослених у служби Повереника који се баве заштитом података о личности применом информационо-комуникационих технологија у процесима дигитализације	Број	Извештај о раду Повереника	4	2022.	10	20	30
--	------	-------------------------------	---	-------	----	----	----

Извор финансирања мере	Већа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дина. по години имплементације		
		2025. год.	2026. год.	2027. год.
Приходи из буџета				
Финансијска помоћ ЕУ				
Други донатор-навести који				

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2025.	2026.	2027.
								
3.2.1. Спровођење обука лица за заштиту података о личности код руковалаца и обрађивача који врше обраду генетичких и биомедицинских података	МНТР	Повереник МЗ КЕУ	4. квартал 2027. године	56 – Финансијска помоћ ЕУ			379.000,00	
3.2.2. Спровођење обука лица за заштиту података о личности код руковалаца и обрађивача који врше обраду биометријских података	МУП	КПУ Повереник МПР МНТР	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства				

3.2.3.Спровођење обука лица за заштиту података о личности код руковалаца и обрађивача који врше обраду података коришћењем средстава за видео и аудио надзор	МУП	КПУ Повереник	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства			
3.2.4. Спровођење обука лица за заштиту података о личности и других лица о коришћењу шема електронских идентификација и квалификованих услуга од поверења при обради биометријских података у сврху електронске идентификације лица	МИТ	Повереник КЕУ НАЈУ	4. квартал 2027. године	Нису потребна додатна средства			

3.2.5. Повећање броја запослених у Служби Повереника који се баве заштитом података о личности применом информационо-комуникационих технологија у процесима дигитализације	Повереник	МФ		4. квартал 2027. године	01 – Приходи из буџета	1001-0011		11.112.720,00	22.225.440,00	27.781.800,00
--	-----------	----	--	-------------------------	------------------------	-----------	--	---------------	---------------	---------------

Овај акциони план објавити на интернет страници Владе, интернет страници Министарства правде и порту е-Управе, у року од седам радних дана од дана усвајања.

05 Број: _____
у Београду, _____ 2024. године

В Л А Д А

Председник
Милош Вучевић

